
Naziv investicijskega projekta

**REGIONALNO OMREŽJE
KOLESARSKIH POVEZAV SEVERNE PRIMORSKE –
GORIŠKE STATISTIČNE REGIJE**

Dokumenta identifikacije investicijskega projekta – DIIP (NOVELACIJA)

Idrija, SEPTEMBER 2013

0	UVOD	NAPAKA! ZAZNAMEK NI DEFINIRAN.
0.0	UVOD.....	NAPAKA! ZAZNAMEK NI DEFINIRAN.
0.1	PREDPOSTAVKE ZA IZDELAVO FINANČNE IN EKONOMSKE (CBA-ANALIZE STROŠKOV IN KORISTI)	3
1	PROJEKCIJA PRIHODKOV IN STROŠKOV POSLOVANJA PROJEKTA V EKONOMSKI DOBI INVESTICIJSKEGA PROJEKTA	5
1.1	STROŠKI OBRATOVANJA INVESTICIJSKEGA PROJEKTA	5
1.1.1	Amortizacija.....	5
1.1.2	Materialni stroški.....	5
1.1.3	Nematerialni stroški	6
1.1.4	Strošek dela	6
1.1.5	Strošek financiranja	7
1.1.6	Drugi stroški poslovanja (strošek uprave, režije)	7
1.2	PRIHODKI OBRATOVANJA INVESTICIJSKEGA PROJEKTA	7
1.3	PRIHODKI IN STROŠKI NA PODLAGI CBA-ANALIZE STROŠKOV IN KORISTI (EKONOMSKE ANALIZE).....	9
2	KAZALNIKI UPRAVIČENOSTI INVESTICIJSKEGA PROJEKTA	12
2.1	IZRAČUN DENARNIH TOKOV INVESTICIJSKEGA PROJEKTA	12
2.2	DINAMIČNI KAZALNIKI UPRAVIČENOSTI INVESTICIJSKEGA PROJEKTA.....	13
2.3	STATIČNI KAZALNIKI UPRAVIČENOSTI INVESTICIJSKEGA PROJEKTA.....	15
2.4	RAZLAGA REZULTATOV IZRAČUNA UPRAVIČENOSTI INVESTICIJSKEGA PROJEKTA.....	16
2.5	IZBOR OPTIMALNE VARIANTE	18
2.5.1	Predstavitve meril in uteži za izbor optimalne variante	18
2.5.2	Primerjava variant s predlogom in utemeljitvijo izbora optimalne variante	18
2.6	IZRAČUN FINANČNE VRZELI (STOPNJE PRIMANJKLJAJA V FINANCIRANJU)	20
3	ANALIZA OBČUTLJIVOSTI IN TVEGANJ	22
3.1	ANALIZA OBČUTLJIVOSTI.....	22
3.1.1	Analiza občutljivosti ob spreminjanju obsega investicijskih vlaganj	23
3.1.2	Analiza občutljivosti ob spreminjanju diskontne stopnje	23
3.1.3	Analiza občutljivosti ob spreminjanju števila koristnikov (uporabnikov-kolesarjev) pilotnih investicij kolesarskega omrežja	24
3.1.4	Občutljivost neto sedanje vrednosti in koeficienta K/S na spremembo ključnih spremenljivk	26
3.2	ANALIZA TVEGANJ	29
4	PREDSTAVITEV IN RAZLAGA REZULTATOV ANALIZE STROŠKOV IN KORISTI - CBA	32
	PRILOGA CBA	34

0 UVOD

0.0 Uvod

Predmet dokumenta je izdelava investicijske dokumentacije - Dokumenta identifikacije investicijskega projekta – DIIP za kombinirano operacijo »Regionalno omrežje kolesarskih povezav Severne Primorske – Goriške razvojne regije«. Investicijski projekt se bo izvajal kot kombinirana operacija, saj bo več kot 70% sredstev namenjenih »mehkim« vsebinam usmerjenih v pripravo strokovne podlage za opredelitev regionalnega omrežja kolesarskih povezav, pripravo zasnove pomembnega turističnega produkta vezanega na kolesarstvo ter konkretizacijo ključnih odsekov kolesarskega omrežja regije. Osnovni DIIP je bil izdelan decembra 2012. Zaradi spremembe dinamike izvedbe operacije ter spremembe višine kombinirane operacije in virov financiranja je bila septembra 2013 izdelana novelacija osnovnega DIIP-a.

Območje Severne Primorske (Goriške razvojne) regije je identično območju regijske turistične destinacije Smaragdna pot.

Razvoj regijske turistične destinacije potekal z razvojem, kakovostnih, konkurenčnih in prepoznavnih destinacijskih turističnih produktov, ki so 1. narava, 2. zdravje šport in rekreacija, 3. Kulturna, zgodovinska in tehniška dediščina, 4. Vino in kulinarika in 5. Igralništvo in zabava.

Pomembna osnova za razvoju določenih turističnih produktov je ustrezna javna turistična infrastruktura med katero sodijo tudi kolesarske poti. Odločitev občin je, da k zasnovi, načrtovanju in izvedbi nastopijo skupno in organizirano, ter usklajeno z državno ravnjjo. Le tako bo zagotovljeno povezano in usklajeno omrežje kolesarskih povezav, povezave katerega se ne bodo končevale na občinskih mejah posamezne občine.

Sestavni del DIIP-a je tudi Analiza stroškov in koristi – CBA, ki vsebuje:

- projekcijo prihodkov in stroškov poslovanja investicijskega projekta v ekonomski dobi skupaj z analizo stroškov in koristi (CBA) – ekonomsko analizo ter presojo upravičenosti investicijskega projekta,
- analizo občutljivosti in analizo tveganj ter
- predstavitev in razlago rezultatov CBA.

Dokument identifikacije investicijskega projekta je izdelan v skladu z Uredbo o enotni metodologiji za pripravo in izdelavo investicijske dokumentacije na področju javnih financ (Uradni list RS, št. 60/2006, 54/2010) ter v skladu z Navodili za uporabo metodologije pri izdelavi analize stroškov in koristi (Metodološki delovni dokument – delovni dokument 4; za novo programsko obdobje 2007-2013, ki ga je izdelala Evropska komisija – generalni direktorat za regionalno politiko; 08/2006).

1 NAVEDBA NOSILCA PROJEKTA, INVESTITORJA, IZDELOVALCA INVESTICIJSKE DOKUMENTACIJE IN UPRAVLJALCA TER STROKOVNIH DELAVCEV OZIROMA SLUŽB ODGOVORNIH ZA PRIPRAVO IN NADZOR NAD PRIPRAVO USTREZNE INVESTICIJSKE IN PROJEKTNE, TEHNIČNE IN DRUGE DOKUMENTACIJE

1.1. Opredelitev nosilca projekta/investitorjev

Nosilec projekta:
Naslov: Idrijsko-Cerkljanska razvojna agencija d.o.o. Idrija (ICRA d.o.o. Idrija)
Telefon: +386 5 37 230 180
Faks: +386 5 37 20 184
E-mail: info@icra.si
Spletna stran: www.icra.si
Odgovorni vodja za izvedbo projekta/investicije: Andreja Trojar Lapanja
Odgovorna oseba: mag. Jožica lazar, direktorica

Podpis odgovorne osebe: _____

Žig investitorja: _____

Investitorji: Občina Ajdovščina, Občina Bovec, Občina Brda, Občina Cerklje, Občina Idrija, Občina Kanal ob Soči, Občina Kobarid, Občina Miren-Kostanjevica, Mestna občina Nova Gorica, Občina Renče-Vogrsko, Občina Šempeter-Vrtojba, Občina Tolmin, Občina Vipava,

1.2. Izdelovalec Dokumenta identifikacije investicijskega projekta

Izdelovalec DIIP: ICRA d.o.o. Idrija
Naslov: Mestni trg 1, 5280 Idrija
Telefon: +386 5 37 230 180
Faks: +386 5 37 20 184
E-mail: info@icra.si
Odgovorna oseba: mag. Jožica Lazar, direktorica

1.3. Strokovni sodelavci oz službe odgovorne za pripravo in nadzor nad pripravo ustrezne investicijske in projektne, tehnične in druge dokumentacije

Institucija oziroma organizacija: ICRA d.o.o. Idrija – Andreja Trojar Lapanja
Partnerske razvojne agencije:
RRA severne Primorske d.o.o. – Tomaž Vadjunec
RA ROD – Suzana Žvokelj Ferjančič
PRC – Miro Kristan
Partnerske občine:
Strokovne službe za gospodarstvo, urejanje prostora in investicije

1.3. Bodoči upravljavec

Bodoči upravljavec javnih površin, ki se ureja s predmetno operacijo, bo tisto podjetje oz. ustanova, ki bo dobilo koncesijo na javnem razpisu za izvajanje javne službe urejanja javnih površin oziroma urejanjem javne turistične infrastrukture na območju posamezne regije.

Bodoči upravljavec: Turistično informacijski centri ali javne gospodarske službe s področja urejanja in varstva okolja
TIC Idrija (Center za idrijsko dediščino)
TIC Nova Gorica (TZ Nova Gorica)
TIC Tolmin (LTO Sotočje)
Naslov: TIC Ajdovščina (Občina Ajdovščina)
Javne gospodarske družbe s področja urejanja in varstva okolja

2. NASTALE SPREMEMBE IN RAZLOGI ZA IZDELAVO NOVELIRANEGA DOKUMNETA IDENTIFIKACIJE INVESTICIJSKEGA PROJEKTA

Zaradi spremembe terminskega plana izvedbe kombinirane operacije, spremembe vrednosti investicijskega projekta ter posledično spremembe dinamike in strukture virov financiranja investicijskega projekta je bila sprejeta odločitev za izdelavo noveliranega dokumenta identifikacije investicijskega projekta (Noveliran DIIP): »Regionalno omrežje kolesarskih povezav Severne Primorske – Goriške razvojne regije«.

6. člen Uredbe o enotni metodologiji za pripravo in izdelavo investicijske dokumentacije na področju javnih financ (Uradni list RS, št. 60/2006, 54/2010) določa, da če se spremenijo ključne predpostavke iz investicijskega programa (npr. terminski plan izvedbe investicije, sprememba vrednosti investicije, tehnologije, časovnega načrta izvedbe, virov financiranja, sprememb na trgu, kakor tudi demografske, socialne, okoljske ali druge spremembe) v takem obsegu, da se bodo znatno spremenili pričakovani stroški ali koristi investicijskega projekta v njegovi ekonomski dobi, zlasti pa, če bodo odmiki investicijskih stroškov večji od 20% ocenjene vrednosti investicijskega projekta, se mora investicijski program spremeniti in dopolniti (novelirati).

Zaradi spremembe ključnih predpostavk investicijskega projekta, in sicer zaradi:

- spremembe vrednosti investicijskega projekta (manjša od 20%)ter
- spremembe terminskega plana izvedbe investicije, dinamike in strukture virov financiranja investicijskega projekta – zamik začetka izvedbe za 10 mesecev,

je potrebna novelacija prvotnega investicijskega dokumenta (DIIP) iz decembra 2012, saj so navedene spremembe nekoliko povzročile tudi spremembo finančnih in ekonomskih kazalnikov upravičenosti izvedbe investicijskega projekta. Noveliran investicijski dokument (Noveliran DIIP; september 2013) je izdelan v skladu z Uredbo o enotni metodologiji za pripravo in izdelavo investicijske dokumentacije na področju javnih financ (Uradni list RS, št. 60/2006, 54/2010).

A. Sprememba vrednosti investicijskega projekta

Predvidena vrednost investicijskega projekta je v prvotnem investicijskem dokumentu (DIIP), ki je bil izdelan decembra 2012 znašala 197.500,19 EUR, nova investicijska vrednost opredeljena na podlagi pridobitve ocenjenih vrednosti za izvedbo aktivnosti znaša 229.015,96 EUR.

Do spremembe vrednosti investicijskega projekta je prišlo zaradi:

- Spremembe vrednosti izvedbe pilotnih demonstracijskih investicij v ureditev točk na ozirom ob kolesarskih povezavah ter
- Pridobljenih ocenjenih vrednosti za izvedbo vseh ostalih del ter ovrednotene porabe časa izvedenih strokovnih nalog v okviru aktivnosti s strani partnerskih organizacij.

Nova vrednost kombinirane operacije (stalne cene=tekoče cene) znaša 187.718,00 brez DDV oz. 229.015,96 EUR z DDV. Višina upravičenih stroškov pa znaša 187.718,00 EUR.

Ker bo kombinirana operacija izvedena v okviru do enega leta, stalnih cen ne preračunavamo v tekoče cene.

B. Sprememba dinamike in strukture virov financiranja

S spremembo vrednosti kombinirane operacije ter s spremembo dinamike koriščenja predvidenih sredstev Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologiji RS (MGRT) za sofinanciranje operacij iz 6.a JP RRP se je posledično spremenila tudi sama struktura in dinamika virov financiranja kombinirane operacije.

V prvotnem investicijskem dokumentu (DIIP), ki je bil izdelan decembra 2012, je bilo predvideno, da bodo viri financiranja s strani MGRT iz sredstev ESSR »Razvoj regij« za sofinanciranje operacij iz IN RRP 2012-2014 koriščena v skupni višini 145.728,48 EUR v letih 2013 in 2014. V noveliranem investicijskem dokumentu je predvideno koriščenje sredstev ESSR »Razvoj regij« v višini 154.204,48 EUR in sicer v celoti v letu 2014. Ostala potrebna sredstva za sofinanciranje kombinirane operacije zagotovijo partnerske občine iz lastnih virov.

C. Sprememba terminskega plana izvedbe kombinirane operacije

V osnovnem investicijskem programu (DIIP) je bila predvidena izvedba projektnih aktivnosti kombinirane operacije v obdobju od maja 2013 do septembra 2014. Glede na zamik izvedbe aktivnosti zaradi neuspele prve prijave na 6. JP RRP zaradi neuskkljenosti umestitve operacije v proračune občin, se izvedba operacija zamika z možnostjo pridobitve virov financiranja na 6.a. JP RRP in sicer na predviden začetek izvajanja projektnih aktivnosti s 1.1.2014 ter zaključkom projektnih aktivnosti s 30.9.2014 in zaključenim financiranjem 31.12.2014.

D. Sklep na podlagi upoštevanja navedenih sprememb

Ob upoštevanju vseh predhodno navedenih sprememb so preveritve v noveliranem DIIP-u (september 2013) zopet potrdile, da bo izvedba kombinirane operacije pomembno pripomogla k uresničevanju zastavljenih dolgoročnih ciljev Severne Primorske (Goriške razvojne) regije ter vseh ostalih kratkoročnih in dolgoročnih ciljev, ki so navedeni v prihodnjih poglavjih tega noveliranega DIIP-a.

3 ANALIZA STANJA Z RAZLOGOM INVESTICIJSKE NAMERE

3.1. Osnovni podatki o nosilcu projekta in investitorjih / projektnih partnerjih

Severna Primorska (Goriška statistična regija) je za opravljanje nalog regionalne razvojne agencije (RRA) s soglasjem vseh 13 županov Severne Primorske in na podlagi *Pogodbe o sodelovanju razvojnih agencij na nivoju statistične regije Severne Primorske v letu 2000* oblikovala **Severnoprimorsko Mrežno regionalno razvojno agencijo (MRRRA)**. Vanjo so vključene štiri razvojne agencije:

- **Idrijsko-Cerkljanska razvojna agencija d.o.o. Idrija** (ICRA d.o.o. Idrija).
- **Posoški razvojni center Kobarid** (PRC Kobarid),
- **Regijska razvojna agencija severne Primorske d.o.o. Nova Gorica** (RRA severne Primorske d.o.o. Nova Gorica) ter
- **Razvojna agencija ROD** (RA ROD) iz Ajdovščine.

Navedene razvojne agencije so v Pogodbi o sodelovanju opredelile, da sodelujejo v MRRRA kot enakopravni partnerji, na principu projektnega sodelovanja in mrežnega vodenja. Vsaka agencija je tako tudi prevzela koordinacijo regijskih nalog za določena vsebinska področja izvajanja Regionalnega razvojnega programa. Poleg tega določene razvojne agencije opravljajo **druge razvojne naloge države, ki se na regionalni ravni opravljajo v javnem interesu**. V nadaljevanju je preglednica opravljanja koordinacije in nalog po posamezni razvojni agenciji.

Razvojna agencija	Koordinatorstvo	Druge razvojne naloge
Posoški razvojni center	Človeški viri	Regijska štipendijska shema Lokalna akcijska skupina (LAS)
RRA severne Primorske d.o.o. Nova Gorica	Gospodarstvo Turizem	Lokalna akcijska skupina (LAS)
RA ROD	Podeželje	Lokalna akcijska skupina (LAS)
ICRA d.o.o. Idrija	Okolje, prostor, infrastrukt.	

Nosilka projekta: Idrijsko-Cerkljanska razvojna agencija d.o.o. Idrija (po pooblastilu Sveta regije)

Partneric, investitorke in sofinancerke: 13 občin na območju Severne Primorske (Goriške razvojne) regij: Občina Ajdovščina, Občina Bovec, Občina Brda, Občina Cerklje, Občina Idrija, Občina Kanal ob Soči, Občina Kobarid, Občina Miren-Kostanjevica, Mestna občina Nova Gorica, Občina Renče-Vogrsko, Občina Šempeter-Vrtojba, Občina Tolmin, Občina Vipava.

Partnerice: 3 razvojne agencije v okviru pogodbene povezave MRRRA: ICRA d.o.o. Idrija (nosilni partner in prijavitelj), Regijska razvojna agencija severne Primorske d.o.o. Nova Gorica, Posoški razvojni Center, Razvojna agencija ROD

3.2. Severne Primorska – Goriška statistična (razvojna) regija

Severna Primorska (Goriška statistična regija) leži na zahodni meji Slovenije, v porečju reke Soče, med vršaci Julijskih Alp in Vipavsko dolino. Na zahodu meji na Videmsko in Goriško pokrajino v Italiji, na vzhodu na Osrednjeslovensko regijo, na jugu na Obalno-kraško regijo in na severu na Gorenjsko regijo. Z naštetimi slovenskimi regijami tvori kohezijsko regijo Zahodna Slovenija.

Goriška regija meri 2.326 km² ali 11,5 % površine Slovenije in je po velikosti četrta regija v državi. Na območju regije je decembra 2004 živel 119.622, leta 2013 (polletje) v regiji živi 119.002 prebivalcev ali v letu 2004 6 % vseh prebivalcev v Sloveniji, v letu 2013 5,78 vseh prebivalcev Slovenije. Upravno je regija razdeljena na trinajst občin. Občine se tesneje povezujejo in sodelujejo znotraj štirih geografsko, zgodovinsko, prostorsko in upravno zaokroženih entitet oz. subregij: Zgornje Posočje, Idrijsko-Cerkljansko, Novogoriška subregija in Zgornja Vipavska dolina.

Za Severno Primorsko (Goriško statistično regijo) je značilna velika raznolikost v geografsko-geološki sestavi, naravni in kulturni oz. materialni in nematerialni dediščini. V primerjavi z drugimi regijami ima največ zaščiteneh objektov naravne dediščine, več kot 50% območja regije je vključeno v območja Nature 2000, alpski svet Zgornjega Posočja pa je del Triglavskega narodnega parka (TNP).

Klima je celinska z močnim vplivom mediteranskega podnebja, z obilo padavin v Zgornjem Posočju in značilno burjo v Vipavski dolini. Zaradi goratih Julijcev in predalpskih hribov na prelomnici z dinarskim svetom, globokih grap in ozkih dolin je celoten severni del regije težko prehoden in prometno slabo povezan v smeri proti Osrednji Sloveniji, Gorenjski, Vipavski dolini in Italiji.

Kazalniki demografskega razvoja regije so pod slovenskim povprečjem, vendar je njihovo slabšanje zaustavljeno: Ob pripravi RRP za programsko obdobje 2004-2006 je bilo ugotovljeno, da se demografska slika regije, gledano v celoti, že desetletja stalno slabša, podatki iz prvega obdobja RRP 2007–2013 pa kažejo, da so negativni trendi na ravni regije v večji meri zaustavljeni. Število prebivalcev stagnira, čeprav je potrebno opozoriti na opazne razlike znotraj regije. Število prebivalcev je naraslo v Zgornje Vipavskem in Idrijsko Cerkljanskem območju, medtem ko je v Ožje Goriškem območju in v Zgornjem Posočju število prebivalcev rahlo upadlo.

Naravni prirast je pozitiven. Znotraj regije je v letu 2011 pozitiven prirast v vseh subregijah, razen v Zgornjem Posočju, kjer je še vedno negativen. Indeks staranja prebivalstva je visok glede na slovensko povprečje, vendar se je v zadnjih letih rahlo izboljšal. Gre za zaustavitev slabšanja indeksa staranja prebivalstva v regiji kot celoti. Ta je sicer vsa leta samostojne Slovenije nad državnim povprečjem, kar velja tudi za leti 2009 in začetek 2012, vendar je v obdobju od leta 2009 do začetka leta 2012 upadel s 135 na 130, torej se je starostna slika prebivalstva rahlo izboljšala. Indeks v Sloveniji v tem času je obdržal vrednost 117. Znotraj regije se je indeks staranja izboljšal v vseh subregijah.

Izobrazbena struktura prebivalstva se izboljšuje, vendar je še vedno pod slovenskim povprečjem: Ker je bil v Sloveniji zadnji popis prebivalstva izveden leta 2002, so o stopnji izobrazbe prebivalstva na voljo le podatki iz tega leta. Po teh podatkih se je stopnja izobrazbe prebivalcev v regiji v obdobju med letoma 1981 in 2002 stalno izboljševala, vendar je bila še vedno pod slovenskim povprečjem. Tako je v opazovanem obdobju bistveno padel delež prebivalcev z osnovnošolsko izobrazbo, vendar je še vedno nad slovenskim povprečjem. Pod slovenskim povprečjem pa sta kljub porastu v regiji delež prebivalcev s poklicno oziroma srednješolsko izobrazbo in delež prebivalcev z najmanj višješolsko izobrazbo.

Število delovno aktivnega prebivalstva je pred gospodarsko krizo naraščalo, zadnja leta je opazen upad: V obdobju zadnjih šestih let se je število delovno aktivnega prebivalstva v celoti povečalo tako na ravni države kot na ravni regije. Vendar pa število delovno aktivnega prebivalstva v letih splošne krize, ko se brezposelnost veča, pričakovano upada. Upad z leta 2009 na leto 2011 je 3% na ravni države in 4,5% na ravni regije. Znotraj regije je pričakovano največji upad delovno aktivnega prebivalstva v Zgornje Vipavskem in v Ožje Goriškem območju, medtem ko gre v Zgornjem Posočju in na Idrijsko Cerkljanskem območju za malenkosten upad.

Izobrazbena struktura delovno aktivnega prebivalstva s prebivališčem v regiji se je le malenkost izboljšala: Podatki kažejo, da se izobrazbena raven delovno aktivnega prebivalstva s prebivališčem v regiji postopno, vendar le rahlo dviga. Najbolj se je povečal delež delovno aktivnega prebivalstva regije z najmanj višješolsko izobrazbo, in sicer je leta 2011 znašal 28% vsega delovno aktivnega prebivalstva, leta 2005 pa 21%. Delež delovno aktivnega prebivalstva s srednješolsko izobrazbo je v opazovanem obdobju porasel le za eno odstotno točko in sicer s 56 na 57%, na ravni Slovenije pa je bil v obeh letih enak, to je 58%. V regiji je upadel delež delovno aktivnega prebivalstva z osnovnošolsko ali nižjo izobrazbo in sicer s 23% leta 2005 na 15% leta 2011.

Stopnja registrirane brezposelnosti v regiji se je v zadnjih letih v regiji močno povečala: Regija se je vsa leta osamosvojitve ponašala z eno najnižjih stopenj registrirane brezposelnosti v državi. Leta 2005 je bila stopnja brezposelnosti v regiji 6,8 odstotna%, konec leta 2007 celo le 4,7%, v Sloveniji pa leta 2005 10,2%. Gospodarska kriza je močno poslabšala situacijo na področju zaposlenosti v regiji, in sicer se je to začelo kazati že konec leta 2009, ko se je stopnja registrirane brezposelnosti regije povzpela na 8%, konec leta 2011 pa je bila že 10,2%, medtem ko je bila v Sloveniji v enakem letu 12,1%. Stopnja registrirane brezposelnosti je sicer pod državno ravno, vendar je zaskrbljujoča hitra rast tega neugodnega kazalnika regije, ki je posledica propadanja gospodarskih družb in sicer predvsem na območju Občine Ajdovščina. Po podatkih ZRSZ, Območne službe Nova Gorica znaša v mesecu juliju 2012 ta stopnja za območje Urada za delo Ajdovščina že 14%, medtem ko jena ravni države 11,7%.

Struktura brezposelnih oseb je v večini kategorij nekoliko boljša, kot je državno povprečje: S 1. januarjem 2012 Območna služba ZRSZ Nova Gorica pokriva celotno regijo, zato lahko sprotno spremljamo situacijo na trgu dela. Podatki za september 2012 tako kažejo, da ima regija v primerjavi s Slovenijo še vedno ugodnejše deleže žensk med brezposelnimi osebami, iskalcev prve zaposlitve, starih do 25 let, dolgotrajno brezposelnih in invalidov. Slabše deleže pa regija beleži pri starih 50 let in več ter pri trajno presežnih delavcih in stečajnikih, kar kaže na bistveno preseganje regije glede na slovensko povprečje, kjer je takih brezposelnih kar 36,1%, na ravni države pa le 27,4%. Po izobrazbeni strukturi brezposelnih oseb regija pomembneje odstopa od državnega povprečja v mesecu septembru 2012 le pri deležu brezposelnih z najmanj VII. ravnijo izobrazbe in sicer v negativnem smislu: v regiji je med brezposelnimi delež oseb s to ravnijo izobrazbe 11,2%, v državi pa 9,8%.

Strukturno neskladje na trgu dela je še vedno prisotno in je posledica razhajanja med poklici, za katere se mladi šolajo, in potrebami gospodarstva regije oziroma delodajalcev na drugi strani. Posledica tega neskladja se kaže v odlivu šolanih ljudi iz regije, ki ostajajo v centrih, kjer so se šolali, pa tudi v večanju števila mladih brezposelnih izobražencev in večanju njihovega deleža v celotnem številu brezposelnih. Predvsem to velja za družboslovne poklice.

Poselitveno in zaposlitveno središče regije je Nova Gorica, ki skupaj s Šempetrom in Vrtojbo ter središči upravnih enot (Tolminom, Idrijo in Ajdovščino) oblikuje regionalno sliko poselitve. Nova Gorica skuša prevzemati vlogo regionalnega centra, vendar še vedno ostajajo razvojni centri tudi v ostalih upravnih središčih. Geografske in razvojne razlike ter upravna organiziranost pogojujejo mrežno delovanje regije.

Zmanjševanje deleža regijskega BDP v slovenskem BDP: Kljub ugodnim ekonomskim kazalnikom regije v minulih letih podatki poslovanja gospodarskih družb v letu 2011 kažejo, da je rast gospodarstva v Goriški regiji počasnejša od povprečja v Sloveniji in od rasti v nekaterih drugih regijah.

Na teritorialni ravni NUTS 3, kamor se uvršča Goriška statistična regija, je bilo v letu 2010 ustvarjenega 16.388€ BDP/prebivalca v regiji, kar je 5,7% pod slovenskim in znatno pod evropskim (EU 27) povprečjem. Rast BDP/prebivalca med leti 2000 in 2011 je znašala 155,37%. V zadnjih treh letih se je zaradi recesije upočasnila rast BDP/prebivalca. V obdobju med leti 2000 in 2011 je zaznati padec deleža regionalnega BDP v celotnem slovenskem BDP za 0,4 odstotne točke, ki je v letu 2011 znašal 5,48% celotnega BDP, ustvarjenega v Sloveniji. Iz preglednice št. 1: BDP in drugi kazalniki za Goriško statistično regijo v obdobju 2000-2011, je razvidno, da se je makroekonomsko stanje v regiji poslabšalo.

Rast plač vseh zaposlenih in zaposlenih v GD je rasla na letni ravni za 17,33%. Razlika je tudi med višinami plač med povprečno mesečno plačo med vsemi zaposlenimi ter zaposlenimi v gospodarskih družbah. V povprečju dobijo zaposleni v GD 10% manj od povprečne bruto plače na zaposlenega.

Zahodna Slovenija na teritorialni ravni NUTS 2 je v obdobju 2007-2009 presegla evropsko povprečje za 6,6%. Goriška statistična regija se na teritorialni ravni NUTS 2 uvršča v razvitejšo Zahodno Slovenijo. Če primerjamo podatke o višini BDP na tej ravni, je Zahodna Slovenija po stopnji razvitosti glede na višino BDP/prebivalca najbolj primerljiva z avstrijskima deželama Koroško in Štajersko. Zahodna Slovenija je namreč v letu 2009 presegla evropsko povprečje za 5%. Med sosednjimi NUTS 2 regijami je najbolj presegla evropsko povprečje Dežela Furlanija – Julijska krajina, in sicer kar za 16%. Vendar pa se je v letu 2009 glede na leto 2007 BDP na prebivalca najbolj zmanjšal v Deželi Furlaniji – Julijski krajini, kar pomeni, da dežela zmanjšuje svojo prednost pred evropskim povprečjem.

Pri mednarodnih primerjavah je zanimiva ugotovitev, da sta sosednji Pokrajina Gorica in Pokrajina Videm iz Dežele Furlanija – Julijska krajina iz Italije v letu 2009 po višini BDP presegli evropsko povprečje.

Spremembe BDP na prebivalca glede na leto 2000 kažejo na zmanjševanje razkoraka Slovenije in Goriške regije do evropskega povprečja, ki pa se je v letu 2009 ustavilo. Goriška regija sodi med evropske regije z bolj dinamičnim razvojem, saj se nahaja v prvi tretjini evropskih regij po dinamičnem razvoju. Goriška regija je v obdobju od 2000-2009 zmanjšala zaostanek za evropskim povprečjem za vsaj 4 odstotne točke.

Problemi gospodarstva regije ostajajo majhna inovativnost tako v gospodarstvu kot tudi sicer, počasen razvoj turističnega gospodarstva in nepovezana turistična ponudba, pomanjkanje ugodnega kapitala za začetne investicije, nepovezovanje in nesodelovanje institucij ter beg možganov.

Razvojno občutljiva območja

V visokogorskih in hribovskih območjih oziroma še posebej v ožjem obmejnem pasu se razvojni problemi zaostrujejo. Lokalne skupnosti težko zagotavljajo sredstva za osnovno infrastrukturo, posebnih stimulacij za razvoj podjetnosti in kakovost storitev na teh območjih pa ni. Največji problem teh območij je seveda šibkost človeškega faktorja.

Zgornje Posočje je leta 2004 ponovno stresel potres, ki je povzročil novo škodo na objektih in v gospodarstvu. Država je podaljšala Zakon o popotresni obnovi objektov in spodbujanju razvoja v Posočju do leta 2013. Na podlagi tega zakona se Posočju namenjuje posebna sredstva za vzpostavljanje razvojne infrastrukture (poslovne cone idr.), pospeševanje podjetniških vlaganj, odpiranje novih delovnih mest ter usposabljanje in razvoj kadrov. Ukrepi iz Programa Soča 2006 so ublažili negativne posledice naravnih nesreč in postopoma krepijo pozitivne trende na področju gospodarskih dejavnosti, ustvarjanja novih delovnih mest, zaposlovanja kadrov z visoko izobrazbo in štipendiranja za tehnične poklice. Programi popotresne pomoči se z letom 2013 končujejo. Poleg najslabše demografske strukture v regiji je velik razvojni problem slaba prometna dostopnost do doline Soče, kar pesti tudi gospodarstvo in ljudi na Idrijsko-Cerkljanskem.

Skupna SWOT analiza za Severno Primorsko (Goriško statistično regijo)

PREDNOSTI	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> - strateška lega regije v evropskem prostoru - obmejni prostor in bližina velikih tržišč - ohranjena narava ter bogata in raznolika kulturna dediščina, - biotska in krajinska raznolikost - stopnja brezposelnosti je med nižjimi v SLO (povprečna 11,7) - vzpostavljene izobraževalne institucije in programi za razvoj deficitarnih kadrov in vseživljensko učenje - vzpostavljajo se ključne podporne institucije za gospodarstvo (inkubatorji, tehnološki centri in parki, raziskovalni inštituti ...) - tradicija v vrsti industrijskih panog - izvozno usmerjena podjetja - kakovostni in prepoznavni produkti na področju turizma, kmetijstva in kulturne dediščine - tradicija kmetovanja ter raznoliki in prepoznavni lokalni kmetijski proizvodi - velik potencial za izkoriščanje obnovljivih virov energije - razvito društveno življenje na podeželju - povezovanje občin in komunalnih podjetij na področju lokalnega cestnega omrežja in ravnanja z odpadki - zakonska sredstva in poseben program za razvoj Posočja 	<ul style="list-style-type: none"> - slaba demografska in izobrazbena struktura prebivalstva in zaposlenih - premajhna povezanost in sodelovanje v regiji nasploh, med javnim in zasebnim sektorjem ter še posebej med podpornimi institucijami in gospodarstvom - povečana brezposelnost v zadnjih štirih letih (iz 7%-11%) - razvojne razlike med območji znotraj regije - nezadovoljiva prometna dostopnost Zgornjega Posočja in Idrijsko-Cerkljanske - nezadovoljivo in obsežno lokalno cestno omrežje - odliv in pomanjkanje ustreznih kadrov na trgu dela - majhno število raziskovalno-razvojnih institucij - pomanjkanje prostorov za izobraževalne institucije in študente - počasno prilagajanje izobraževalnih programov in usposabljanja za potrebe gospodarstva - pomanjkanje finančnih mehanizmov za podporo gospodarstva in razvoja - visoke cene zemljišč in poslovnih prostorov - počasno urejanje poslovnih in obrtnih con - pomanjkanje podjetnosti in podjetniških iniciativ - nizka samoiniciativnost prebivalcev podeželja - razdrobljenost turistične ponudbe in nepovezanost turističnega gospodarstva - opuščanje kmetovanja in zaraščanje kulturne krajine - neugodna posestna in proizvodna struktura kmetij - nezadostna opremljenost regije s komunalno infrastrukturo - odsotnost regijskega pristopa k zbiranju in ravnanju z odpadki - odsotnost regionalnega prostorskega načrtovanja in delitev funkcij v prostoru - ni upravljalnih načrtov zaščitenih območij - izginjanje tipične arhitekture in propadanje objektov kulturne dediščine

PRILOŽNOSTI	OVIRE/NEVARNOSTI
<ul style="list-style-type: none"> - čezmejno sodelovanje - razvoj in prilagajanje izobraževalnih programov in usposabljanja za potrebe gospodarstva - razvoj R&R institucij v sodelovanju z gospodarstvom - razvoj vseživljenjskega učenja - ustvarjanje privlačnega okolja za različne ciljne skupine - strateško in poslovno sodelovanje med podjetji - povezovanje podjetij in podpornih institucij ter javnega in zasebnega sektorja - pritek tujega kapitala in več evropskih sredstev za razvoj v obdobju 2007–2013 - skupna in celovita promocija regije - razvoj prepoznavnih proizvodov in turizma v povezovanju z razvojem podeželja - informacijsko-komunikacijska tehnologija - podpora javno-zasebnemu partnerstvu - varovana in zavarovana območja kot poseben proizvod in razvojni potencial podeželja - povečano zanimanje za trajnostni razvoj, zdravo življenje in zdravo hrano - policentrični razvoj regije - izraba geotermalnih virov - obnovljivi viri energije 	<ul style="list-style-type: none"> - pomanjkanje prostorskih in drugih pogojev za razvoj in izvajanje izobraževalnih programov - šibak pretok znanj iz akademske sfere v podjetja - majhno zanimanje mladih za tehnične in deficitarne poklice - nizka zavest o nujnosti vseživljenjskega učenja - gospodarstvu nenaklonjena zakonodaja in velika zbirokratiziranost upravno-administrativnih postopkov - pomanjkanje finančnih mehanizmov za vzpostavljanje konkurenčnega gospodarstva - šibka podpora inovacijam - neusklajenost, počasno sprejemanje in zahtevnost prostorske in okljevastvene zakonodaje - šibka državna podpora celovitega razvoja podeželja in podjetništva na podeželju - ne vključevanje javnosti v programe varovanja okolja in načrte upravljanja zavarovanih območij - majhna ponudba zdravju prijaznih storitev v lokalnih skupnostih - usmerjanje razvojnih sredstev samo v velike investicijske projekte, ne pa tudi v manjše projekte na lokalnem nivoju - naravne katastrofe in pojavi v okolju - vplivi na okolje iz Furlanije - Julijske krajine - strokovno, institucionalno in finančno močnejše čezmejne regije

3.3 ANALIZA STANJA IN RAZVOJNIH TRENDOV

Makroekonomski kazalniki i kazalniki poslovanja gospodarskih družb

V mesecu septembru 2012 je bilo na območju Goriške statistične regije **registriranih 11.682 poslovnih subjektov**. V nadaljevanju analize se bomo osredotočili na poslovne subjekte, ki spadajo po zakonodaji med gospodarske družbe z zadrugami ter samostojnimi podjetniki posamezniki.

Beleži se rast ustanavljanja predvsem gospodarskih družb in zadrug (med letom 2012 in 2008 se je povečalo število GD za 15,13%) ter druge fizične osebe, ki opravljajo registrirano dejavnost (med letom 2012 in 2008 se je povečalo število FO za 9,05%). Ostale skupine pravnih subjektov so stagnirale ali pa so imele manjšo rast kot 5% v obdobju 2008-2012.

Središče Goriške statistične regije po številu registriranih poslovnih subjektov Mestna občina Nova Gorica, v kateri posluje 30,78% vseh registriranih poslovnih subjektov v regiji. Sledijo ji Občina Ajdovščina z 14,52%, Občina Idrija z 9,23% ter Občina Tolmin z 10,31% vseh registriranih poslovnih subjektov v regiji. Navedene tri občine predstavljajo središča na ožjih območjih Goriške statistične regije. Izjema je tudi Občina Šempeter-Vrtojba, saj ima, zaradi bližine regijskega središča ter geografske lege s pripadajočo infrastrukturo, delež v višini 6,85% vseh registriranih poslovnih subjektov v regiji. Ostalih sedem občin ima na svojem območju registriranih manj kot 28,21% vseh poslovnih subjektov v regiji. Razlike nastajajo zaradi več dejavnikov kot so razvitost infrastrukture in socialnega kapitala, geografska lega ter demografski trendi v posamezni občini.

Družbe se razvrščajo **po dejavnostih** v skladu z Uredbo o uvedbi in uporabi standardne klasifikacije dejavnosti¹. Po standardni klasifikaciji dejavnosti iz leta 2008, je prišlo zaradi zloma finančnega trga ter kasnejše recesije v realnem sektorju, do velikega upada števila poslovnih subjektov v delovno intenzivnih dejavnostih, gradbeništvu ter nepremičninski dejavnosti. Prelomna leta so bila med obdobjem 2009 in 2011. Predvideni trendi za leto 2012 je bila nična rast gospodarstva na državni ravni. Na nično oz. negativno gospodarsko rast je vplivalo več dejavnikov in sicer struktura registriranih poslovnih subjektov v Goriški statistični regiji, premajhna izvozna naravnost ter poslovni modeli, ki niso vključevali konkurenčne zmožnosti posameznih poslovnih subjektov ter samih zmožnosti, s katerimi bi identificirali morebitne tržne niše na globalnem trgu.

Po področjih dejavnosti imajo največje deleže naslednje dejavnosti v Goriški statistični regiji: gostinstvo, gradbeništvu, predelovalne dejavnosti, promet in skladiščenje, strokovne, znanstvene in tehnološke dejavnosti ter trgovina, vzdrževanje in popravilo motornih vozil.

Med leti 2008 in 2012 prirast večji kot izbrisi oz. stečaji poslovnih subjektov, saj je bilo več ustanovljenih podjetij, ki spadajo po navedenih kriterijih med mikro enote. Zaskrbljujoč je podatek, da je skoraj 15% enot, za katere ni podatka o velikosti poslovnega subjekta. Specifika regije je tudi v tem, da je veliko število samostojnih podjetnikov posameznikov, ki imajo registrirano popoldansko dejavnost. S to specifikom je povezano tudi zaposlovanje pri samostojnih podjetnikih posameznikih, ki je nižje od povprečja v drugih regijah v Sloveniji.

¹ Uradni list RS, št. 69/2007 in 17/2008.

Število registriranih poslovnih subjektov med leti 2008 in septembrom 2012 znaša 5,22 %. Rast je povezana z ustanavljanjem mikro enot oz. poslovnih subjektov. Na drugi strani pa je razvidno, da je bilo zelo malo prehodov med posameznimi kategorijami v zadnjih štirih letih oz. gledano na obdobje 20 let.

Zaskrbljujoči podatki poslovanja poslovnih subjektov v Goriški regiji med leti 2007-2011: Gibanja osnovnih gospodarskih kategorij poslovanja družb v Goriški regiji kažejo na najslabši poslovni rezultat v opazovanem petletnem obdobju. Počasno okrevanje gospodarstva regije v letu 2010 je bilo le začasno, v letu 2011 so se družbe regije znašle v še hujši recesiji kot v letu 2009. Ugotovljena je neto čista izguba v višini 25.512 tisoč €, ki je še za 2.789 tisoč € večja od neto čiste izgube iz leta 2009. Leto 2010 so družbe zaključile z 51.188 tisoč € neto čistega dobička. Na ravni Slovenije so družbe leto zaključile z neto čistim dobičkom in ga v primerjavi z letom 2010 povečale za 33,0%. Primerjava neto dodane vrednosti v regiji kaže 2,3% padec v primerjavi z letom 2010, odhodki pa so se za 2,4 indeksni točki bolj povečali kot prihodki.

Leto 2007 je še zadnje, zaznamovano po dobrem poslovanju družb Goriške statistične regije. Precej slabše, a še vedno pozitivno so družbe zaključile leto 2008, konec leta 2009 pa že izkazale neto čisto izgubo. V letu 2010 se je gospodarstvu regije tudi s pomočjo ukrepov države za razbremenitev na eni in oživitve gospodarstva na drugi strani uspelo izviti iz rdečih števil in ponovno ustvariti neto celotni in neto čisti dobiček, ki je sicer skromen glede na leto 2008. Leto 2011 pa je za družbe Goriške statistične regije najslabše v opazovanem obdobju. Poslovale so negativno in ugotovile največjo neto čisto izgubo v obdobju.

Še nazorneje poslabšanje poslovanja družb Goriške statistične regije prikazujejo pomembnejši kazalniki v letih 2007 do 2011 iz preglednice št. 6. Družbe so ponovno (kakor v letu 2009) ustvarile več skupnih odhodkov, kot so imele skupnih tovrstnih prihodkov. Kazalnika gospodarnosti čista dobičkovnost skupnih prihodkov in čista dobičkovnost poslovnih prihodkov, ki merita doseženi neto čisti izid in neto izid iz poslovanja v primerjavi s skupnimi prihodki oziroma prihodki iz poslovanja za razliko od leta 2010 ponovno kažeta negativno poslovanje družb v regiji v letu 2011, primerljivo s poslovanjem v letu 2009. V obravnavanem petletnem obdobju sta kazalnika dosegala najvišjo vrednost v letu 2007. Družbe so v letu 2011 na 100 evrov prihodkov ustvarile 0,7 € neto čiste izgube (v letu 2010 1,4 € neto čistega dobička) in na 100 evrov poslovnih prihodkov 0,7 € izgube iz poslovanja (v letu 2010 1,5 evra neto dobička iz poslovanja).

Kazalnik donosnosti sredstev kaže, da so družbe Goriške regije v letu 2011 spet slabše upravljale s sredstvi glede na predhodno leto. V letu 2011 so na 100 € sredstev ustvarile 19,0 € neto dodane vrednosti, leto poprej pa 19,4 € neto dodane vrednosti.

Kazalniki produktivnosti, izračunani iz razmerja med učinki poslovnega procesa in vloženim delom za njihovo doseganje, niti ne kažejo najslabšega poslovanja v regiji v opazovanem obdobju. Na take rezultate med drugim vplivajo tudi stečajni družb in z njimi povezano zmanjšanje števila zaposlenih (v primerjavi z letom 2010 za 1,1 %). V letu 2011 so družbe v regiji dosegle prihodke na zaposlenega in neto dodano vrednost na zaposlenega, primerljive z letom 2008 oziroma letom 2010. **Povprečna mesečna plača na zaposlenega** se je v primerjavi s predhodnim letom povečala za 1,5%, žal pa je v opazovanem obdobju izkazana največja neto čista izguba na zaposlenega.²

Povečanje števila gospodarskih družb: Po podatkih AJPES-a o poslovanju gospodarskih družb je bilo v letu 2011 2.872 družb ter 5.274 mikro in majhnih podjetnikov s sedežem v Goriški statistični regiji. Od

² Informacija o poslovanju gospodarskih družb v Goriški regiji za leto 2011, AJPES, maj 2012, stran 9 in 10.

2.872 družb je bilo 92,8% mikro, 4,2% majhnih, 1,5% srednjih in 1,5% velikih. V primerjavi z letom 2008 ni večjih razlik v velikosti, saj so bila v deležu majhnih zajeta tudi mikro enote. Leta 2011 je bilo v regiji 2.872 družb, kar je za 11,28% več kot leta 2008.

Na rezultate poslovanja so odločilno vplivale velike gospodarske družbe, saj so z 43,9% vseh zaposlenih v regiji ustvarile 48,5% vseh prihodkov, polovico neto dodane vrednosti in 57,4% čiste izgube regije³. Podatki kažejo da je Goriška statistična regija pretežno odvisna od velikih gospodarskih družb, zato je potrebno spodbujati razvoj mikro, majhnih in srednje velikih podjetij. V gospodarskih subjektih je bilo zaposlenih 26.404 delavcev (GD-23.884 delavcev in SP-2.520 delavcev). V primerjava z letom 2007 to pomeni, da je 15,03% manj zaposlenih v gospodarskih subjektih v regiji.

Gospodarske družbe z zadrugami so v letu 2011 ustvarile 3.519.449 tisoč € čistih prihodkov (11,77% manj kot v letu 2008). Gospodarski subjekti so prihodke zmanjšali za 11,77%, odhodke za 9,46%, zato se je kazalnik celotne gospodarnosti v primerjavi z letom 2008 poslabšal iz 1,02 na 1,00. Ustvarile so 105.394 tisoč € čistega dobička (24,8 % manj kakor v letu 2008). Čisti dobiček je prikazalo 1.745 gospodarskih družb (60,7 % vseh gospodarskih družb), čisto izgubo pa 1.005 družb (35 % vseh gospodarskih družb). Gospodarske družbe so ustvarile 827.203 tisoč € neto dodane vrednosti (9,57% manj kot v letu 2008). Neto dodana vrednost na zaposlenega je znašala 34.634 € in je za 1.883 € višja kot v letu 2008⁴.

Neto čistega dobička / izgube, ki ga lahko vzamemo kot osnovo za oceno razvojnih vlaganj, so gospodarske družbe ustvarile – 25.521 tisoč €, kar je 149,64%* manj kot leto poprej. Zmanjšal se je tudi neto čisti dobiček na zaposlenega. Največ so ga imele družbe s področja predelovalne dejavnosti⁵.

V primerjavi z letom 2010 in v primerjavi z ostalimi regijami v Sloveniji je Goriška regija šesta po ustvarjeni **neto dodani vrednosti**, a med tremi regijami, ki so ustvarile neto čisto izgubo. S področja dejavnosti so največ neto dodane vrednosti ustvarile družbe s področja predelovalnih dejavnosti, sledijo družbe s področja kulturnih, razvedrilnih in rekreacijskih dejavnosti in družbe s področja trgovine, vzdrževanja in popravila motornih vozil. Najslabše so v regiji poslovale družbe v gradbeni dejavnosti in ustvarile 36.316 tisoč € neto čiste izgube. Negativno so poslovale še družbe finančnih in zavarovalniških dejavnosti, družbe na področju strokovnih, znanstvenih in tehničnih dejavnosti in družbe v dejavnosti gostinstva. Tudi v ostalih dejavnostih so družbe glede na leto 2010 poslovale slabše, še največ neto čistega dobička je uspelo ustvariti družbam v predelovalnih dejavnostih, sledijo družbe s področja trgovine, vzdrževanja in popravila motornih vozil in družbe s področja oskrbe z električno energijo, plinom in paro.

Med občinami so največ **neto dodane vrednosti** (34,5%) ustvarile družbe v Mestni občini Nova Gorica, največ neto čistega dobička pa družbe v občinah Idrija in Tolmin. Na drugi strani so največjo **neto čisto izgubo** ustvarile družbe v občinah Ajdovščina, Kanal ob Soči, Renče-Vogrsko in Nova Gorica. Najvišjo neto dodano vrednost na zaposlenega (48.028 €) so dosegle družbe v Občini Brda, sledijo družbe v občinah Nova Gorica in Idrija. Neto dodana vrednost se je v primerjavi z letom 2010 zmanjšala v štirih občinah⁶.

Gospodarske družbe Goriške regije so ob koncu leta 2011 imele 4.385.645 tisoč € sredstev (aktiva) oziroma obveznosti do virov sredstev (pasiva), to je 1,1% več kakor ob koncu leta 2010. Dolgoročna sredstva povečale za 1,2%, kratkoročna sredstva pa za slabih 0,7% glede na leto 2010. Kapital so

³ Informacija o poslovanju gospodarskih družb v Goriški regiji za leto 2011, AJPES, maj 2012.

⁴ Informacija o poslovanju gospodarskih družb v Goriški regiji za leto 2011, Ajpes, maj 2012, stran 9 in 10.

⁵ Informacija o poslovanju gospodarskih družb v Goriški regiji za leto 2011, Ajpes, maj 2012, stran 3 in 9.

⁶ Informacija o poslovanju gospodarskih družb v Goriški regiji za leto 2011, Ajpes, maj 2012, stran 4.

gospodarske družbe zmanjšale za 2,0 % in s tem niso ohranile niti nominalne, še manj realne vrednosti, dolgoročne obveznosti zmanjšale za 1,2%, kratkoročne obveznosti povečale za 4,7%. Delež kapitala v virih sredstev je v opazovanem petletnem obdobju najmanjši. Na področju investiranja se je delež dolgoročnih sredstev v vseh sredstvih malenkostno povečal iz 59,6% na 59,7%, delež kratkoročnih sredstev v vseh sredstvih pa zmanjšal iz 39,5% na 39,4%. Zaradi zmanjšanja kapitala in povečanja dolgoročnih sredstev se je poslabšala kapitalska pokritost dolgoročnih sredstev od 69,6% konec leta 2010 na 67,4% konec leta 2011. Z dolgoročnimi viri sredstev konec leta 2010 financirale 89,9%, konec leta 2011 pa le 86,6% dolgoročnih sredstev in zalog. Kratkoročne poslovne obveznosti so ob koncu leta 2011 za 11,1% presegale kratkoročne poslovne terjatve, zato se je gospodarstvo regije tudi ob koncu leta 2011 tako kot že vrsto let znašlo v položaju neto dolžnika⁷.

3.3.1 Obstoječe stanje na področju turizma

Splošno stanje na področju turizma: Turizem predstavlja za Goriško regijo perspektivno gospodarsko dejavnost, ki posredno in neposredno vključuje številne druge dejavnosti in se z njimi povezuje. Igralništvo poleg doživljajskih športov še vedno predstavlja enega izmed bolj razvitih turističnih proizvodov regije. Kljub temu ima regija tudi druge, za razvoj turizma primerne potenciale kot so naravno okolje, kulturna in naravna dediščina, vino in kulinarika, ki pa so še vedno premalo izkoriščeni.

Pri nadaljnjem razvoju turizma bo potrebno najti ravnovesje med rabo in varovanjem okolja ter med kulturnimi in socialnimi značilnostmi. Turistični razvoj mora spodbujati aktivnost lokalnega prebivalstva, in sicer v smislu povezovanja, kakovosti, promocije in trženja lokalnih proizvodov, hkrati pa podpreti tudi velike investicije v kongresni, športno-rekreativni (zimski in letni) turizem ter termalni turizem.

V regiji se povečuje število turističnih nastanitvenih zmogljivosti: Število ležišč v regiji se je v letu 2011 glede na leto 2005 povečalo za 80,44%. V strukturi vseh zmogljivosti ležišč skupaj je bilo v letu 2011 sob 36,6%. Skupna zmogljivost namestitvenih kapacitet je 87.533 enot in vključuje hotele, kampe in ostale namestitvene objekte.

Število nastanitvenih objektov v regiji se je v letu 2011 glede na leto 2005 povečalo za 80,44% ali za 11,49% v povprečju na letni ravni.

Območje ima **zelo raznoliko strukturo namestitvenih kapacitet**, in sicer so podatki za leto 2005 sledeči:

- 29 % v kampih;
- 28 % v raznih domovih (planinski, delavski, mladinski ...);
- 27 % v hotelih;
- 16 % v zasebnih sobah, apartmajih, penzionih in gostiščih.

V letu 2011 je bila sledeča struktura namestitvenih kapacitet:

- 25,97 % v kampih;
- 40,22 % v hotelih;
- 33,81 % v ostalih namestitvenih objektih.

⁷ Informacija o poslovanju gospodarskih družb v Goriški regiji za leto 2011, Ajpes, maj 2012, stran 5 in 6.

Glede na leto 2005 se je struktura namestitvenih kapacitet spremenila, in sicer se je povečal delež namestitvev v hotelih in nekoliko zmanjšal delež namestitvev v kampih.

Razlike po občinah so velike – v Novi Gorici, Šempetru, Ajdovščini in Cerknem prevladujejo namestitve v hotelih, v Bovcu in Kobaridu pa namestitve v kampih.

Tudi struktura obiskovalcev je izjemno raznolika, tako glede nacionalnosti kot glede motivov prihoda:

Največ tujih obiskovalcev prihaja iz:

- Italije (42,75%);
- Nemčije (13,42%);
- Avstrije (6,34%);
- Češke (5,88%);
- Madžarske (3,26%);
- Hrvaške (3,15%);
- Nizozemske (2,93%);
- Francije (2,55%);
- Združenega kraljestva – Velike Britanije (2,10%).

Podrobnejša raziskava motivov za obisk bi gotovo pokazala še večje razlike pri opredelitvi dejanskih ciljnih trgov: v Zgornjem Posočju bi bil poudarek na športnikih in raziskovalcih narave, na ožjem Goriškem na obiskovalcih igralnic, v Cerknem pa na smučarskem turizmu.

Tuji turisti so v letu 2011 prenočili v Goriški regiji 409.690. Le-ti so prihajali iz sledečih držav:

- iz Italije (33,64%);
- iz Nemčije (18,72%);
- iz Češke (6,05%);
- iz Avstrije (5,76%);
- iz Nizozemske (5,17%);
- iz Madžarske (4,13%);
- iz Hrvaške (3,29%);
- iz Francije (2,73%);
- iz Združenega kraljestva – Velike Britanije (2,56%).

Zmanjšuje se število domačih turistov in povečuje število tujih turistov: Število domačih in tujih turistov skupaj je na ravni regije v letu 2011 glede na leto 2004 naraslo za 51,64% ali za 7,37% v povprečju na letni ravni.

Število **domačih** turistov se je v letu 2011 glede na leto 2004 na ravni regije povečalo za 82,06% ali za 11,72% v povprečju na letni ravni. V letu 2011 beleži Goriška regija 28,74% domačih turistov.

Število **tujih** turistov se je na regijski ravni v letu 2011 glede na leto 2004 povečalo za 56,83% ali za 8,11% v povprečju na letni ravni. Največji delež tujih turistov izkazuje območje Nove Gorice, predvsem zaradi igralniškega turizma. V letu 2011 beleži Goriška regija 71,26% tujih turistov.

Število nočitev domačih in tujih turistov se povečuje: Število nočitev domačih in tujih turistov skupaj je na ravni regije v letu 2011 glede na leto 2004 naraslo za 67,21%.

Število nočitev **domačih** turistov se je na ravni regije v letu 2011 glede na leto 2004 povečalo za 69,12%.

Število nočitev **tujih** turistov se je na ravni regije v letu 2011 glede na leto 2004 povečalo za 66,46%.

Dolžina bivanja turistov: Dolžina bivanja turistov v regiji je kratka, v povprečju nekaj več kot dva dni. Domači turisti v povprečju bivajo v Goriški regiji 2,39 dni, tuji turisti pa 2,32. Nekoliko daljša dolžina bivanja je na Idrijsko-Cerkljanskem, med tremi in štirimi dnevi. Od leta 2004 se dolžina bivanja obiskovalcev v regiji bistveno ne spreminja. Poudariti gre, da je na območju regije veliko dnevnih obiskovalcev in izletnikov tako iz drugih držav kot tudi iz Slovenije.

Naravne in kulturno-zgodovinske danosti pogojujejo vrsto turizma: Raznoliko naravno okolje z rekami Sočo, Idrijco, Nadižo in Vipavo, številni sakralni objekti, gradovi, tehnični spomeniki, zgodovinski objekti in ostanki prve svetovne vojne ter rapalske meje so odlična podlaga za sistematičen razvoj posameznih turističnih dejavnosti. V prihodnosti se zato pričakuje **porast turističnih produktov**, ki jih ponujajo kulinarično-vinski, športno-rekreativni, verski, vitalni in igralniški turizem ter turizem, ki temelji na bogati kulturni in zgodovinski dediščini.

3.3.2 Ocena stanja na področju okolja, prostora in infrastrukture

V oceni stanja predstavljamo razvitost prometne, informacijske, komunalne in energetske infrastrukture v regiji, analiziramo okoljsko problematiko s poudarkom na onesnaževanju voda, zraka, tal in ravnanja s trdimi odpadki, identificiramo možnost za koriščenje okolju prijaznih obnovljivih virov energije in prikazujemo problematiko urejanja prostora na regionalni ravni v regiji.

Prometna in informacijska infrastruktura

Transportna vloga regije

Območje Severne Primorske (Goriške statistične regije) je imelo v zgodovini pomembno prometno vlogo, saj povezuje zahodni in vzhodni del osrednjega evropskega prostora. S prestavitvijo evropsko pomembnega prometnega koridorja (železnica, cesta) jo je deloma izgubilo. Prometna dostopnost in prehodnost ter pokritost posameznih subregij s prometnicami so zelo različne, v severnem delu pa nezadostne. Na zahodu, kjer regija meji na Italijo, je prometna povezanost s sosednjo Benečijo in Goriško pokrajino slaba in nezadostna. Železniška proga je enotirna (Sežana–Jesenice, Nova Gorica–Ajdovščina) in tehnično zastarela, prav tako ni v celoti elektrificirana. Hitra cesta Vrtojba–Ajdovščina–Razdrto postaja pomembna tranzitna povezava tako za tovorni kot tudi za potniški promet.

Manj ugodna prometna dostopnost Severne Primorske (Goriške statistične regije)

Prometna dostopnost regije je z vidika razvojnih možnosti slovenskih regij ocenjena kot manj ugodna, če jo primerjamo z ostalimi regijami v Sloveniji. To sovпада z ugotovitvami regijskega odbora. Dvopasovna hitra cesta, ki poteka od vzhoda do zahoda južnega roba regije (po Vipavski dolini), je kljub napovedanemu dokončanju do leta 2007 še v gradnji, ki se je začela leta 1996. V izgradnji je trasa med Vipavo in Razdrtim. Na zgrajenem delu avtoceste med Ajdovščino in Vipavo pogosto prihaja do zapore zaradi močne burje, ki preprečuje tovorni promet in povzroča gospodarsko škodo.

V letu 1995 je imela regija 556.243 km državnih cest. Dolžina je zaradi prekatégorizacij v letu 1999 narasla na 666.336 km in predstavlja 11,6 % vsega državnega cestnega omrežja (glavnih in regionalnih cest). Dolžina državnih cest se je med letoma 1999 in 2005 povečala za dolžino odseka hitre ceste Ajdovščina–Vipava v dolžini 7 km ter ponovno zaradi prekatégorizacije. Skupna dolžina državnega cestnega omrežja v regiji je po podatkih DARS-a 715,665 km.

Glavna prometna os je hitra cesta v gradnji (Razdrto–Vrtojba)

Hitra cesta bo v največji meri služila tranzitnemu prometu iz Italije na vzhod. Z njeno gradnjo ceste se večja odprtost Novogoriške subregije, ostali deli regije pa ostajajo prometno slabše dostopni. V letu 2006 je na trasi hitre ceste zgrajeno 31,3 km cestišča, v uporabi pa je 30,9 km cestišča.

Izrednega pomena za policentrični razvoj je predlog državne cestne povezave, tako imenovane Četrta razvojna os Škofja Loka–Hotavlje–predor pod Kladjem–Cerkno–Želin, ter modernizacija enako pomembnega kraka Logatec–Idrija–Želin, proti Tolminu do Bovca in cestna povezava sever–jug (soški koridor), ki imajo nizko prometno propustnost in nezadostno varnost (majhne vozne hitrosti, črne točke, nezavarovani odseki). Kakovost in razčlenjenost prometnice je razvojna ovira Idrijsko–Cerkljanskega in Zgornjega Posočja.

Prometna obremenitev cest je v severozahodnem delu regije v primerjavi z nižinskim delom sorazmerno nizka. Prometne obremenitve izhajajo predvsem iz dnevnih migracij na delo s porastom obremenitev v turistični sezoni. Prometna obremenitev se izrazito povečuje v nižinskem delu regije, še posebej na dvopasovni hitri cesti.

Kljub nižjemu povprečnemu letnemu prometu sta nujna ustrezno vzdrževanje in modernizacija cestnega omrežja, saj so ceste ključna prometna povezava oziroma v severozahodnem delu celo edina, še posebej ker stoletna železnica ne zagotavlja kvalitetnega potovanja in prevoza blaga.

Ceste potrebne popravil in obnove ter uveljavitev Četrte razvojne osi

Zaradi zahtevnega in razgibanega terena večinskega dela regije je težavno vzdrževanje varnega lokalnega cestnega omrežja. Ocenjujemo, da bi bilo za zagotavljanje ustrezne kvalitete lokalnega cestnega omrežja treba povečati letna investicijska sredstva z okoli 500 milijonov SIT na 2 milijardi SIT (od 2 mio EUR na 8,4 mio EUR).

Dostopnost oziroma povezave navzven so izrazito slabi na severozahodnem delu regije. Potovalne hitrosti, ki jih omogoča stanje državnega cestnega omrežja, so močno pod povprečjem (Logatec–Idrija–Želin–Tolmin–Bovec, Želin–Kladje–Sovodenj). Slabe so tudi prečne povezave regije (Godovič–Ajdovščina–povezava preko Krasa do italijanske obale, tako imenovana Alpika). Skozi posamezna naselja potekajo neustrezno urejene regionalne ceste (predvsem soška cesta) in ogrožajo varnost prebivalcev.

Letališka infrastruktura

Na območju regije sta aktivni športni letališči v Ajdovščini in Bovcu. Pogoji v Ajdovščini so omejeni zaradi specifičnih podnebnih razmer (burja), v Bovcu pa zaradi neurejene infrastrukture. Aktualne so še druge lokacije v regiji (Zavratac, Ajševica ...), ki še niso usklajene.

Informacijska infrastruktura

Goriška regija je relativno dobro pokrita s fiksno telekomunikacijsko infrastrukturo. Število fiksnih telefonskih priključkov ima 95 % gospodinjstev, osebne računalnike čez 50 % gospodinjstev, dostop do interneta pa okrog 40 % gospodinjstev. Ocenjujemo, da je stopnja uporabe informacijske tehnologije, kljub sorazmerno dobri infrastrukturni pokritosti območja regije s fiksno telefonijo, na nizki stopnji. V zadnjem programskem obdobju se je izboljšala pokritost s signalom mobilne telefonije, in sicer s postavitvijo dodanih prenosnikov signala.

Državno in lokalno kolesarsko omrežje

Razen Nove Gorice in njene okolice regija ne razpolaga z državnimi kolesarskimi povezavami. V obdobju 2010–2012 se je ob izgradnji vodovoda Mrzlek, delno uredila trasa ob reki Soči. V obdobju 2012/2013 je predvideno dokončanje investicije s sofinanciranje EU sredstev v višini cca 5 mio EUR.

Projektna dokumentacija za kolesarsko povezavo med Idrijo in Spodnjo Idrijo, na odsekih na območju občin Tolmin in Kobarid je v pridobivanju, in sicer v okviru različnih čezmejnih projektov. V regiji se povečuje število urejenih tematskih/lokalnih kolesarskih poti (Bovško, Idrijsko-Cerkljansko, Brda, Vipavska dolina...).

3.4. Temeljni razlogi za izvedbo operacije in investicijsko namero

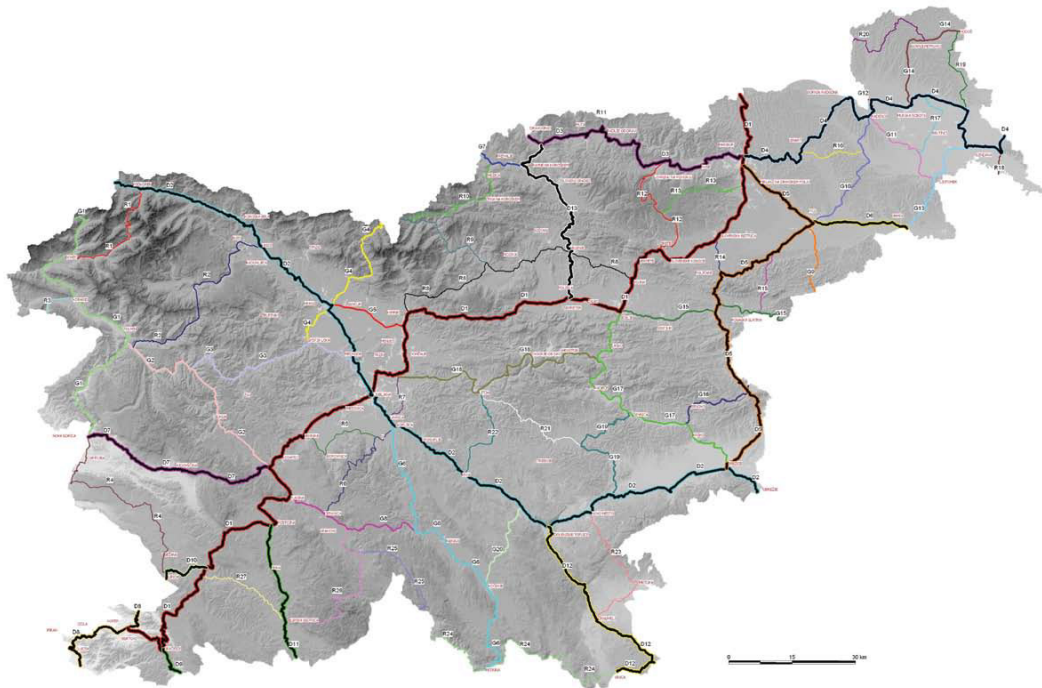
Opis stanja, razlogi za projekt razvoja turistične infrastrukture

Kolesarstvo postaja vse bolj popularna rekreacijska dejavnost tudi v Sloveniji, vendar pa njegovemu razmahu ne sledi urejanje potrebne kolesarske infrastrukture. Velikokrat so kolesarji prepuščeni sami sebi in lastni iznajdljivosti. S tem so marsikdaj prikrajšani za vtise in doživetja območja, po katerem kolesarijo, na slabšem pa so tudi domačini, saj taki obiskovalci ne izkoristijo njihove ponudbe in jim ne prinesejo zaželenega prihodka. Velikokrat prihaja tudi do nesoglasij, saj je neurejena infrastruktura (parkirišča na izhodiščih,...kolesarjenje po poteh, ki niso namenjen kolesarjem povzročajo slabo voljo pri domačinih. Na območju Severne Primorske je so že urejeni posamezni odseki, ki med seboj niso povezani, prav tako s na določenih delih regije vzpostavljene lokalne kolesarske povezave, ki pa so brez ustreznih povezav na regionalno kolesarsko mrežo. Prav tako je v izvajanju več pomembnih projektov, ki jih je potrebno in smiselno medsebojno povezati ter na podlagi vseh znanih informacij pripraviti sintezni dokument za nadaljnji, načrtni razvoj kolesarskega omrežja regije.

Poleg navedenih dejstev je izjemno pomembno dejstvo, da je delež zavarovanih območij v okviru Natura 2000 na območju Severne Primorske (Goriške razvojne regije) izredno visok in sicer v povprečju več kot 50% območja občin leži v zavarovanem območju Natura 2000, kar narekuje razvoj okolju prijaznih turističnih oblik preživljanja prostega časa oziroma sonaravnih turističnih produktov.

Projektni predlog bo za prijavo na 6. JP RRP pripravljen kot kombinirana operacija in sicer najmanj 70% sredstev bo namenjenih »mehkim« vsebinam, največ 30% sredstev pa bo namenjeno investicij in sicer v obliki manjših posegov v izbrane trase in/ali ureditev opreme izbranih lokacij, kot demonstracijskih pilotnih investicij.

Z zasnovo kolesarske mreže se bo dosegla predvsem načrtno izvajanje investicij v regionalno kolesarko omrežje in sicer s partnerskim sodelovanjem z državo. S pripravo programa razvoja turističnega produkta bodo pripravljena izhodišča in plan za enoten in organiziran pristop. Z operacionalizacijo na določenih odsekih bo pripravljena ustrezna projektna in investicijska dokumentacija, z izvedbo subregijskih investicij se bo uredilo pilotne primere urejanja ustrezne infrastrukture oziroma opreme na izbranih trasah.

Splošni cilji projekta:	<ul style="list-style-type: none"> • Dvig konkurenčnosti regije v turizmu in razvoj kolesarstva kot pomembnega turističnega produkta • Izboljšana notranja prometne povezanost regije in dostopnosti regije (kolesarske poti).
Specifični cilji projekta:	<ul style="list-style-type: none"> • Zasnova kolesarskega omrežja Severne Primorske z navezavami na sosednja in čezmejno območje s poudarkom na vzpostavitvi povezav med turističnimi območji in posameznimi pomembnimi turističnimi točkami • Priprava programa razvoja turističnega produkta • Operacionalizacija kolesarskega omrežja • Ureditev posameznih kolesarskih povezav (opreme) oziroma točka na obstoječih trasah
Pričakovani merljivi(!) rezultati projekta:*	<ul style="list-style-type: none"> - Izvedba operacije v območju Natura 2000 - Izdelana strokovna podlaga - Izdelan program razvoja turističnega produkta z operativnim planom - Izdelana dokumentacija za urejanje posameznih prioriternih tras - Urejene štiri lokacije (1/subregijo) oziroma trase (ureditev in oprema) - Porast števila turističnih nočtev za 0,5% glede na izhodiščno stanje (leto 2012) - Prispeva k pogojem za nastanek posrednih delovnih mest

4 OPREDELITEV RAZVOJNIH MOŽNOSTI IN CILJEV INVESTICIJE TER PREVERITEV USKLAJENOSTI Z RAZVOJNIMI STRATEGIJAMI IN POLITIKAMI

4.1 Skladnost z regionalnimi razvojnimi usmeritvami

Operacija/investicija je skladna z Regionalnim razvojnim programom Severne Primorske (Goriške statistične regije) za obdobje 2007 – 2013 in sicer predvsem z

4.1.1 Razvojna prioriteta 3: Odličnost v turizmu

»Smaragdna pot bo postala v evropskem merilu konkurenčna, razvita in prepoznavna turistična destinacija na območju Goriške statistične regije, ki bo zagotavljala turističnemu gospodarstvu konkurenčnost, zaposlenim visok življenjski standard ter prispevala k visoki kakovosti življenja prebivalstva regije.«

(Vir: Strategija razvoja regionalne turistične destinacije Smaragdna pot)

Turizem za regijo predstavlja perspektivno gospodarsko panogo, ki posredno in neposredno vključuje številne druge dejavnosti in se z njimi povezuje. Igralništvo poleg doživljajskih športov še vedno predstavlja enega izmed bolj razvitih turističnih proizvodov regije. Vseeno ima regija tudi druge, za razvoj turizma primerne potenciale (naravno okolje in dediščina, vino in kulinarika), ki so še premalo izkoriščeni. Pri nadaljnjem razvoju te panoge je treba najti ravnovesje med rabo in varovanjem okolja ter med kulturnimi in socialnimi značilnostmi. Turistični razvoj mora spodbujati aktivnost lokalnega prebivalstva – v smislu povezovanja, kakovosti, promocije in trženja lokalnih produktov, hkrati pa podpreti tudi velike investicije v kongresni, športno-rekreativni (zimski in letni) turizem ter termalni turizem.

Strateški cilj razvoja turizma je težiti k odličnosti v turizmu ter okrepiti konkurenčnost turističnega gospodarstva. Da bi to dosegli, bo treba:

- oblikovati celostno, razpoznavno in konkurenčno turistično ponudbo na regionalni ravni (turistična destinacija Smaragdna pot),
- povezati akterje, trženje in promocijo v vseh segmentih razvoja turizma oziroma zagotoviti primerno upravljanje destinacije (management),
- dvigniti usposobljenost kadrov v turizmu,
- spodbujati razvoj trajnostnega turizma (ekoturizma, kulturnega turizma, aktivnih počitnic, vinskega in kulinaričnega turizma ...),
- izboljšati turistično infrastrukturo in prometno dostopnost regije ter
- s ponudbo kakovostnih in raznolikih turističnih produktov povečati dohodek iz turizma.

Rezultati, ki jih želimo doseči, so večja kakovost turistične ponudbe, uveljavitev novih turističnih produktov, večje število ustreznih turističnih kapacitet, večja zasedenost turističnih kapacitet med letom ter izgrajena in prepoznavna identiteta regije.

4.1.2 Razvojna prioriteta 5: Trajnostni okoljski in prostorski razvoj ter infrastrukturna opremljenost regije

Strateški cilji regije na področju prostorskega razvoja, varstva okolja in infrastrukturne opremljenosti regije so optimalno varstvo okolja in skladen prostorski razvoj ter zagotovitev uravnotežene

infrastrukturne opremljenosti regije ob upoštevanju načel trajnostnega razvoja, ki združujejo trajnostno ekonomsko rast, socialno kohezijo ter ohranjanje in povečanje okoljskega kapitala.

Utemeljitev razvojne prioritete

Primerjalne prednosti regije se kažejo na področju okolja, in sicer v izredno bogati biotski in krajinski raznolikosti. Ustrezno ohranjanje, varovanje in obnavljanje naravnih in krajinskih danosti bodo uspešni z načrtnim, sistematičnim upravljavskim pristopom za posamezna zavarovana oziroma občutljiva območja. Za doseganje pomembnega dela ciljev varstva okolja je nujno vzpostaviti učinkovit regijski sistem ravnanja z odpadki, poleg tega pa se mora regija povezovati na okoljevarstvenih vsebinah z namenom uveljaviti načela trajnostnega razvoja regije.

Prometna dostopnost regije je z vidika ocene razvojnih možnosti slovenskih regij ocenjena kot manj ugodna. Prometno omrežje (cestno) je sorazmerno razvejano, ne zagotavlja pa ustreznih potovalnih hitrosti in varnosti. Za doseganje načrtovanega ekonomskega razvoja in povečanje privlačnosti bivanja je nujna izboljšava notranjih prometnih povezav in navezav na sosednje in čezmejno regijo.

Z usklajenim regijskim prostorskim načrtovanjem bo regija maksimalno izkoristila strateško lego v širšem evropskem prostoru. Razvojna prioriteta je namenjena izboljšanju pogojev za bivanje in delo prebivalcev regije ter zagotavljanju takih razmer v njej, da bo zanimiva in privlačna ter obiskovalcem prijazna.

4.2. Ugotovitev ciljev operacije

Splošni cilji projekta:

- Dvig konkurenčnosti regije v turizmu in razvoj kolesarstva kot pomembnega turističnega produkta
- Izboljšana notranja prometne povezanost regije in dostopnosti regije (kolesarske poti).

Specifični cilji projekta:

- Zasnova kolesarskega omrežja Severne Primorske z navezavami na sosednja in čezmejno območje s poudarkom na vzpostavitvi povezav med turističnimi območji in posameznimi pomembnimi turističnimi točkami
- Priprava programa razvoja turističnega produkta
- Operacionalizacija kolesarskega omrežja
- Ureditev posameznih kolesarskih povezav (opreme) oziroma točka na obstoječih trasah

Pričakovani merljivi(!) rezultati projekta:*	<ul style="list-style-type: none">- Izvedba operacije v območju Natura 2000- Izdelana strokovna podlaga- Izdelan program razvoja turističnega produkta z operativnim planom- Izdelana dokumentacija za urejanje posameznih prioritetenih tras- Urejene štiri lokacije (1/subregijo) oziroma trase (ureditev in oprema)- Prispeva k pogojem za nastanek posrednih delovnih mest v turistični dejavnosti
---	---

4.3. Ugotovitev usklajenosti z evropskimi in državnimi strategijami ter Regionalnim programom za Koroško razvojno regijo 2007 - 2013

Program razvoja podeželja za obdobje 2007-2013 (PRP 2007-2013) na svoji 3. osi zajema ukrepe za izboljšanje kakovosti podeželja in diverzifikacijo podeželskega gospodarstva. Podeželjska območja zaostajajo v razvoju za urbanimi središči, kar jih izpostavlja večji nevarnosti depopulacije z negativnimi gospodarskimi, okoljskimi in socialnimi posledicami. Med dejavniki, ki ovirajo razvoj podeželja so tudi slabša razvitost infrastrukture v vaških naseljih. Eden izmed ciljev ukrepov 3. osi je s podporami urejanju podeželskih naselij pospešiti razvoj podeželja, ki vodi v dvig dohodkov in življenjske ravni podeželskih skupnosti.

Operativni program za krepitev regionalnih razvojnih programov za obdobje 2007 – 2013 (OP RR) v svoji 4. Razvojni prioriteti »Razvoj regij« sledi cilju Skladnega razvoja regij. Ta razvojna prioriteta je skladna s cilji politike spodbujanja skladnega regionalnega razvoja, ki med drugim teži tudi k spodbujanju policentričnega razvoja poselitve in policentričnega gospodarskega razvoja.

Peta izmed ključnih razvojnih prioritiet **Strategija razvoja Slovenije (SRS)** je povezovanje ukrepov za doseganje trajnostnega razvoja, znotraj te pa ukrepi za ohranjanje poseljenosti in kulturne krajine ter krepitev razvojne vitalnosti in privlačnosti podeželja in izboljšanje prometne povezanosti odmaknjenih, robnih območij z glavnimi prometnimi osmi.

5. UGOTOVITEV RAZLIČNIH VARIANT, VENDAR NAJMANJ MINIMALNE VARIANTE OZIROMA VARIANTE "BREZ" INVESTICIJE IN VARIANTE "Z" OPERACIJO INVESTICIJO

Razmislek o varianti »brez« investicije/operacije in varianti »z« investicijo/operacijo :

VARIANTA BREZ INVESTICIJE	VARIANTA Z INVESTICIJO
<ol style="list-style-type: none"> 1. V varianti »brez investicije« bi turistična javna infrastruktura stagnirala – ne bi bilo osnov za načrtni in celoviti 2. Slaba kolesarske povezave in navezave onemogoča učinkovito mobilnost prebivalstva. 3. Onemogoča dvig privlačnosti regije in zavira razvoj drugih dejavnosti (predvsem turizma). 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Z izvedbo investicije bo regija pristopila n načrtovanju in urejanju regionalnih kolesarskih povezav 2. Zagotovljena bo boljša in varnejša ureditev lokacij na kolesarskih 3. Doprinos k razvoju turističnega programa. 4. Omogočena bo boljša dostopnost in trajnostna mobilnost.

Na osnovi navedenega lahko zaključimo, da **varianta brez investicije z razvojnega vidika ni sprejemljiva.**

6. OPREDELITEV VRSTE INVESTICIJE IN OCENA INVESTICIJSKIH STROŠKOV

6.1 Opredelitev vrste investicije in dinamike izvajanja

Javna infrastruktura v območjih s posebnimi varstvenimi režimi in v turističnih območjih – izgradnja in urejanje javne turistične infrastrukture in turistično-razvojnih projektov lokalno-regionalnega pomena, katerih namen je povečanje atraktivnosti regije. Glede na dejstvo, da v povprečju leži približno 50% območja občin v zavarovanem območju NATURA 2000 in so okvirni koridorji regionalnih kolesarskih povezav, ki so usmeritev za konkretizacijo regionalnega kolesarskega omrežja opredeljeni v območjih NATURA 2000, se bo kombinirana operacija izvajala v zavarovanem območju NATURA 2000.

Projektni predlog obravnava pripravo in opremljanje kolesarskih povezav v Severni Primorski (Goriški razvojni) regiji z vidika priprave zasnove notranje povezanega omrežja z navezavami na sosednje regije in čezmejne povezave.

Projektni predlog se bo izvajal kot kombinirana operacija in sicer bo 70% sredstev projektnega predloga namenjenih »mehkim« vsebinam, 30% vseh upravičenih stroškov pa bo namenjenih investicijskim stroškom in sicer ureditvi/opremljanju štirih pilotnih lokacij, kot demonstracijskih investicij za prikaz enotnega in usklajenega urejanja točk na oziroma ob kolesarskih povezavah.

Aktivnosti nosilnega in projektnih partnerjev z namenom doseganja skupnega cilja operacije

1. aktivnosti nosilnega partnerja:
 - a. priprava projektnega predloga
 - b. uskladitev projektnega predloga in priprava vloge na 6.a JP RRP
 - c. vzpostavitev projektne organiziranosti za izvajanje operacije
 - d. vodenje in koordinacija operacije med subregijami
 - e. priprava investicije v idrijsko-cerkljanski subregiji
 - f. poročanje in notranji nadzor nad izvajanjem operacije
 - g. informiranje in obveščanje javnosti ter
 - h. nosilka aktivnosti priprave strokovne podlage za zasnovo regionalnega omrežja kolesarskih povezav
2. aktivnosti partnerskih občin:
 - a. priprava izhodišč in podatkov za območje občine ter posredovanje obstoječe dokumentacije
 - b. sodelovanje v projektnem svetu za dogovor glede kolesarskega omrežja, spremljanje in potrjevanje
 - c. določitev in uskladitev prioriternih kolesarskih povezav za nadaljnjo obravnavo ter sodelovanje pri pripravi razpisnega sklopa za pripravo operacionalizacije izbranih prioriternih tras (projektno-investicijske dokumentacije) – izvedba štirih podaktivnosti operacionalizacije izbranih prioriternih tras
 - d. sodelovanje pri pripravi in izvedbi investicije (predvidoma štiri partnerske občine) - izvedba štirih podaktivnosti
3. aktivnosti partnerskih RA:
 - a. sodelovanje z nosilnim partnerjem pri usklajevanju aktivnosti in povezovanje aktivnosti z drugimi projekti na področju kolesarskih poti, ki so oziroma bodo v izvajanju
 - b. koordinacija, zbiranje podatkov na nivoju subregije

- c. priprava in uskladitev investicije v subregiji (3 investicije)
- d. priprava programa razvoj turističnega produkta in priprave sistema označevanja kolesarskih povezav oziroma vizualna komunikacija v okviru turističnega produkta

6.1.1. Investicijska vrednost po stalnih cenah za celotno investicijo, upravičene in preostale stroške

Vrednost in vrsta del	Leto nastanka stroškov / izdatkov	SKUPAJ		Upravičeni stroški / izdatki	Max sofinanciranje upravičenih stroškov / izdatkov ESRR (85%)	
		2014	brez DDV		Z 22% DDV	%
STALNE CENE = TEKOČE CENE						
Priprava prijave na 6 JP RRP	0,00	0,00	0,00	0,00	85,0%	0,00
Vodenje in koordinacija	17.000,00	17.000,00	20.740,00	17.000,00	85,0%	14.450,00
Priprava strokovne podlage	34.000,00	34.000,00	41.480,00	34.000,00	85,0%	28.900,00
Priprava programa razvoja turističnega produkta	14.000,00	14.000,00	17.080,00	14.000,00	85,0%	11.900,00
Operacionalizacija določenih tras	57.218,00	57.218,00	69.805,96	57.218,00	85,0%	48.635,30
Priprava pilotnih investicij	7.500,00	7.500,00	9.150,00	7.500,00	85,0%	6.375,00
Izvedba pilotnih investicij	56.000,00	56.000,00	68.320,00	56.000,00	85,0%	47.600,00
Informiranje in obveščanje javnosti	2.000,00	2.000,00	2.440,00	2.000,00	85,0%	1.700,00
SKUPAJ BREZ DDV	187.718,00	187.718,00	229.015,96	187.718,00		159.560,30
22% DDV	41.297,96	41.297,96				
SKUPAJ Z DDV	229.015,96	229.015,96				
Upravičeni stroški / izdatki	187.718,00	187.718,00				
Neupravičeni stroški / izdatki	41.297,96	41.297,96				

6.1.2. Investicijska vrednost po tekočih cenah za celotno investicijo, upravičene in preostale stroške

Glede na dejstvo, da bo kombinirana operacija izvedena v obdobju do enega leta so stalne in tekoče cene enake.

7 OPREDELITEV TEMELJNIH PRVIN, KI DOLOČAJO INVESTICIJO

7.1. Predhodna dokumentacija

Dokument identifikacije investicijskega projekta - novelacija je pripravljen na osnovi naslednje predhodne dokumentacije :

- ocena na podlagi primerljivih projektov in izvedbe primerljivih aktivnosti ter pridobljenih ocen za strošek izvedbe aktivnosti – pridobljenih informativnih ponudb.

7.2. Lokacija

Goriška razvojna regija. Aktivnosti tako mehke, kot investicijski del (ureditev pilotnih lokacij, kot demonstrativnih primerov poenotene urejanja točk na, oziroma ob kolesarskih povezavah), se bodo izvajale na območju sodelujočih občin. Investicijski del – pilotne investicije bodo izvedene na podlagi zaključkov iz strokovne podlage – na območju Občine Ajdovščina, Občine Idrija, Mestne občine Nova Gorica ter Občine Tolmin, predvidoma na ključnih izhodiščih oziroma počivališčih kolesarskih povezav, ki bodo v okviru strokovne podlage opredeljene kot ključne točke tako z vidika kolesarjenja, kot z vidika turističnega produkta.

7.3. Terminski plan

Aktivnosti projekta za UPR (v primeru, ko je partnerjev več, se navedejo aktivnost vsakega partnerja posebej)	Terminski načrt (od-do)
1. Priprava prijave na 6. JP RRP	Avgust-september 2013
2. Vodenje in koordinacija	December 2014-september 2014
3. Priprava strokovne podlage	Januar-junij 2014
4. Priprava programa razvoja turističnega produkta	Februar-maj 2014
5. Operacionalizacija določenih tras	April-september 2014
6. Priprava pilotnih investicij	Februar-april 2014
7. Izvedba pilotnih investicij	Maj-september 2014
8. Informiranje in obveščanje javnosti	Januar-september 2014

7.4. Obseg in specifikacija investicijskih stroškov s časovnim načrtom izvedbe

Investicijska vrednost po segmentih in stalnih/tekočih cenah brez in z DDV v EUR

Aktivnosti projekta	Vrednost investicijskega projekta		Upravičen strošek	Potencialno max sofinanciranje upravičenih stroškov		Dejansko sofinanciranje upravičenih stroškov		Časovni načrt (Terminski plan)
	v EUR z DDV	v EUR brez DDV		% max	Znesek	% sof.	Znesek	
1. Priprava prijave na 6. JP RRP - ICRA	0,00	0,00	0,00	0,0%	0,00	0,0000%	0,00	08/2013-09/2013
2. Vodenje in koordinacija – RA ICRA v sodelovanju z vsemi partnerji	20.740,00	17.000,00	17.000,00	85,0%	14.450,00	82,1469%	13.964,97	12/2013-10/2014
3. Priprava strokovne podlage – nosilka ICRA, v sodelovanju z vsemi partnerji	41.480,00	34.000,00	34.000,00	85,0%	28.900,00	82,1469%	27.929,94	01/2014-06/2014
4. Priprava programa razvoja turističnega produkta – nosilka RRA severne Primorske d.o.o. v sodelovanju z vsemi partnerji	17.080,00	14.000,00	14.000,00	85,0%	11.900,00	82,1469%	11.500,57	02/2014-05/2014
5. Operacionalizacija določenih tras – nosilke Občina Tolmin, Občina Idrija, MONG in Občina Ajdovščina	69.805,96	57.218,00	57.218,00	85,0%	48.635,30	82,1469%	47.002,81	04/2014-09/2014
6. Priprava pilotnih investicij – nosilke razvojne agencije	9.150,00	7.500,00	7.500,00	85,0%	6.375,00	82,1469%	6.161,02	02/2014-04/2014
7. Izvedba pilotnih investicij – nosilke Občina Tolmin, Občina Idrija, MONG in Občina Ajdovščina	68.320,00	56.000,00	56.000,00	85,0%	47.600,00	82,1469%	46.002,26	05/2014-09/2014
8. Informiranje in obveščanje javnosti - RA ICRA v sodelovanju z vsemi partnerji	2.440,00	2.000,00	2.000,00	85,0%	1.700,00	82,1469%	1.642,94	01/2014-09/2014
SKUPAJ	229.015,96	187.718,00	187.718,00		159.560,30		154.204,51	

7.5. Opis pomembnejših vplivov investicije v okolje

Upoštevana izhodišča varstva okolja

Pri načrtovanju investicije so bila preverjena izhodišča varstva okolje, pri čemer je bilo ugotovljeno, da izvedba kolesarske poti :

- ne vpliva na učinkovito izrabo naravnih virov,
- ne zmanjšuje okoljske učinkovitosti,
- zagotavlja trajnostno dostopnost,
- nima značaja investicije, pri kateri je potrebno utemeljevati zmanjševanje vplivov na okolje.

Navedba pričakovanih obremenitev okolja	Povečana obremenitev okolja	Zmanjšana obremenitev okolja	Nevtralna obremenitev okolja
Emisije snovi v zrak			X
Emisije snovi v vode			X
Emisije snovi v prst			X
Obremenitev okolja z odpadki			X
Obremenitev okolja z emisijami elektromagnetnega sevanja			X
Obremenitev okolja z emisijami ionizirnega sevanja			X
Obremenitev okolja z emisijami hrupa			X
Obremenitev z vplivi na zdravje ljudi			X
Obremenitev z vplivi na kulturno dediščino			X
Omejitev z vplivi na rastline ali živali			X

V času gradnje se pričakuje obremenitev območja s hrupom zaradi gradbenih del in vplive na zrak in podtalnico, zato je potrebno gradbišče urediti tako, da bodo zagotovljeni vsi potrebni varnostni ukrepi. Pri ustrezni organizaciji gradbišča, ki bo vključevala tudi ustrezno zbiranje in odvoz odpadkov z območja gradbišča na ustrezno mesto oziroma deponijo, je možnost škodljivih vplivov na okolje zanemarljiva.

V času obratovanja bo največjo obremenitev okolja predstavljal hrup otrok na igrišču, vendar ta ne bo presegal dopustne ravni.

7.6 Kadrovska organizacijska shema za izvedbo aktivnosti kombinirane operacije

- Za izvedbo aktivnosti kombinirane operacije bo izbrano podjetje, ki bo oddalo najugodnejšo ponudbo na javnem razpisu, skladno z Zakonom o javnih naročilih (ZJN-2). Izvedba postopkov po ZJN bo v primeru podaktivnosti (operacionalizacija tras ter izvedba pilotnih investicij izvedena tako, da bo zagotavljala operativnost in učinkovitost ter, da bo skladna z ZJN. Nosilke posameznih podaktivnosti bodo občine, ki so bile v dogovoru opredeljen za vsebinsko in finančno zajetnejši obseg aktivnosti.
- Priprava aktivnosti kombinirane operacije bo izvedena v strokovnih službah ICRA d.o.o Idrija v sodelovanju s partnerskimi občinami in organizacijami v okviru vzpostavljene projektne delovne skupine in projektne sveta.

7.8 Predvideni viri financiranja in drugi možni resursi

VIRI FINANCIRANJA - TEKOČE CENE	2014	SKUPAJ	%
Lastni viri Parterjev v projektu	74.811,45	74.811,45	32,67%
ESRR - sredstva EU	154.204,51	154.204,51	67,33%
SKUPAJ VIRI FINANCIRANJA	229.015,96	229.015,96	100,00%

Viri financiranja	LETO 2014		SKUPAJ	%
	Lastni, proračunski viri	ESRR - sredstva EU		
<i>ICRA d.o.o. Idrija (nosilec projekta) in partnerji RRA</i>	<i>0,00</i>	<i>52.340,00</i>	<i>52.340,00</i>	<i>22,85%</i>
Partnerji v projektu - skupaj:	74.811,45	101.864,51	176.675,96	77,15%
<i>Občina Ajdovščina</i>	<i>15.128,46</i>	<i>20.599,27</i>	35.727,73	<i>15,60%</i>
<i>Občina Bovec</i>	<i>1.911,84</i>	<i>2.603,20</i>	4.515,04	<i>1,97%</i>
<i>Občina Brda</i>	<i>1.828,72</i>	<i>2.490,02</i>	4.318,74	<i>1,89%</i>
<i>Občina Cerklje</i>	<i>1.288,41</i>	<i>1.754,34</i>	3.042,75	<i>1,33%</i>
<i>Občina Idrija</i>	<i>14.422,28</i>	<i>19.637,21</i>	34.059,49	<i>14,87%</i>
<i>Občina Kanal ob Soči</i>	<i>1.704,03</i>	<i>2.320,25</i>	4.024,28	<i>1,76%</i>
<i>Občina Kobarid</i>	<i>1.787,15</i>	<i>2.433,43</i>	4.220,58	<i>1,84%</i>
<i>Občina Miren - Kostanjevica</i>	<i>1.704,03</i>	<i>2.320,25</i>	4.024,28	<i>1,76%</i>
<i>Občina Mestna občina Nova Gorica</i>	<i>16.001,26</i>	<i>21.787,69</i>	37.788,95	<i>16,50%</i>
<i>Občina Renče Vogrsko</i>	<i>1.496,22</i>	<i>2.037,29</i>	3.533,51	<i>1,54%</i>
<i>Občina Šempeter Vrtojba</i>	<i>997,48</i>	<i>1.358,19</i>	2.355,67	<i>1,03%</i>
<i>Občina Tolmin</i>	<i>14.962,22</i>	<i>20.372,90</i>	35.335,12	<i>15,43%</i>
<i>Občina Vipava</i>	<i>1.579,35</i>	<i>2.150,47</i>	3.729,82	<i>1,63%</i>
SKUPAJ	74.811,45	154.204,51	229.015,96	100,00%

8. ANALIZA STROŠKOV IN KORISTI

Predpostavke za izdelavo finančne in ekonomske (CBA-Analize stroškov in koristi)

V okviru Analize stroškov in koristi - CBA smo primerjali med seboj dve varianti, in sicer:

- **Varianta I** – Varianta brez investicije
- **Varianta II** – Varianta z investicijo (**Oblikovanje zasnove regionalnega omrežja kolesarskih povezav Severne Primorske in izvedba pilotnih investicij**).

Predpostavke:

- V okviru finančne in ekonomske analize smo, kljub temu da je operacija kombinirana, med investicijske stroške (vlaganja) upoštevali celotno vrednost operacije z 22% DDV v stalnih cenah. **V nadaljevanju skozi celoten dokument za obravnavano kombinirano operacijo uporabljamo naziv/izraz »investicijski projekt«; pod nazivom/izrazom »investicijski stroški« pa upoštevamo stroške celotne kombinirane operacije.**
- Dinamični kazalniki upravičenosti investicijskega projekta so izračunani za **15 letno referenčno obdobje (ekonomsko dobo)** obratovanja pilotnih investicij (projektov), in sicer od prvega leta rednega obratovanja (2014), ko se bodo osnovna sredstva aktivirala (predala v uporabo), pa do leta 2029; v skladu z Navodili za uporabo metodologije pri izdelavi analize stroškov in koristi (Delovni dokument 4, 08/2006) ⁸ predlaga Komisija za tovrstno investicijsko operacijo (postavitve opreme, tabel itd.), za referenčno časovno obdobje (ekonomsko dobo) obratovanja na področju »Druge storitve« obdobje 15 let. Bazično leto je leto 2014, ko se bodo investicijska vlaganja pričela in zaključila.
- Življenjska doba investicijskega projekta (operacije) je krajša od referenčne dobe (ekonomske dobe) 15 let, zato na koncu obravnavanega časovnega referenčnega (ekonomskega) obdobja nimamo preostanka vrednosti investicijskega projekta oz. znaša le-ta 0,00 EUR, saj bodo osnovna sredstva že pred iztekom referenčnega obdobja (t.j. ekonomske dobe) v celoti odpisana.
- Prvo leto rednega obratovanja je 2014, natančneje konec septembra 2014, ko se bodo nova osnovna sredstva aktivirala.
- Vsi investicijski in operativni stroški in prihodki so prikazani v stalnih cenah z DDV.
- Projekt je opredeljen kot intra-regijski projekt, v katerega je vključenih več partnerjev (13 občin Severne Primorske in 4 razvojne agencije v okviru pogodbene povezave MRRA) kot investitorjev.
- Bodoči upravljalci projekta oz. pilotnih investicij, ki bodo izvedene v okviru projekta, so LTO-ji in TIC-i na območju regije.
- Finančna in ekonomska analiza sta izdelani kot enovit projekt (konsolidirana analiza) s stališča investitorjev (projektnih partnerjev) in upravljavcev (LTO-jev in TIC-ev na območju regije), v skladu z

⁸ V Metodološkem delavnem dokumentu »Smernice glede metodologije za izvedbo analize stroškov in koristi« za programsko obdobje 2007-2013 (08/2006), ki ga je izdala Evropska komisija, je točno opredeljeno referenčno obdobje za posamezne sektorje. Referenčno obdobje je število let, za katera so navedene napovedi v CBA-Analizi stroškov in koristi. Napovedi v zvezi s prihodnjim razvojem projekta je treba oblikovati za obdobje, ki ustreza ekonomski življenjski dobi projekta in je dovolj dolgo, da zajame verjetne dolgoročne vplive. Življenjska doba se spreminja glede na naravo naložbe. Referenčno časovno obdobje po sektorju, ki temelji na mednarodno priznani praksi in ga priporoča Komisija, je:

• Energetika	15-25 let
• Voda in okolje	30 let
• Železnice	30 let
• Pristanišča in letališča	25 let
• Ceste	25-30 let
• Industrija	10 let
• Druge storitve	15 let

Delovnim dokumentom 4, ki navaja, da je potrebno finančno in ekonomsko analizo izdelati s stališča investitorja (lastnika) oz. da v primeru, ko lastnik in upravljavec investicijskega projekta nista isti subjekt, je potrebno izdelati konsolidirano finančno in ekonomsko analizo.

- Investicijski projekt lastnikom/investitorjem (projektnim partnerjem) in upravljavcem ne bo prinašal direktnih finančnih prihodkov/prilivov. Izvedba projekta bo prinašal le indirektno/posredne koristi na območju regije, kar je predstavljeno v okviru ekonomske (CBA) analize. Projekt bo prispeval posredno tudi k ustvarjanju pogojev za nastanek novih delovnih mest, vsaj enega, kar so tudi ekonomske (družbene) koristi investicijskega projekta in je navedeno v okviru CBA.
 - Vsi stroški obratovanja so upoštevani v višini normativov stroškov upoštevanih pri predhodnih primerljivih projektih (poglavje 1.1).
 - Diskontna stopnja, s katero smo diskontirali denarne tokove investicijskega projekta, znaša 7,0% in je določena z Uredbo o enotni metodologiji za pripravo in obravnavo investicijske dokumentacije na področju javnih financ (Uradni list RS, št. 60/2006, 54/2010).
-

1 PROJEKCIJA PRIHODKOV IN STROŠKOV POSLOVANJA PROJEKTA V EKONOMSKI DOBI INVESTICIJSKEGA PROJEKTA

1.1 Stroški obratovanja investicijskega projekta

Letni obratovalni stroški investicijskega projekta »Regionalno omrežje kolesarskih povezav Severne Primorske – Goriške razvojne regije«, so določeni na podlagi primerljivih stroškov za projekte take vrste, izdelane tehnične dokumentacije in izkustvenih relativnih vrednosti podobnih oziroma primerljivih projektov. Investicijski projekt je obravnavan kot enovit projekt in v njem so prikazani vsi stroški in prihodki pri projektih partnerjih (kot investitorjih) in upravljavcih (LTO-jih in TIC-ih na območju regije), predvsem za izvedene pilotne investicije. Za potrebe statične in dinamične ocene učinkovitosti investicijskega projekta za obravnavano referenčno dobo (15 let obratovanja) smo opredelili in izračunali naslednje vrste stroškov obratovanja investicijskega projekta:

- stroški amortizacije,
- materialne stroške,
- nematerialne stroške,
- stroške dela,
- stroške financiranja ter
- druge stroške poslovanja (stroške režije).

1.1.1 Amortizacija

Stroški amortizacije so izračunani upoštevajoč nabavno vrednost osnovnih sredstev za investicijski projekt. Za izračun amortizacije smo upoštevali amortizacijsko stopnjo 10,0% za postavljeno opremo v okviru pilotnih investicij (kolesarskih poti). Letni strošek amortizacije je izračunan s pomočjo podanih amortizacijskih stopenj in amortizacijskih osnov, ki so podane kot nabavne vrednosti posameznih osnovnih sredstev. Nova osnovna sredstva se bodo aktivirala konec septembra leta 2014. Letni stroški amortizacije pri Varianti II so predstavljeni v prilogi v tabeli 8 in 9 ter znašajo prvo leto pri finančni analizi 1.400,00 EUR, od drugega do vključno desetega leta 5.600,00 EUR letno ter enajsto leto 4.200,00 EUR; pri ekonomski analizi (CBA) pa le-ti znašajo prvo leto 1.063,17 EUR, od drugega do desetega leta 4.252,66 EUR ter enajsto leto 3.189,50 EUR. Po 11-ih letih bodo celotna osnovna sredstva, ki bodo nabavljena in aktivirana v okviru investicijskega projekta (4 pilotne investicije) v celoti odpisana in bo njihova vrednostno znašala 0,00 EUR. Po 15-ih letih obratovanja (leta 2029) bo tako znašala preostala vrednost investicijskega projekta tako pri finančni analizi kakor tudi pri ekonomski analizi (CBA) 0,00 EUR (glej priloga tabela 2 in tabela 7). Pri Varianti I pa stroškov amortizacije ne bo, saj do investicijskih vlaganj ne bo prišlo (glej tabelo 8a in 9a v prilogi).

1.1.2 Materialni stroški

Materialni stroški so ocenjeni na podlagi strukture odhodkov na primerljivih projektih (pilotnih investicij) take vrste oz. na podlagi ocene letnih materialnih stroškov na mesec oz. na leto. Obsegajo stroške reprezentance (TIC-ov in LTO-jev na območju regije), ki bodo nastali v okviru promocije pilotnih investicij, ter materialne stroške vzdrževanja, ki jih bodo imeli upravljavci (TIC-i in LTO-ji na območju regije) in projektne partnerji (kot investitorji in lastniki) z izpeljavo projekta in vzdrževanje pilotnih investicij v prihodnje. Materialni stroški so skupaj ocenjeni pri Varianti II na 40,00 EUR na mesečno oz. na 480,00 EUR letno; pri Varianti I pa na 15,00 EUR mesečno oz. na 180,00 EUR letno (predpostavke za izračun materialnih stroškov ter sam izračun le-teh je predstavljen v tabeli 1, kjer je predstavljena podrobna specifikacija stroškov). Pri ekonomski analizi (CBA) pa so

popravljeni še s konverzijskim faktorjem. Izračun konverzijskega faktorja je predstavljen v tabeli 5 v prilogi. Vrednost materialnih stroškov za Varianto II–Varianta z investicijo je po letih predstavljena v prilogi v tabeli 2 za finančno analizo in v tabeli 7 za ekonomsko analizo (CBA), za Varianto I–Varianta brez investicije pa v prilogi v tabeli 2a za finančno analizo in v tabeli 7a za ekonomsko analizo (CBA).

Tabela 1: Podrobnejša specifikacija predvidenih materialnih in nematerialnih stroškov poslovanja za Varianto I in Varianto II.

	Varianta II - Varianta z investicijo		Varianta I - Varianta brez investicije	
	št. mesecev		št. mesecev	
	EUR /mesec	12	EUR /mesec	12
Materialni stroški	40,00	480,00	15,00	180,00
Stroški reprezentance (LTO-jev in TIC-ov)	15,00	180,00	5,00	60,00
Materialni stroški za vzdrževanje	25,00	300,00	10,00	120,00
Nematerialni stroški	60,00	720,00	21,00	252,00
Vzdrževalna dela (storitve)	10,00	120,00	5,00	60,00
Tekoče vzdrževanje	30,00	360,00	10,00	120,00
Trženje in animacija (strošek reklame)	20,00	240,00	6,00	72,00
SKUPAJ MATERIALNI IN NEMATERIALNI STROŠKI	100,00	1.200,00	36,00	432,00
	EUR /mesec	12	EUR /mesec	12
MATERIALNI STROŠKI	40,00	480,00	15,00	180,00
NEMATERIALNI STROŠKI	60,00	720,00	21,00	252,00
SKUPAJ MATERIALNI IN NEMATERIALNI STROŠKI	100,00	1.200,00	36,00	432,00

1.1.3 Nematerialni stroški

Nematerialni stroški so ocenjeni na podlagi strukture odhodkov na primerljivih projektih (pilotnih investicij) take vrste oz. na podlagi ocene letnih nematerialnih stroškov na mesec oz. na leto. Obsegajo stroške vzdrževalnih del (storitev) pilotnih investicij, tekočega vzdrževanja pilotnih investicij ter stroške storitev trženja in animacije (stroške reklame) celotnega investicijskega projekta, ki jih bodo imeli upravljavci (TIC-i in LTO-ji na območju regije) in projektni partnerji (kot investitorji in lastniki) z izpeljavo projekta in vzdrževanje pilotnih investicij v prihodnje. Nematerialni stroški so skupaj ocenjeni pri Varianti II na 60,00 EUR mesečno oz. na 720,00 EUR letno; pri Varianti I pa na 21,00 EUR mesečno oz. na 252,00 EUR letno (predpostavke za izračun nematerialnih stroškov ter sam izračun le-teh je predstavljen v tabeli 1, kjer je predstavljena podrobna specifikacija stroškov). Pri ekonomski analizi (CBA) pa so popravljani še s konverzijskim faktorjem. Izračun konverzijskega faktorja je predstavljen v tabeli 5 v prilogi. Vrednost nematerialnih stroškov za Varianto II–Varianta z investicijo je po letih predstavljena v prilogi v tabeli 2 za finančno analizo in v tabeli 7 za ekonomsko analizo (CBA), za Varianto I–Varianta brez investicije pa v prilogi v tabeli 2a za finančno analizo in v tabeli 7a za ekonomsko analizo (CBA).

1.1.4 Strošek dela

Stroški dela obsegajo stroške plač (bruto plače), prispevke za socialno varnost (prispevke za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, prispevke za zdravstveno zavarovanje, prispevke za zaposlovanje, prispevke za poškodbe pri delu ter prispevke za starševsko varstvo) ter druge stroške dela. Z izvedbo investicijskega projekta se pri upravljavcih in projektnih partnerjih ne bo ustvarilo nobeno novo delovno mesto. Ustvarjeni pa bodo pogoji za oblikovanje novih delovnih mest (vsaj enega) pri okoliških gospodarskih subjektih (pri Varianti II–Varianta z investicijo). Pri Varianti II kot tudi pri Varianti I stroški dela znašajo 0,00 EUR. Predpostavke in izračun letnega stroška dela za Varianto II je predstavljen v prilogi v tabeli 1, tabeli 2 (za finančno analizo) in tabeli 7 (za ekonomsko analizo–za CBA), za Varianto I pa v prilogi v tabeli 1a, tabeli 2a (za finančno analizo) in v tabeli 7a (za ekonomsko analizo–za CBA).

1.1.5 Strošek financiranja

Glede na to, da bodo investicijski projekt investitorji (projektni partnerji) kril iz lastnih sredstev ter s pridobitvijo nepovratnih sredstev s strani EU in države (ESRR - MGRT), stroškov financiranja v zvezi z investicijskim projektom ne bodo imeli in jih tudi v naših izračunih nismo upoštevali.

1.1.6 Drugi stroški poslovanja (strošek uprave, režije)

Pri upravljanju, obratovanju in vzdrževanju nastajajo tudi drugi stroški poslovanja oz. stroški režije, ki obsegajo stroške uprave in stroške administracije. Stroški režije so pri Varianti I–Varianta brez investicije in Varianti II–Varianta z investicijo ocenjeni z odstotkom od odhodkov iz poslovanja, in sicer predstavljajo 2,0% odhodkov iz poslovanja, kar je predstavljeno za Varianto II v tabeli 1 in 2 za finančno analizo in v tabeli 7 za ekonomsko analizo (CBA), za Varianto I pa v tabeli 1a in 2a za finančno analizo in v tabeli 7a za ekonomsko analizo (CBA).

1.2 Prihodki obratovanja investicijskega projekta

Za Varianto I–Varianta brez investicije je rast in izračun letnih prihodkov na podlagi navedenih predpostavk prikazana v prilogi v tabeli 1a in 2a za finančno analizo in v tabeli 7a za ekonomsko analizo (CBA). Pri Varianti I letnih prihodkov na podlagi finančne analize ne bomo imeli. Ker pa ne bo prišlo do investicijskih vlaganj, s tem tudi ne bodo ustvarjene niti možnosti za ustvarjanje novih, ekonomskih prihodkov (prihodkov oz. prihrankov na podlagi CBA-Analize stroškov in koristi). V okviru ekonomskih prihodkov (prilivov) smo upoštevali le davčni popravek operativnih stroškov obratovanja, ki se že sedaj ustvarja pri projektnih partnerjih in upravljavcih predvsem v okviru obstoječega stanja in minimalnega vzdrževanja kolesarskih omrežij, kjer se bodo izvedle pilotne investicije.

Letni prihodki investicijskega projekta so za Varianto II–Varianta z investicijo izračunani na podlagi dveh metod:

1. glede na dejanske prihodke/prilive ter
2. glede na prihodke/prilive, ki jih mora prinašati investicijski projekt, da se izvedba investicijskega projekta izplača

I. Prva metoda:

Glede na DEJANSKE PRIHODKE/PRLIVE

Prva metoda predstavlja izračun dejanskih prihodkov, ki jih bo prinašal investicijski projekt, projektnim partnerjem (investitorjem in lastnikom) ter upravljavcem (LTO-jem in TIC-om na območju regije). Rast in izračun letnih prihodkov za Varianto II na podlagi navedenih predpostavk je prikazan v prilogi v tabeli 1 in 2 za finančno analizo in v tabeli 6 in 7 za ekonomsko analizo (CBA). Iz tabele 1 in 2 v prilogi vidimo, da investicijski projekt ne bo ustvarjal nobenih neposrednih finančnih prihodkov (prihodkov po finančni analizi), ki bi jih imeli upravljavci (TIC-i in LTO-ji na območju regije) in projektni partnerji (kot investitorji in lastniki) z izpeljavo projekta, saj investicijski projekt sam po sebi ni namenjen trženju projektnih partnerjev in upravljavcev, kot institucij, temveč je namenjen spodbujanju razvoja turizma, dvigu konkurenčnosti regije, ustvarjanju pogojev za oblikovanje novih delovnih mest, izboljšanju prometne povezanosti in dostopnosti regije ter razvoju kolesarstva kot pomembnega turističnega produkta. Denarnih prihodkov tako ne predvidevamo oziroma ne bo prišlo do denarnih prilivov, ki bi bili neposredna posledica izvedbe investicijskega projekta (oblikovanja zasnove regionalnega omrežja kolesarskih povezav Severne Primorske in izvedbe pilotnih investicij).

Pri ekonomski analizi (CBA-Analizi stroškov in koristi) pa so dodani še dodatni prilivi (prihodki, prihranki) na podlagi koristi, ki jih bo prinesel investicijski projekt. Tu smo za Varianto II upoštevali tudi družbene in druge

koristi (ekonomske prihodke-prilive), ki jih bodo imeli prebivalci regije, predvsem iz območja pilotnih investicij, projektni partnerji (občine Goriške statistične regije in razvojne agencije v okviru pogodbene povezave MRRA) ter Severno Primorska regija (Goriška statistična regija) na podlagi izvedbe investicijskega projekta, kar je prikazano v prilogi v tabeli 6 in opisano v poglavju 1.3. Ocenjene količine in prihodki so za Varianto II podani v prilogi v tabeli 1 in 2 za finančno analizo ter v tabeli 6 in 7 za ekonomsko analizo (CBA). Iz navedenih tabel lahko vidimo, da so prihodki v ekonomski analizi (CBA) bistveno višji kot pri finančni analizi (pri finančni analizi prihodkov nimamo), saj upoštevajo še določene ovrednotene koristi, ki jih bodo imeli lokalni prebivalci, projektni partnerji, upravljavci in regija. Pri Varianti I–Varianta brez investicije pa so le-ti upoštevani kot izgubljene koristi (prihodki) in so umeščeni pod odlive.

II. Druga metoda:

Glede na prihodke/prilive, ki jih mora prinašati investicijski projekt, da se izvedba investicijskega projekta izplača

Druga metoda je izračun letnih prihodkov, ki jih mora prinašati investicijski projekt, da se izvedba investicijskega projekta izplača. To pomeni, koliko morajo znašati prihodki iz obratovanja, da investicijski projekt doseže neto sedanjo vrednost enako nič oziroma da znaša notranja (interna) stopnja donosnosti 7% (diskontna stopnja je določena z Uredbo o notni metodologiji za pripravo in obravnavo investicijske dokumentacije na področju javnih financ (Uradni list RS, št. 60/2006, 54/2010). V tabeli 2 in tabeli 3 je prikazano, koliko morajo znašati letni prihodki investicijskega projekta pri finančni analizi in pri ekonomski analizi (CBA) za Varianto II. Za Varianto I nismo izvedli izračuna, saj do investicijskih vlaganj ne bo prišlo. Kot vidimo iz tabele 2 in tabele 3 morajo pri Varianti II znašati letni prihodki od drugega leta obratovanja (2015) oz. celoletnega obratovanja na podlagi finančne analize 25.467,09 EUR z DDV po stalnih cenah. Na podlagi ekonomske analize (CBA) pa morajo znašati letni prihodki od drugega leta obratovanja (2015) oz. celoletnega obratovanja 23.602,51 EUR z DDV po stalnih cenah, da bo investicijski projekt dosegel neto sedanjo vrednost enako nič oziroma, da bo znašala notranja (interna) stopnja donosnosti 7,0%. Iz spodnjih tabel izhaja, da pri ekonomski analizi (CBA-Analizi stroškov in koristi) dosežemo prag rentabilnosti pri nižjih potrebnih prihodkih.

Tabela 2: Izračun potrebnih prihodkov (stalne cene z DDV) po Finančni analizi – Varianta II.

Vrednost inv. projekta	229.015,96	v EUR z DDV			
PMT	24.243,09 €	letni donos v 15-ih letih celoletnega obratovanja, da je NSV = 0 pri disk. faktorju 7%			
Diskontna stopnja	7,00%				
Št. let	16				
	leto	leto obratovanja	DONOS	ODLIVI	LETNI PRIHODKI
	2014	1	24.243,09	306,00	24.549,09
	2015	2	24.243,09	1.224,00	25.467,09
	2016	3	24.243,09	1.224,00	25.467,09
	2017	4	24.243,09	1.224,00	25.467,09
	2018	5	24.243,09	1.224,00	25.467,09
	2019	6	24.243,09	1.224,00	25.467,09
	2020	7	24.243,09	1.224,00	25.467,09
	2021	8	24.243,09	1.224,00	25.467,09
	2022	9	24.243,09	1.224,00	25.467,09
	2023	10	24.243,09	1.224,00	25.467,09
	2024	11	24.243,09	1.224,00	25.467,09
	2025	12	24.243,09	1.224,00	25.467,09
	2026	13	24.243,09	1.224,00	25.467,09
	2027	14	24.243,09	1.224,00	25.467,09
	2028	15	24.243,09	1.224,00	25.467,09
	2029	16	24.243,09	1.224,00	25.467,09
	Neto sedanja vrednost		0,00		

Tabela 3: Izračun potrebnih prihodkov (stalne cene z DDV) po Ekonomski analizi (CBA) – Varianta II.

Vrednost inv. projekta	212.578,42	v EUR z DDV			
PMT	22.503,05 €	letni donos v 15-ih letih celoletnega obratovanja, da je NSV = 0 pri disk. faktorju 7%			
Diskontna stopnja	7,00%				
Št. let	16				
	leto	leto obratovanja	DONOS	ODLIVI	LETNI PRIHODKI
	2014	1	22.503,05	274,86	22.777,92
	2015	2	22.503,05	1.099,46	23.602,51
	2016	3	22.503,05	1.099,46	23.602,51
	2017	4	22.503,05	1.099,46	23.602,51
	2018	5	22.503,05	1.099,46	23.602,51
	2019	6	22.503,05	1.099,46	23.602,51
	2020	7	22.503,05	1.099,46	23.602,51
	2021	8	22.503,05	1.099,46	23.602,51
	2022	9	22.503,05	1.099,46	23.602,51
	2023	10	22.503,05	1.099,46	23.602,51
	2024	11	22.503,05	1.099,46	23.602,51
	2025	12	22.503,05	1.099,46	23.602,51
	2026	13	22.503,05	1.099,46	23.602,51
	2027	14	22.503,05	1.099,46	23.602,51
	2028	15	22.503,05	1.099,46	23.602,51
	2029	16	22.503,05	1.099,46	23.602,51
	Neto sedanja vrednost		0,00		

Prihodki Variante II izračunani po prvi metodi (dejanski prihodki) so pri ekonomski analizi (CBA) bistveno višji od prihodkov izračunanih po drugi metodi, pri finančni analizi, ko denarnih prihodkov (prilivov) ne bomo imeli, pa so nižji od prihodkov izračunanih po drugi metodi. To nam pove, da kljub temu da investicijski projekt ni finančno rentabilen, je primeren za izvedbo, kar nam pokažejo prihodki pri ekonomski analizi (CBA).

1.3 Prihodki in stroški na podlagi CBA-Analize stroškov in koristi (ekonomske analize)

Investicijski projekt »Regionalno omrežje kolesarskih povezav Severne Primorske – Goriške razvojne regije« prinaša še veliko koristi, ki se jih ne da denarno natančno ovrednotiti, in koristi oz. izgube, ki jih lahko ovrednotimo v denarju. Cilj CBA (Cost Benefit Analyse) - Analize stroškov in koristi je opredeliti in ovrednotiti vse morebitne vplive, kot koristi in kot stroške izvedbe investicijskega projekta. Pri opredelitvi stroškov in koristi nadgradimo finančno analizo z indirektnimi koristmi, tako da dobimo ekonomsko analizo (CBA-Analizo stroškov in koristi). Ekonomska analiza je skupno ime za ovrednotenje, pri katerem se upoštevajo vsi ekonomski stroški in vse ekonomske koristi v družbi. Ekonomska analiza utemeljuje upravičenost investicijskega projekta s širšega družbenega, razvojno-gospodarskega in socialnega vidika. Pri ekonomskem vrednotenju izhajamo iz predpostavke, da je treba vložke v okviru izvedbe investicijskega projekta opredeliti na podlagi njihovih oportunitetnih stroškov, rezultate pa glede na pripravljenost posameznikov, da jih plačajo. Ekonomsko analizo (CBA-Analizo stroškov in koristi) delamo na podlagi družbenega vidika. Prilagoditve, ki jih moramo narediti, so:

- davčni popravki,
- popravki zaradi eksternalij ter
- popravek cen (od tržnih do obračunskih cen).

Popravek cen, ki smo ga izvedli je prikazan v tabeli 5 v prilogi. Ostali popravki (koristi oz. izgube) pa so za Variantno II–Varianta z investicijo prikazani v prilogi v tabeli 6, za Variantno I–Varianta brez investicije pa v prilogi v tabeli 6b in opisno opredeljeni.

Pri Varianti I–Varianta brez investicije smo denarno ovrednotili naslednje:

- izgubljena priložnost za ustvarjanje dodatnih prihodkov iz dviga potrošnje oz. dviga prihodkov iz gostinstva (gostinski lokali, okrepčevalnice, kmečki turizmi ipd.) in drugih turističnih dejavnosti zaradi ne-povečanja števila obiskovalcev, koristnikov pilotnih kolesarskih omrežij zaradi ne-izvedbe operacije;
- izgubljena priložnost za povečanje dodane vrednosti v turizmu, gostinstvu in trgovini zaradi ne-izvedbe operacije;

- izgubljena priložnost za dvig povpraševanja pri ostalih – komplementarnih turističnih storitvah območja zaradi ne-izvedbe operacije;
- stroški zdravljenja fizičnih poškodb in saniranja poškodb kolesarske opreme zaradi neurejenih, neoznačenih in nevarnih kolesarskih poti (kolesarskega omrežja); ter
- davčni popravek (operativnih stroškov): v tej postavki je ovrednoteno zmanjšanje operativnih stroškov za DDV, saj cene inputov in outputov, ki jih upoštevamo v CBA vključujejo DDV, ki ni odbitni;

Pri Varianti II–Varianta z investicijo smo denarno ovrednotili naslednje:

- dodatni prihodki zaradi dviga potrošnje oz. dviga prihodkov iz gostinstva (gostinski lokali, kmečki turizmi, okrepčevalnice ipd.) in drugih turističnih dejavnosti zaradi povečanja obiskovalcev, koristnikov pilotnih kolesarskih omrežij na območju regije (*predpostavili smo, da bo mesečno število uporabnikov, koristnikov (kolesarjev) pilotnih kolesarskih omrežij znašalo cca 160 oseb oz. cca 1.920 oseb letno; s povprečno porabo 20,00 EUR na osebo => dodatni prihodki na letni ravni bodo znašali 38.400,00 EUR*);
- povečanje dodane vrednosti v turizmu, gostinstvu in trgovini (*predpostavili smo, da se bo zaradi izvedbe operacij povečala dodana vrednost v gostinstvu, turizmu in trgovini za 200,00 EUR mesečno oz. 2.400,00 EUR letno*);
- prihranek na stroških zdravljenja poškodb in saniranja poškodb kolesarske opreme, ki so pred izvedbo operacije nastajali zaradi neurejenih, neoznačenih in nevarnih kolesarskih poteh kolesarskega omrežja (*predpostavili smo, da se mesečno poškoduje oz. poškoduje svojo opremo cca 40 kolesarjev oz. cca 480 kolesarjev letno ter da stroški zdravljenja fizičnih poškodb in saniranja poškodb kolesarske opreme znašajo na kolesarja cca 50,00 EUR => letni prihranki na letni ravni bodo znašali 24.000,00 EUR*);
- dvig prihodkov zaradi povečanega povpraševanja po ostalih-komplementarnih turističnih storitvah na območju regije, predvsem na območju pilotnih investicij (*ocenili smo, da bo cca 96 obiskovalcev (60% koristnikov pilotnih investicij) mesečno oz. cca 1.152 obiskovalcev letno koristilo oz. se posluževalo tudi drugih turističnih storitev; ocena povprečne porabe na osebo-obiskovalca, koristnika pilotnih investicij pa znaša 15,00 EUR => letni prihodki na letni ravni bodo tako znašali 17.280,00 EUR*);
- davčni popravek (investicijskih in operativnih stroškov): v tej postavki je ovrednoteno zmanjšanje investicijskih in operativnih stroškov za DDV, saj cene inputov in outputov, ki jih upoštevamo v CBA vključujejo DDV, ki ni odbitni.

Veliko pa je še koristi od investicijskega projekta – Varianta II, ki se jih ne da denarno ovrednotiti, in sicer:

- zasledovanje cilja policentričnega razvoja;
 - zmanjševanje razlik v stopnji razvitosti gospodarskih in družbenih dejavnosti med občinami regije, občinskimi središči in podeželjem na celotnem območju regije;
 - boljše možnosti za razvoj območij, kolesarskega omrežja regije ter s tem regije;
 - izboljšanje notranje prometne povezanosti regije in dostopnosti regije; ter navezava na sosednje in čezmejno območje s poudarkom na vzpostavitvi povezav med turističnimi območji in posameznimi turističnimi točkami;
 - širši regionalni razvoj turizma ter turistični razvoj regije;
 - postopno izenačitev bivanjskih in ekonomskih pogojev na celotnem območju regije;
 - dvig kakovosti življenjskega standarda, ki se kaže v boljšem v večjem udobju in varnosti za prebivalce, predvsem kolesarje;
 - ugodnejši pogoji za razvoj podjetništva, obrtništva, turizma, gostinstva ipd. (pričakovana je porast gospodarskih dejavnosti: turistična dejavnost, gostinska dejavnost ipd.);
 - zagotovitev kakovostnega kolesarskega omrežja za različne ciljne skupine kolesarjev (izletnike, rekreativce, tekmovalce ipd.);
 - razvoj dodatne ponudbe (turistične ponudbe, rekreacijske ponudbe) za obiskovalce regije;
-

- povečanje prepoznavnosti regije, njenih turističnih znamenitosti, turističnih točk, kar dolgoročno vpliva na razvoj naselij, občin in celotnega območja regije;
- omogočanje izvajanja novih storitev in odpiranje novih naložbenih in zaposlitvenih možnosti ter s tem spodbujati gospodarsko rast (posredno povečanje števila delovnih mest);
- ohranitev oz. rast prebivalstva in ohranitev oz. izboljšanje starostne strukture prebivalstva regije;
- pričakovano povečanje občasnega prebivalstva regije;
- pričakovano povečanje števila obiskovalcev regije, predvsem obravnavanega kolesarskega omrežja; ter
- uresničitev razvojnih vizij regije.

V nadaljevanju elaborata bomo za CBA–Analizo stroškov in koristi uporabljali skrajšan naziv CBA in/ali naziv ekonomska analiza.

2 KAZALNIKI UPRAVIČENOSTI INVESTICIJSKEGA PROJEKTA

Glavni namen tega poglavja je, da na temelju do sedaj obravnavanih podatkov in informacij o obstoječem stanju, tehnologiji, stroških in prihodkih obratovanja, zaposlenih in financiranju, pripravimo finančno-tržno oceno investicijskega projekta. Upravičenost investicijskega projekta smo merili tako, da smo izračunali denarne tokove za finančno in ekonomsko analizo (CBA) investicijskega projekta ter zanje izračunali pripadajoče statične in dinamične kazalnike upravičenosti le-tega. Pri analizi smo skušali ugotoviti, kakšne finančne in ekonomske (CBA) rezultate bo prinesel investicijski projekt. Kazalnike upravičenosti investicijskega projekta smo izračunali in primerjali za Varianto I–Varianta brez investicije in Varianto II–Varianta z investicijo (Oblikovanje zasnove regionalnega omrežja kolesarskih povezav Severne Primorske in izvedba pilotnih investicij).

2.1 Izračun denarnih tokov investicijskega projekta

Pri dinamični metodi se ugotavlja upravičenost investicijskega projekta na podlagi denarnih tokov. Denarne tokove investicijskega projekta v grobem delimo na tri glavne denarne tokove. Ti so:

- denarni tokovi povezani z investicijskimi stroški (stroški celotne operacije),
- denarni tokovi povezani z obratovanjem investicijskega projekta ter
- denarni tokovi vezani na zaključek investicijskega projekta.

Pri izračunu kazalnikov upravičenosti investicijskega projekta pri Varianti I–Varianta brez investicije smo upoštevali le negativne denarne tokove, saj pozitivnih denarnih tokov brez izvedbe investicijskega projekta ne moremo pričakovati. Upoštevali smo:

- negativne denarne tokove, ki obsegajo denarne tokove vezane na stroške obravnavanega območja brez izvedbe investicijskega projekta in zajemajo: nematerialne stroške, materialne stroške, stroške dela, stroške režije in stroške financiranja. Pri ekonomski analizi (CBA) so bili navedeni tokovi popravljene s konverzijskim faktorjem (priloga tabela 5) ter upoštevani (vključeni) so bili še dodatni prilivi in odlivi, ki bodo nastali na podlagi posrednih in neposrednih oportunitetnih stroškov (škoda, izgubljene možnosti za ustvarjanje dodatnih prihodkov in prihrankov), ki jih bodo imeli prebivalci regije, predvsem iz območja pilotnih investicij, projektni partnerji (občine Goriške statistične regije in razvojne agencije v okviru pogodbene povezave MRRA) ter Severno Primorska regija (Goriška statistične regija) brez izvedbe investicijskega projekta.

Pri izračunu kazalnikov upravičenosti investicijskega projekta smo pri Varianti II–Varianta z investicijo upoštevali naslednje denarne tokove:

- pozitivne denarne tokove: v okviru finančne analize denarnih prihodkov/prilivov ne predvidevamo oziroma ne bo prišlo do denarnih prilivov, ki bi bili neposredna posledica izvedbe investicijskega projekta (oblikovanja zasnove regionalnega omrežja kolesarskih povezav Severne Primorske in izvedbe pilotnih investicij); pri ekonomski analizi (CBA) pa so vključeni še dodatni prihodki in prihranki, ki bodo nastajali na podlagi posrednih in neposrednih koristi, ki jih bodo imeli prebivalci regije, predvsem iz območja pilotnih investicij, projektni partnerji (občine Goriške statistične regije in razvojne agencije v okviru pogodbene povezave MRRA) ter Severno Primorska regija (Goriška statistične regija) zaradi izvedbe investicijskega projekta;
- pozitivne denarne tokove: na koncu obravnavane referenčne dobe (15 let obratovanja) imamo denarne tokove vezane na zaključek investicijskega projekta ⇒ nanašajo se na neodpisano oz.

preostalo vrednost osnovnih sredstev nabavljenih v obratovalnem času investicijskega projekta \Rightarrow v tem primeru bo znašala preostala vrednost operacije 0,00 EUR, saj bodo osnovna sredstva v celoti odpisana že pred iztekom obravnavane referenčne (ekonomske) dobe;

- negativne denarne tokove vezane na investicijske stroške (stroške celotne operacije), ki obsegajo osnovne investicijske izdatke na začetku življenjske dobe investicijskega projekta; ter
- negativne denarne tokove, ki obsegajo denarne tokove vezane na obratovalne stroške investicijskega projekta in zajemajo: stroške amortizacije, nematerialne stroške, materialne stroške, stroške dela, stroške režije in stroške financiranja. Pri ekonomski analizi (CBA) so navedeni tokovi popravljeni s konverzijskim faktorjem (priloga tabela 5).

V denarnih tokovih vezanih na obratovalne stroške smo upoštevali le stroške, ki so neposredno vezani na investicijski projekt, torej le tiste stroške, ki nastajajo neposredno zaradi izvedbe investicijskega projekta.

V praksi se pojavlja denarni tok stroškov amortizacije, v katerem so vključeni denarni tokovi vezani na stroške amortizacije celotne vrednosti investicijskega projekta. Potrebno je poudariti, da sama amortizacija v dinamični analizi ne predstavlja denarnega odliva. Amortizacija je računana upoštevajoč nabavno vrednost osnovnih sredstev, kar pa je v denarnem toku že zajeto v negativnih odlivih od investicijskih vlaganj.

Stroškov financiranja v izračunih ni, saj bo investicijski projekt v celoti krit iz proračunov projektnih partnerjev in ob pomoči nepovratnih sredstev s strani EU oz. države (ESRR in MGRT). Vendar tudi v primeru, da bi imeli stroške financiranja, le-te ne bi vključili v dinamično analizo upravičenosti investicijskega projekta, saj bi le-ti predstavljali donos banke na vložena sredstva in zato v tem smislu ne bi predstavljali stroška pri obravnavanem investicijskem projektu kot takem. Stroški financiranja bi v bistvu bili zajeti že v diskontni stopnji, saj le-ta predstavlja zahtevani donos investicijskega projekta ne glede na vir financiranja.

Celotni denarni tokovi investicijskega projekta (operacije) = »Neto prilivi« predstavljajo seštevek glavnih denarnih tokov, in sicer seštevek denarnih tokov, ki so povezani z investicijskimi vlaganji, denarnih tokov, ki so povezani s stroški obratovanja investicijskega projekta, ter denarnih tokov, ki so povezani s prilivi zaradi obratovanja investicijskega projekta.

V prilogi v tabeli 2a in tabeli 7a so prikazani zgoraj omenjeni denarni tokovi za finančno analizo in za ekonomsko analizo (CBA) za Varianto I, ki so povezani z obratovanjem za obravnavano referenčno dobo obratovanja (15 let celoletnega obratovanja).

V prilogi v tabeli 2 in tabeli 7 so prikazani zgoraj omenjeni denarni tokovi za finančno analizo in za ekonomsko analizo (CBA) za Varianto II, ki so povezani z obratovanjem investicijskega projekta za obravnavano referenčno dobo obratovanja (15 let celoletnega obratovanja).

2.2 Dinamični kazalniki upravičenosti investicijskega projekta

V nadaljevanju prikazujemo vrednosti izračunanih dinamičnih kazalnikov upravičenosti investicijskega projekta. Izračuni so narejeni na podlagi naslednjih predpostavk:

- V okviru finančne in ekonomske analize smo, kljub temu da je operacija kombinirana, med investicijske stroške (vlaganja) upoštevali celotno vrednost operacije v stalnih cenah z DDV. *V nadaljevanju skozi celoten dokument za obravnavano kombinirano operacijo uporabljamo naziv/izraz »investicijski projekt«; pod nazivom/izrazom »investicijski stroški« pa upoštevamo stroške celotne kombinirane operacije.*
-

- Dinamični kazalniki upravičenosti investicijskega projekta so izračunani za **15 letno referenčno obdobje (ekonomsko dobo)** obratovanja pilotnih investicij (projektov), in sicer od prvega leta rednega obratovanja (2014), ko se bodo osnovna sredstva aktivirala (predala v uporabo), pa do leta 2029. Bazično leto je leto 2014, ko se bodo investicijska vlaganja pričela in zaključila.
- Življenjska doba investicijskega projekta (operacije) je krajša od referenčne (ekonomske) dobe 15 let, zato na koncu obravnavanega časovnega referenčnega obdobja nimamo preostanka vrednosti investicijskega projekta oz. znaša le-ta 0,00 EUR, saj bodo osnovna sredstva že pred iztekom referenčnega obdobja v celoti odpisana.
- Vsi investicijski in operativni stroški in prihodki so prikazani v stalnih cenah z 22% DDV.
- Finančna in ekonomska analiza sta izdelani kot enovit projekt (konsolidirana analiza) s stališča investitorjev (projektnih partnerjev) in upravljavcev (LTO-jev in TIC-ev na območju regije), v skladu z Delovnim dokumentom 4, ki navaja, da je potrebno finančno in ekonomsko analizo izdelati s stališča investitorja (lastnika) oz. da v primeru, ko investitor (lastnik) in upravljavec investicijskega projekta nista isti subjekt, je potrebno izdelati konsolidirano finančno in ekonomsko analizo.
- Investicijski projekt lastnikom/investitorjem (projektnim partnerjem) in upravljavcem ne bo prinašal direktnih finančnih prihodkov/prilivov. Izvedba projekta bo prinašal le indirektno/posredne koristi na območju regije, kar je predstavljeno v okviru ekonomske (CBA) analize.
- Diskontna stopnja, s katero smo diskontirali denarne tokove investicijskega projekta, znaša 7,0% in je določena z Uredbo o enotni metodologiji za pripravo in obravnavo investicijske dokumentacije na področju javnih financ (Uradni list RS, št. 60/2006, 54/2010).
- Vsi stroški obratovanja so upoštevani v višini normativov stroškov upoštevanih pri predhodnih primerljivih projektih (izračuni stroškov so podani v prilogi in poglavju 1.1).

V tabeli 4 so prikazani izračunani dinamični kazalniki upravičenosti investicijskega projekta po finančni in ekonomski analizi (CBA) za Varianto II – Varianta z investicijo. Izračunali smo šest dinamičnih kazalnikov upravičenosti investicijskega projekta. To so doba vračanja sredstev, neto sedanja vrednost investicijskega projekta, notranja (interna) stopnja donosnosti, modificirana notranja (interna) stopnja donosnosti, koeficient K/S ter relativna neto sedanja vrednost. Kazalniki so izračunani posebej za ekonomsko analizo (CBA) in za finančno analizo.

Tabela 4: Dinamični kazalniki upravičenosti investicijskega projekta po finančni analizi in po ekonomski analizi (CBA) – Varianta II: Varianta Z investicijo.

	FINANČNA ANALIZA	EKONOMSKA ANALIZA
		CBA - Analiza stroškov in koristi
Notranja (interna) stopnja donosnosti - ISD	Negativna	37,90%
Modificirana notranja (interna) stopnja donosnosti - MISD (disk.fakt. 7%)	-100,00%	16,28%
Neto sedanja vrednost investicijskega projekta - NSV (disk.fakt. 7%)	-240.470,05 EUR	527.033,97 EUR
Sedanja vrednost investicijskega projekta (disk.fakt. 7%)	229.015,96 EUR	212.578,42 EUR
Relativna Neto sedanja vrednost investicijskega projekta - RNSV	-1,05 EUR	2,48 EUR
Koeficient K/S (Razmerje koristi / stroški)	0,000	4,456
Doba vračanja (v letih)	194,5	1,3

V tabeli 5 pa so prikazani izračunani dinamični kazalniki upravičenosti investicijskega projekta (oz. dinamični kazalniki prihodnjih denarnih tokov) po finančni in ekonomski analizi (CBA) za Varianto I. Za Varianto I – Varianta brez investicije smo lahko izračunali le tri dinamične kazalnike upravičenosti investicijskega projekta (oz. prihodnjih denarnih tokov), in sicer modificirano notranjo (interno) stopnjo donosnosti, neto sedanjo vrednost ter koeficient K/S.

Tabela 5: Dinamični kazalniki upravičenosti investicijskega projekta po finančni analizi in po ekonomski analizi (CBA) – Varianta I: Varianta BREZ investicije.

	FINANČNA ANALIZA	EKONOMSKA ANALIZA
		CBA - Analiza stroškov in koristi
Modificirana notranja (interna) stopnja donosnosti - MISD (disk.fakt. 7%)	-100,00%	-100,00%
Neto sedanja vrednost investicijskega projekta - NSV (disk.fakt. 7%)	-4.453,95 EUR	-832.855,75 EUR
Koeficient K/S (Razmerje koristi / stroški)	0,000	0,001

2.3 Statični kazalniki upravičenosti investicijskega projekta

Analiza upravičenosti investicijskega projekta po statični metodi prikazuje upravičenost investicijskega projekta v določenem trenutku. Metoda pri izračunu ne upošteva časovne vrednosti denarja. V nadaljevanju tega poglavja prikazujemo letne odhodke in prihodke investicijskega projekta z vidika investicijskega projekta za 15 let obratovanja za finančno in ekonomsko analizo-CBA (priloga tabela 8 in 9 – Varianta II; priloga tabela 8a in 9a – Varianta I) investicijskega projekta ter podajamo tudi:

- vrednost operacije na pilotno investicijo,
- vrednost operacije na partnerja v projektu,
- letni bruto dobiček/izguba na pilotno investicijo ter
- letni bruto dobiček/izguba na partnerja v projektu.

Finančna bilanca uspeha in ekonomska bilanca uspeha (CBA) sta prikazani v prilogi v tabelah 8 in 9 za Varianto II in v prilogi v tabela 8a in 9a za Varianto I. V tabelah 6 in 7 pa so prikazani statični kazalniki za finančno in ekonomsko analizo (CBA) za Varianto II in za Varianto I. V tabelah 8, 8a, 9 in 9a v prilogi je v bistvu prikazana analiza prihodkov in odhodkov investicijskega projekta po statični metodi na ravni investicijskega projekta skozi obravnavano referenčno (ekonomsko) dobo 15-ih let obratovanja.

Tabela 6: Statični kazalniki investicijskega projekta – Varianta II: Varianta Z investicijo.

	FINANČNA ANALIZA	EKONOMSKA ANALIZA
		CBA - Analiza stroškov in koristi
Vrednost operacije na pilotno investicijo	57.253,99 EUR	53.144,61 EUR
Vrednost operacije na partnerja v projektu	13.471,53 EUR	12.504,61 EUR
Letni bruto dobiček/izguba na pilotno investicijo	-1.706,00 EUR	19.237,15 EUR
Letni bruto dobiček/izguba na partnerja v projektu	-401,41 EUR	4.526,39 EUR

Tabela 7: Statični kazalniki investicijskega projekta – Varianta I: Varianta BREZ investicije.

	FINANČNA ANALIZA	EKONOMSKA ANALIZA
		CBA - Analiza stroškov in koristi
Vrednost operacije na pilotno investicijo	0,00 EUR	0,00 EUR
Vrednost operacije na partnerja v projektu	0,00 EUR	0,00 EUR
Letni bruto dobiček/izguba na pilotno investicijo	-110,16 EUR	-20.599,10 EUR
Letni bruto dobiček/izguba na partnerja v projektu	-25,92 EUR	-4.846,85 EUR

2.4 Razlaga rezultatov izračuna upravičenosti investicijskega projekta

V elaboratu je uporabljenih več kazalnikov upravičenosti investicijskega projekta (dinamičnih in statičnih). Vsak kazalnik ima svoj pomen, ni pa nujno, da je najprimernejši za odločitev o upravičeni izvedbi investicijskega projekta.

Doba vračanja sredstev (DSV) nam pove, v kolikšnem času se investicijski projekt povrne. Kazalnik ima dve slabosti. Prva slabost je, da ne upošteva denarnih tokov po roku vrnitve investicijskega projekta. Druga slabost pa je, da ne upošteva časovne vrednosti denarja. Investicijski projekt se bo pri Varianti II po finančni analizi povrnil šele po izteku njegove življenjske dobe, in sicer v 194,5 letih. Po ekonomski analizi (CBA) pa se bo investicijski projekt povrnil že v roku 1,3 leta. Kot vidimo, doba vračanja sredstev predstavlja v ekonomski analizi (CBA) krajšo dobo od življenjske dobe projekta in neprimerljivo krajšo dobo od dobe vračanja sredstev v finančni analizi. Doba vračanja sredstev za Varianto I nismo izračunali, saj do investicijskih vlaganj sploh ne bo prišlo.

Neto sedanja vrednost (NSV) je najpomembnejši kazalnik, saj upošteva vse denarne tokove investicijskega projekta, upošteva dejanske stroške financiranja investicijskega projekta in časovno vrednost denarja. Prikazuje nam absoluten donos investicijskega projekta. Pri izračunu smo upoštevali stroške financiranja investicijskega projekta oziroma diskontno stopnjo v vrednosti 7,0% (določeno z Uredbo o enotni metodologiji za pripravo in obravnavo investicijske dokumentacije na področju javnih financ (Uradni list RS, št. 60/2006, 54/2010)). Če je neto sedanja vrednost pozitivna oziroma enaka nič, lahko rečemo, da je investicijski projekt upravičen. V primeru diskontne stopnje v višini 7,0% znaša finančna neto sedanja vrednost pri Varianti I -4.453,95 EUR, pri Varianti II pa -240.470,05 EUR. S finančnega vidika torej investicijski projekt ni upravičen pri nobeni izmed variant, saj je neto sedanja vrednost pri obeh variantah po finančni analizi negativna. Ob diskontni stopnji 7,0% izračunana ekonomska (CBA) neto sedanja vrednost je pri Varianti I negativna, in sicer znaša -832.855,75 EUR, pri Varianti II pa pozitivna in znaša 527.033,97 EUR. Z ekonomskega vidika (CBA) pa je investicijski projekt pri Varianti II upravičen, medtem ko je pri Varianti I neupravičen.

Notranja (interna) stopnja donosnosti (ISD) prikazuje relativen donos investicijskega projekta. Pomanjkljivost tega kazalnika je, da pri diskontiranju denarnih tokov upošteva relativen donos investicijskega projekta ne pa dejanskih stroškov financiranja investicijskega projekta. Na podlagi tega kazalnika je investicijski projekt upravičen, ko relativna donosnost presega stroške financiranja investicijskega projekta (diskontno stopnjo). Finančna notranja (interna) stopnja donosnosti pri Varianti II je negativna in s tem tudi nižja od diskontne stopnje in s finančnega vidika investicijski projekt pri Varianti II ni upravičen. Ekonomska notranja (interna) stopnja donosnosti (CBA) pri Varianti II pa znaša 37,90%, kar kaže na ekonomsko (CBA) upravičenost investicijskega projekta pri Varianti II. Notranje (interne) stopnje donosnosti investicijskega projekta pri Varianti I nismo izračunali, saj do investicijskih vlaganj ne bo prišlo.

Modificirana notranja (interna) stopnja donosnosti (MISD) prikazuje relativno donosnost investicijskega projekta. Pri kazalniku je odpravljena pomanjkljivost notranje (interne) stopnje donosnosti. Na podlagi tega kazalnika je investicijski projekt upravičen, ko le-ta presega stroške financiranja investicijskega projekta. Za reinvestirana sredstva je upoštevana 7,0% donosnost. Pri Varianti I znaša tako finančna kot tudi ekonomska modificirana notranja (interna) stopnja donosnosti (CBA) -100,00%, kar kaže na finančno kot tudi na ekonomsko neupravičenost investicijskega projekta pod Varianto I. Finančna modificirana notranja (interna) stopnja donosnosti pri Varianti II je negativna in znaša -100,00% (investicijski projekt je finančno neupravičen), ekonomska modificirana notranja (interna) stopnja donosnosti (CBA) pa znaša pri Varianti II 16,28%, kar kaže da je investicijski projekt pod Varianto II ekonomsko (CBA) upravičen.

Relativna neto sedanja vrednost prikazuje razmerje med neto sedanjo vrednostjo ter sedanjo vrednostjo stroškov investicijskega projekta. Kazalnik nam pove, koliko EUR donosa prinese investicijski projekt nad diskontno stopnjo. Finančna relativna neto sedanja vrednost pri Varianti II je negativna in znaša -1,05 EUR (investicijski projekt je finančno neupravičen), ekonomska relativna neto sedanja vrednost (CBA) pa je pozitivna in znaša 2,48 EUR, kar kaže na ekonomsko (CBA) upravičenost investicijskega projekta pri Varianti II. Za Varianto I relativne neto sedanje vrednosti nismo izračunali, saj ne bo prišlo do investicijskih vlaganj.

Koeficient K/S nam prikazuje razmerje med koristmi in stroški = količnik koristnosti. Le-ta mora biti večji od ena, da je investicijski projekt upravičen. Pri Varianti II znaša finančni koeficient K/S 0,000; ekonomski koeficient K/S (CBA) pa znaša 4,456. Pri Varianti I pa znaša finančni koeficient K/S 0,000; ekonomski koeficient K/S pa 0,001. Kot vidimo, je investicijski projekt po finančni analizi neupravičen tako pri Varianti II kot tudi pri Varianti I. Po ekonomski analizi (CBA) pa je investicijski projekt upravičen pri Varianti II, pri Varianti I pa ne.

Na podlagi statičnih kazalnikov smo izračunali, da pri Varianti II–Varianta z investicijo na podlagi ekonomske analize (CBA) znaša vrednost operacije na pilotno investicijo 53.144,61 EUR (finančna analiza: 57.253,99 EUR), vrednost operacije na partnerja v projektu 12.504,61 EUR (finančna analiza: 13.471,53 EUR), letni bruto dobiček/izguba na pilotno investicijo 19.237,15 EUR (finančna analiza: -1.706,00 EUR) ter letni bruto dobiček/izguba na partnerja v projektu 4.526,39 EUR (finančna analiza: -401,41 EUR). Pri Varianti I–Varianta brez investicije pa znašajo tako na podlagi ekonomske analize (CBA) kot tudi finančne analize vsi kazalniki vezani na vrednost operacije 0,00 EUR, saj do investicijskih vlaganj ne bo prišlo. Na podlagi ekonomske analize (CBA) pa je pri Varianti I kazalnik letni bruto dobiček/izguba na pilotno investicijo negativen in znaša -20.599,10 EUR (finančna analiza: -110,16 EUR) ter letni bruto dobiček/izguba na partnerja v projektu -4.846,85 EUR (finančna analiza: -25,92 EUR). Kot vidimo, je po statičnih kazalnikih, ki se nanašajo na bruto dobiček/izgubo investicijskega projekta po ekonomski analizi (CBA) boljše Varianta II, po finančni analizi pa je boljše Varianta I, saj je pri Varianti I po finančni analizi bruto izguba na pilotno investicijo oz. na partnerja v projektu nižja kot pri Varianti II. Varianta I pa je po ekonomski analizi (CBA) boljše od Variante II le v primeru kazalnikov vezanih na investicijske stroške, saj pri Varianti I do njih ne bo prišlo.

V poglavju 1.2 smo izračunali tudi koliko morajo znašati prihodki iz obratovanja investicijskega projekta za Varianto II, da investicijski projekt doseže neto sedanjo vrednost enako nič oziroma da znaša notranja (interna) stopnja donosnosti investicijskega projekta 7,0%. Iz tabel vidimo, da se investicijski projekt z ekonomskega vidika (CBA) pokriva, saj dosega navedene prihodke.

Iz opravljene finančne in ekonomske analize (CBA-Analize stroškov in koristi) smo prišli do sklepa, da je investicijski projekt pod Varianto II–Varianta z investicijo, kljub finančni neupravičenosti, ekonomsko (CBA) upravičen, saj bo s prihranki in dodatnimi prihodki, ki jih prinaša prebivalcem regije, predvsem iz območja pilotnih investicij, projektnim partnerjem (občinam Goriške statistične regije in razvojnim agencijam v okviru pogodbene povezave MRRA) ter celotni Severno Primorski regiji (Goriška statistične regija), pozitivno vplivala na gospodarski, predvsem pa na družbeni razvoj celotnega območja Severno Primorske regije (Goriške statistične regije), njenih prebivalcev, obiskovalcev in drugih fizičnih in pravnih subjektov.

2.5 Izbor optimalne variante

2.5.1 Predstavitev meril in uteži za izbor optimalne variante

Za namen izbora optimalne variante smo izbrali pet meril, s pomočjo katerih bomo izbrali ekonomsko (družbeno) in finančno najprimernejšo varianto. Merila za odločanje optimalne variante ter njihove uteži so naslednja:

• neto sedanja vrednost	20%
• modificirana notranja (interna) stopnja donosnosti	20%
• koeficient K/S	20%
• vrednost operacije na pilotno investicijo	20%
• letni bruto dobiček/izguba na partnerja v projektu	20%

Izbor optimalne variante smo naredili na podlagi finančne in ekonomske analize (CBA) za obe varianti. Vsa merila so si med seboj enakovredna in imajo utež 20%. Pri sami oceni boljše variante zato lahko izvedemo enostavno točkovanje, in sicer boljša varianta pri posameznem merilu dobi 2 točki, slabša pa 0 točk. V primeru enakovrednega rezultata kazalnika, dobita obe varianti po 1 točko. Na koncu seštejemo število točk posamezne variante. Varianta z večjim številom točk je po naših izbranih kriterijih boljša.

Prvo merilo za izbor optimalne variante je izračun neto sedanje vrednosti, ki izbira upravičenost variante s finančnega vidika in z ekonomskega vidika (CBA). V teoriji velja pravilo, da je neto sedanja vrednost investicijskega projekta glavno odločitveno pravilo za izbor optimalne variante investicijskega projekta.

Drugo merilo je ravno tako merilo, ki ocenjuje investicijski projekt s finančnega vidika in z ekonomskega vidika (CBA). Drugo merilo je modificirana notranja (interna) stopnja donosnosti. V teoriji velja pravilo, da je izvedba investicijskega projekta upravičena, ko le-ta presega stroške financiranja investicijskega projekta.

Tretje merilo tudi ocenjuje investicijski projekt s finančnega vidika in z ekonomskega vidika (CBA). Koeficient K/S nam prikazuje razmerje med koristmi in stroški investicijskega projekta. V praksi velja pravilo, da mora biti koeficient višji od ena, da je izvedba investicijskega projekta upravičena, saj nam le tako prinaša le-ta več koristi kot stroškov.

Ker izvedba obravnavanega investicijskega projekta vpliva na lokalne prebivalce in občine oz. na celotno območje Severno Primorske regije smo kot četrto in peto merilo za oceno variant izbrali dva statična kazalnika, ki upoštevata tudi breme investicijskega projekta na lokalne prebivalce in občine oz. na celotno območje Severno Primorske regije. Izbrali smo kazalnik »Vrednost operacije na pilotno investicijo« ter kazalnik »Letni bruto dobiček/izguba na partnerja v projektu«. Tista varianta, pri kateri je kazalnik »Vrednost operacije na pilotno investicijo« nižji, je boljša, medtem ko je boljša pri kazalniku »Letni bruto dobiček/izguba na partnerja v projektu« tista varianta, pri kateri kazalnik izkazuje višjo vrednost.

2.5.2 Primerjava variant s predlogom in utemeljitvijo izbora optimalne variante

Izračun meril ter ocene posamezne variante, in sicer za Varianto II–Varianta z investicijo ter za Varianto I–Varianta brez investicije, so prikazane v tabeli 8 za oceno variant na podlagi finančne analize in v tabeli 9 za oceno variant na podlagi ekonomske analize (CBA-Analize stroškov in koristi).

Glede na izbrane kazalnike, ki so predstavljeni v tabeli 8, bi na podlagi rezultatov iz finančne analize izbrali Varianto I–Varianta brez investicije, saj je bila Varianta I boljše ocenjena. Prvo merilo – neto sedanja vrednost

nam pokaže, da obe varianti ne zadostita pogoju pozitivne neto sedanje vrednosti, zato izberemo tisto, ki nam prinese čim nižjo negativno vrednost. To je Varianta I. Modificirana notranja (interna) stopnja donosnosti nam kaže, da le-ta pri nobeni izmed variant ne presega stroškov financiranja investicijskega projekta, ki znašajo 7,0%. Pri obeh variantah dobimo enak, negativen rezultat. Tretje merilo – koeficient K/S, nam kaže, da pri nobeni izmed variant ne zadostimo pogoju, da mora le-ta presegati vrednost ena. Pri obeh variantah dobimo enak rezultat. Glede na četrto merilo vidimo, da je »Vrednost operacije na pilotno investicijo« pri Varianti I enaka nič in zato nam le-ta da boljši rezultat. Glede na zadnje, peto merilo »Letni bruto dobiček/izguba na partnerja v projektu« vidimo, da nam daje boljši rezultat Varianta I. Na podlagi izbranih meril za izbor optimalne variante izvedbe investicijskega projekta se kot najbolj smiselna varianta s finančnega vidika kaže Varianta I, saj nam pri treh izmed petih meril daje boljše rezultate kot Varianta II oz. nam pri dveh izmed petih meril daje enake rezultate kot Varianta II. Varianta II-Varianta z investicijo s finančnega vidika niti po enem merilu ni boljša od Variante I. *Navesti pa je potrebno, da pri nobeni izmed obravnavanih variant finančni kazalniki ne kažejo upravičeno izvedbo investicijskega projekta (Varianta II) oz. upravičeno ohranjanje obstoječega stanja (Varianta I).*

Tabela 8: Izračun meril ter ocena posamezne variante investicijskega projekta na podlagi **finančne analize**.

Kazalniki - merila	Varianta I – Varianta brez investicije		Varianta II – Varianta z investicijo	
	Vrednost kazalnika	Št. točk	Vrednost kazalnika	Št. točk
Neto sedanja vrednost investicijskega projekta - NSV (disk.fakt. 7%)	-4.453,95 EUR	2,00	-240.470,05 EUR	0,00
Modificirana notranja (interna) stopnja donosnosti - MISD (disk.fakt. 7%)	-100,00%	1,00	-100,00%	1,00
Koeficient K/S (Razmerje koristi / stroški)	0,000	1,00	0,000	1,00
Vrednost operacije na pilotno investicijo (EUR / pilotno investicijo)	0,00 EUR	2,00	57.253,99 EUR	0,00
Letni bruto dobiček/izguba na partnerja v projektu (EUR / partnerja v projektu: občine in razvojne agencije)	-25,92 EUR	2,00	-401,41 EUR	0,00
OCENA		8,00		2,00

V tabeli 9 so predstavljene vrednosti kazalnikov, ki smo jih izbrali kot merilo za izbor optimalne variante investicijskega projekta na podlagi ekonomske analize (CBA). Glede na prejeto oceno vidimo, da je boljša Varianta II–Varianta z investicijo (Oblikovanje zasnove regionalnega omrežja kolesarskih povezav Severne Primorske in izvedba pilotnih investicij), saj vsi ekonomski (CBA) kazalniki zadostujejo zahtevam in nam povedo, da je Varianta II upravičena za izvedbo. Varianta I je boljša od Variante II le v primeru statičnega kazalnika »Vrednost operacije na pilotno investicijo«, saj do investicijskih vlaganj v tem primeru ne bo prišlo. Kot vidimo, nam na podlagi ekonomske analize (CBA) daje boljše rezultate Varianta II, saj nam pri štirih izmed petih meril daje boljše rezultate kot Varianta I.

Tabela 9: Izračun meril ter ocena posamezne variante investicijskega projekta na podlagi **ekonomske analize (CBA)**.

Kazalniki - merila	Varianta I – Varianta brez investicije		Varianta II – Varianta z investicijo	
	Vrednost kazalnika	Št. točk	Vrednost kazalnika	Št. točk
Neto sedanja vrednost investicijskega projekta - NSV (disk.fakt. 7%)	-832.855,75 EUR	0,00	527.033,97 EUR	2,00
Modificirana notranja (interna) stopnja donosnosti - MISD (disk.fakt. 7%)	-100,00%	0,00	16,28%	2,00
Koeficient K/S (Razmerje koristi / stroški)	0,001	0,00	4,456	2,00
Vrednost operacije na pilotno investicijo (EUR / pilotno investicijo)	0,00 EUR	2,00	53.144,61 EUR	0,00
Letni bruto dobiček/izguba na partnerja v projektu (EUR / partnerja v projektu: občine in razvojne agencije)	-4.846,85 EUR	0,00	4.526,39 EUR	2,00
OCENA		2,00		8,00

Na podlagi izbranih meril za izbor optimalne variante investicijskega projekta se kot **bolji smiselna, optimalna varianta z ekonomskega vidika (z vidika CBA–Analize stroškov in koristi)** kaže **Varianta II–Varianta z investicijo (Oblikovanje zasnove regionalnega omrežja kolesarskih povezav Severne Primorske in izvedba pilotnih investicij)**, saj nam po štirih izmed petih meril daje boljše rezultate kot Varianta I–Varianta brez investicije, ki tudi dosegajo potrebne vrednosti za upravičeno izvedbo investicijskega projekta. Če pa upoštevamo še vse koristi, ki se jih ne da denarno ovrednotiti in bi jih prinesla Varianta II, ter vse stroške (nedenarne), ki jih prinaša Varianta I, vidimo, da je na podlagi CBA-Analize stroškov in koristi (ekonomske analize), smiselno in ekonomsko upravičeno izvesti investicijski projekt pod Varianto II.

2.6 Izračun finančne vrzeli (stopnje primanjkljaja v financiranju)

Pri določitvi sofinanciranega deleža smo uporabili metodo »Finančne vrzeli« = »Metoda primanjkljaja v financiranju.« Določitev ravni pomoči Skupnosti temelji na stopnji primanjkljaja v financiranju investicijskega projekta, to je delež diskontiranega stroška začetnih investicijskih vlaganj, ki ga ne krijejo diskontirani neto prihodki investicijskega projekta.

Stopnja finančne vrzeli investicijskega projekta je osnova za izračun ravni pomoči sredstev EU. Stopnja finančne vrzeli investicijskega projekta je izračunana na podlagi deleža diskontiranih stroškov začetnih investicijskih vlaganj, ki niso pokriti z diskontiranimi neto prilivi investicijskega projekta. Opredelitev upravičenih izdatkov zagotavlja, da je za izvedbo investicijskega projekta na voljo dovolj finančnih virov, hkrati pa preprečuje odobritev neupravičene koristi prejemniku pomoči (čezmerno financiranje investicijskega projekta). V našem izračunu smo izračunali finančno vrzel ter najvišjo vrednost nepovratnih sredstev EU tako, da prvo leto nismo diskontirali vrednosti investicijskih stroškov (stroškov celotne operacije z DDV), operativnih stroškov, prihodkov in ostanka vrednosti. V tabeli 10 so vse vrednosti v stalnih cenah v EUR z DDV, če ni drugače označeno. Vsi izračuni so podani v prilogi v tabeli 10.

Tabela 10: Izračun finančne vrzeli (stopnje primanjkljaja v financiranju) – Prvo leto se ne diskontira; vse vrednosti (stalne cene z DDV) so v EUR, če ni drugače označeno.

Glavni elementi in parametri		Nediskontirane vrednosti	Diskontirane vrednosti
Referenčno obdobje	15 let		
Finančna diskontna stopnja	7% realna		
Skupni investicijski stroški		229.015,96	229.015,96
Operativni stroški		18.666,00	11.454,09
Prihodki		0,00	0,00
Preostanek vrednosti		0,00	0,00
Neto denarni tok		-247.681,96	-240.470,05
Skupni investicijski stroški		229.015,96	
Upravičeni stroški (EC) – tekoče cene		187.718,00	
Diskontirani investicijski stroški (DIC)			229.015,96
Diskontirani neto prihodki (DNR)			-11.454,09
		DNR > 0	DNR < 0
Upravičeni izdatki (Max EE=DIC-DNR)		240.470,05	240.470,05
Finančna vrzel oz. stopnja primanjkljaja (R = EE/DIC)		105,00%	100,00%
Izračun pripadajočega zneska (DA=EC*R)		197.106,60	187.718,00
Najvišja stopnja sofinanciranja EU (CRpa)		85%	85%
Izračun najvišjega zneska nepovratnih sredstev EU (DA*CRpa)		167.540,60	159.560,30

Finančna vrzel – Stopnja primanjkljaja v financiranju (R) = 105,00%

Ker je DNR<0 in R>100,00% => za izračun pripadajočega zneska smo upoštevali R=100,00%.

Iz izračuna vrednosti najvišjega zneska nepovratnih sredstev na podlagi finančne vrzeli (stopnje primanjkljaja v financiranju) vidimo, da je investicijski projekt upravičen za sofinanciranje, saj so bili diskontirani neto prihodki manjši od nič (DNR<0) in izračunana finančna vrzel znaša 105,00%. Za izračun najvišjega zneska nepovratnih sredstev ESRR (MGRT – neposredne regionalne spodbude EU) pa smo upoštevali finančno vrzel R=100,00%. Po opravljenih izračunih vidimo, da bo vrednost sofinanciranih (zaprošenih) sredstev v našem investicijskem projektu znašala 154.204,51 EUR, kar pa je za 5.355,79 EUR manj kot je vrednost izračunanega najvišjega zneska nepovratnih sredstev EU na podlagi izračunane finančne vrzeli. Izračunani najvišji znesek nepovratnih sredstev EU na podlagi finančne vrzeli (100,00%) znaša 159.560,30 EUR.

3 ANALIZA OBČUTLJIVOSTI IN TVEGANJ

3.1 Analiza občutljivosti

V času obratovanja so dejanski poslovni rezultati le redko enaki tistim, ki so načrtovani v investicijskih programih. Vseh dogodkov namreč ne moremo vnaprej predvideti, zato načrtujemo le bolj ali manj verjetne rezultate in na njihovi osnovi izračunamo kazalnike upravičenosti investicijskega projekta. Prav zaradi negotovosti, s tem pa tudi tveganosti takšnih ocen, je pri presojanju upravičenosti izvedbe investicijskega projekta pomembno tudi, da ugotovimo, koliko se lahko spremenijo posamezni stroški in prihodki, da investicijski projekt, katerega upravičenost dokazujemo s pomočjo izbranih kriterijev, ne postane še bolj neupravičen. **Cilj analize občutljivosti je opredeliti kritične spremenljivke projekta.**

Z analizo upravičenosti testiramo vpliv posameznih vhodnih podatkov na končne zaključke. Analiza občutljivosti pomeni ponavljanje izračunane neto sedanje vrednosti, relativne neto sedanje vrednosti, notranje (interne) stopnje donosnosti, modificirane notranje (interne) stopnje donosnosti, koeficienta K/S ter dobe vračanja sredstev investicijskega projekta ob spreminjanju posameznih planiranih vhodnih podatkov (spremenljivk). Pri Varianti I–Varianta brez investicije je bila narejena analiza občutljivosti le za neto sedanjo vrednost, koeficient K/S in modificirano notranjo (interno) stopnjo donosnosti, saj do konkretnih investicijskih vlaganj ni prišlo.

Pri analizi občutljivosti je potrebno najprej ugotoviti tiste spremenljivke, ki so po svoji velikosti in pomembnosti ključne za celoten investicijski projekt. Le-te imenujemo ključne spremenljivke in so tisti elementi poslovnih napovedi, katerih majhna sprememba močno spreminja končni rezultat in s tem tudi na kazalnike upravičenosti investicijskega projekta. Pri obravnavanem investicijskem projektu smo izbrali naslednje ključne spremenljivke:

- investicijska vlaganja,
- diskontna stopnja ter
- število koristnikov (uporabnikov-kolesarjev) pilotnih investicij kolesarskega omrežja.

Analizo občutljivosti smo izvedli tako, da smo ključne spremenljivke projekta spreminjali za +10% in -10%, nato pa smo opazovali posledice teh sprememb (učinke) na finančnih in ekonomskih dinamičnih kazalnikih upravičenosti projekt. Spremenljivke smo spreminjali posamično in pri tem smo ohranili ostale spremenljivke projekta nespremenjene. Priročnik Delovni dokument 4 (DD4) predlaga, da so kot kritične spremenljivke obravnavane tiste, katerih 1% sprememba ima za posledico 5% spremembo prvotne vrednosti neto sedanje vrednosti (NSV).

Poudariti moramo, da pri analizi občutljivosti pri Varianti I–Varianta brez investicije nismo naredili analize občutljivosti za spreminjanje obsega investicijskih vlaganj, saj do njih ni prišlo. Rezultate analize občutljivosti prikazujemo v tabelah 11 – 20.⁹

⁹ V tabelah 11 – 20 smo spremembo podatka podali v stopnjah rasti v %. Poleg tega smo uporabili naslednje kratice za:

- NSV – Neto sedanja vrednost (v EUR),
- Relativna NSV – Relativna sedanja vrednost (v EUR),
- ISD – Notranja (interna) stopnja donosnosti (v %),
- MISD – Modificirana notranja (interna) stopnja donosnosti (v %),
- Koeficient K/S – razmerje med koristmi in stroški ter
- DV – Doba vračanja vloženih sredstev (v letih).

3.1.1 Analiza občutljivosti ob spreminjanju obsega investicijskih vlaganj

Analiza občutljivosti ob spreminjanju obsega investicijskih vlaganj je bila narejena le za Varianto II–Varianta z investicijo, saj pri Varianti I–Varianta brez investicije do investicijskih vlaganj ne bo prišlo.

Tabela 11: Analiza občutljivosti s spreminjanjem obsega investicijskih vlaganj pri Varianti II ob diskontni stopnji 7% - finančna analiza.

Sprememba investicijskih vlaganj	NSV	Relativna NSV	ISD	MISD	Doba vračanja	Koeficient K/S
50,0%	-354.978,03 EUR	-1,10 EUR	Negativna	-100,00%	291,4	0,000
40,0%	-332.076,43 EUR	-1,08 EUR	Negativna	-100,00%	272,0	0,000
30,0%	-309.174,83 EUR	-1,07 EUR	Negativna	-100,00%	252,6	0,000
20,0%	-286.273,24 EUR	-1,06 EUR	Negativna	-100,00%	233,2	0,000
10,0%	-263.371,64 EUR	-1,06 EUR	Negativna	-100,00%	213,9	0,000
0,0%	-240.470,05 EUR	-1,05 EUR	Negativna	-100,00%	194,5	0,000
-10,0%	-217.568,45 EUR	-1,05 EUR	Negativna	-100,00%	175,1	0,000
-20,0%	-194.666,85 EUR	-1,04 EUR	Negativna	-100,00%	155,7	0,000
-30,0%	-171.765,26 EUR	-1,04 EUR	Negativna	-100,00%	136,3	0,000
-40,0%	-148.863,66 EUR	-1,04 EUR	Negativna	-100,00%	117,0	0,000
-50,0%	-125.962,07 EUR	-1,03 EUR	Negativna	-100,00%	97,6	0,000

Tabela 12: Analiza občutljivosti s spreminjanjem obsega investicijskih vlaganj pri Varianti II ob diskontni stopnji 7% - ekonomska analiza (CBA).

Sprememba investicijskih vlaganj	NSV	Relativna NSV	ISD	MISD	Doba vračanja	Koeficient K/S
50,0%	420.744,76 EUR	1,32 EUR	24,52%	13,17%	2,2	3,264
40,0%	442.002,61 EUR	1,49 EUR	26,48%	13,70%	2,0	3,448
30,0%	463.260,45 EUR	1,68 EUR	28,72%	14,26%	1,8	3,655
20,0%	484.518,29 EUR	1,90 EUR	31,30%	14,87%	1,6	3,888
10,0%	505.776,13 EUR	2,16 EUR	34,32%	15,54%	1,5	4,153
0,0%	527.033,97 EUR	2,48 EUR	37,90%	16,28%	1,3	4,456
-10,0%	548.291,82 EUR	2,87 EUR	42,24%	17,09%	1,1	4,808
-20,0%	569.549,66 EUR	3,35 EUR	47,62%	18,02%	0,9	5,219
-30,0%	590.807,50 EUR	3,97 EUR	54,50%	19,07%	0,8	5,708
-40,0%	612.065,34 EUR	4,80 EUR	63,64%	20,30%	0,6	6,297
-50,0%	633.323,19 EUR	5,96 EUR	76,41%	21,78%	0,4	7,022

3.1.2 Analiza občutljivosti ob spreminjanju diskontne stopnje

Tabela 13: Analiza občutljivosti s spreminjanjem diskontne stopnje pri Varianti I – finančna analiza.

Sprememba diskontne stopnje	NSV	MISD	Koeficient K/S
50,0%	-3.698,65 EUR	-100,00%	0,000
40,0%	-3.830,79 EUR	-100,00%	0,000
30,0%	-3.971,63 EUR	-100,00%	0,000
20,0%	-4.121,89 EUR	-100,00%	0,000
10,0%	-4.282,37 EUR	-100,00%	0,000
0,0%	-4.453,95 EUR	-100,00%	0,000
-10,0%	-4.637,59 EUR	-100,00%	0,000
-20,0%	-4.834,35 EUR	-100,00%	0,000
-30,0%	-5.045,41 EUR	-100,00%	0,000
-40,0%	-5.272,04 EUR	-100,00%	0,000
-50,0%	-5.515,67 EUR	-100,00%	0,000

Tabela 14: Analiza občutljivosti s spreminjanjem diskontne stopnje pri Varianti II – finančna analiza.

Sprememba diskontne stopnje	NSV	Relativna NSV	ISD	MISD	Doba vračanja	Koeficient K/S
50,0%	-238.372,00 EUR	-1,04 EUR	Negativna	-100,00%	154,6	0,000
40,0%	-238.739,06 EUR	-1,04 EUR	Negativna	-100,00%	160,0	0,000
30,0%	-239.130,27 EUR	-1,04 EUR	Negativna	-100,00%	166,3	0,000
20,0%	-239.547,66 EUR	-1,05 EUR	Negativna	-100,00%	174,0	0,000
10,0%	-239.993,44 EUR	-1,05 EUR	Negativna	-100,00%	183,2	0,000
0,0%	-240.470,05 EUR	-1,05 EUR	Negativna	-100,00%	194,5	0,000
-10,0%	-240.980,16 EUR	-1,05 EUR	Negativna	-100,00%	208,5	0,000
-20,0%	-241.526,72 EUR	-1,05 EUR	Negativna	-100,00%	226,2	0,000
-30,0%	-242.112,97 EUR	-1,06 EUR	Negativna	-100,00%	249,3	0,000
-40,0%	-242.742,51 EUR	-1,06 EUR	Negativna	-100,00%	280,4	0,000
-50,0%	-243.419,27 EUR	-1,06 EUR	Negativna	-100,00%	324,3	0,000

Tabela 15: Analiza občutljivosti s spreminjanjem diskontne stopnje pri Varianti I – ekonomska analiza (CBA).

Sprememba diskontne stopnje	NSV	MISD	Koeficient K/S
50,0%	-691.620,95 EUR	-100,00%	0,001
40,0%	-716.330,05 EUR	-100,00%	0,001
30,0%	-742.665,42 EUR	-100,00%	0,001
20,0%	-770.762,94 EUR	-100,00%	0,001
10,0%	-800.771,77 EUR	-100,00%	0,001
0,0%	-832.855,75 EUR	-100,00%	0,001
-10,0%	-867.195,06 EUR	-100,00%	0,001
-20,0%	-903.988,05 EUR	-100,00%	0,001
-30,0%	-943.453,25 EUR	-100,00%	0,001
-40,0%	-985.831,73 EUR	-100,00%	0,001
-50,0%	-1.031.389,63 EUR	-100,00%	0,001

Tabela 16: Analiza občutljivosti s spreminjanjem diskontne stopnje pri Varianti II – ekonomska analiza (CBA).

Sprememba diskontne stopnje	NSV	Relativna NSV	ISD	MISD	Doba vračanja	Koeficient K/S
50,0%	387.847,75 EUR	1,82 EUR	37,90%	14,25%	1,6	4,456
40,0%	412.198,45 EUR	1,94 EUR	37,90%	14,64%	1,5	4,456
30,0%	438.151,83 EUR	2,06 EUR	37,90%	15,04%	1,5	4,456
20,0%	465.841,81 EUR	2,19 EUR	37,90%	15,45%	1,4	4,456
10,0%	495.415,37 EUR	2,33 EUR	37,90%	15,86%	1,3	4,456
0,0%	527.033,97 EUR	2,48 EUR	37,90%	16,28%	1,3	4,456
-10,0%	560.875,20 EUR	2,64 EUR	37,90%	16,70%	1,2	4,456
-20,0%	597.134,52 EUR	2,81 EUR	37,90%	17,12%	1,2	4,456
-30,0%	636.027,29 EUR	2,99 EUR	37,90%	17,55%	1,1	4,456
-40,0%	677.791,08 EUR	3,19 EUR	37,90%	17,98%	1,1	4,456
-50,0%	722.688,17 EUR	3,40 EUR	37,90%	18,42%	1,0	4,456

3.1.3 Analiza občutljivosti ob spreminjanju števila koristnikov (uporabnikov-kolesarjev) pilotnih investicij kolesarskega omrežja

Iz spodnjih tabel vidimo, da sprememba števila koristnikov (uporabnikov-kolesarjev) pilotnih investicij kolesarskega omrežja ne vpliva na izračunane finančne kazalnike investicijskega projekta oz. ne vpliva na kazalnike upravičenosti investicijskega projekta po finančni analizi ne pri Varianti I in ne pri Varianti II, saj investicijski projekt ne prinaša direktnih finančnih koristi tako projektnim partnerjem kot upravljavcem. Sprememba spremenljivke število koristnikov (uporabnikov-kolesarjev) pilotnih investicij kolesarskega omrežja vpliva le na kazalnike upravičenosti investicijskega projekta pri ekonomski analizi (CBA).

Tabela 17: Analiza občutljivosti s spreminjanjem števila koristnikov (uporabnikov-kolesarjev) pilotnih investicij kolesarskega omrežja pri Varianti I ob diskontni stopnji 7,0% – finančna analiza.

Sprememba števila koristnikov (uporabnikov) pilotnih investicij kolesarskega omrežja	NSV	MISD	Koeficient K/S
50,0%	-4.453,95 EUR	-100,00%	0,000
40,0%	-4.453,95 EUR	-100,00%	0,000
30,0%	-4.453,95 EUR	-100,00%	0,000
20,0%	-4.453,95 EUR	-100,00%	0,000
10,0%	-4.453,95 EUR	-100,00%	0,000
0,0%	-4.453,95 EUR	-100,00%	0,000
-10,0%	-4.453,95 EUR	-100,00%	0,000
-20,0%	-4.453,95 EUR	-100,00%	0,000
-30,0%	-4.453,95 EUR	-100,00%	0,000
-40,0%	-4.453,95 EUR	-100,00%	0,000
-50,0%	-4.453,95 EUR	-100,00%	0,000

Tabela 18: Analiza občutljivosti s spreminjanjem števila koristnikov (uporabnikov-kolesarjev) pilotnih investicij kolesarskega omrežja pri Varianti II ob diskontni stopnji 7,0% – finančna analiza.

Sprememba števila koristnikov (uporabnikov) pilotnih investicij kolesarskega omrežja	NSV	Relativna NSV	ISD	MISD	Doba vračanja	Koeficient K/S
50,0%	-240.470,05 EUR	-1,05 EUR	Negativna	-100,00%	194,5	0,000
40,0%	-240.470,05 EUR	-1,05 EUR	Negativna	-100,00%	194,5	0,000
30,0%	-240.470,05 EUR	-1,05 EUR	Negativna	-100,00%	194,5	0,000
20,0%	-240.470,05 EUR	-1,05 EUR	Negativna	-100,00%	194,5	0,000
10,0%	-240.470,05 EUR	-1,05 EUR	Negativna	-100,00%	194,5	0,000
0,0%	-240.470,05 EUR	-1,05 EUR	Negativna	-100,00%	194,5	0,000
-10,0%	-240.470,05 EUR	-1,05 EUR	Negativna	-100,00%	194,5	0,000
-20,0%	-240.470,05 EUR	-1,05 EUR	Negativna	-100,00%	194,5	0,000
-30,0%	-240.470,05 EUR	-1,05 EUR	Negativna	-100,00%	194,5	0,000
-40,0%	-240.470,05 EUR	-1,05 EUR	Negativna	-100,00%	194,5	0,000
-50,0%	-240.470,05 EUR	-1,05 EUR	Negativna	-100,00%	194,5	0,000

Tabela 19: Analiza občutljivosti s spreminjanjem števila koristnikov (uporabnikov-kolesarjev) pilotnih investicij kolesarskega omrežja pri Varianti I ob diskontni stopnji 7,0% – ekonomska analiza (CBA).

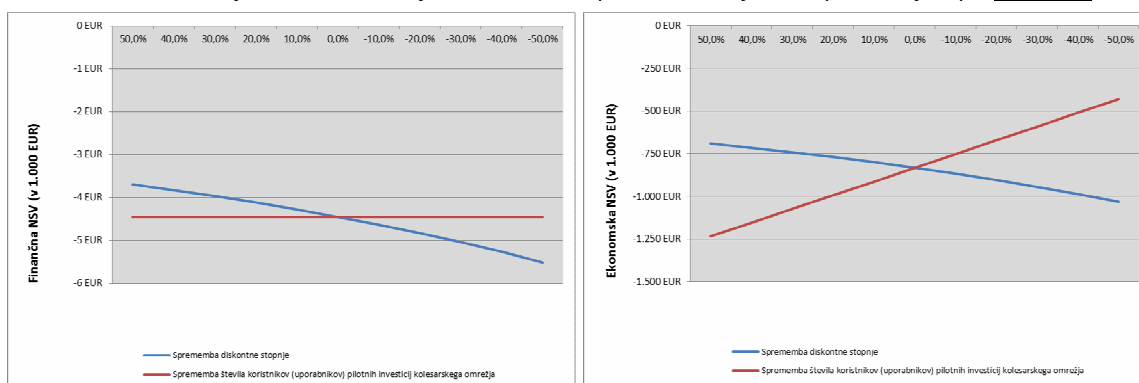
Sprememba števila koristnikov (uporabnikov) pilotnih investicij kolesarskega omrežja	NSV	MISD	Koeficient K/S
50,0%	-1.235.555,05 EUR	-100,00%	0,001
40,0%	-1.155.015,19 EUR	-100,00%	0,001
30,0%	-1.074.475,33 EUR	-100,00%	0,001
20,0%	-993.935,47 EUR	-100,00%	0,001
10,0%	-913.395,61 EUR	-100,00%	0,001
0,0%	-832.855,75 EUR	-100,00%	0,001
-10,0%	-752.315,89 EUR	-100,00%	0,001
-20,0%	-671.776,03 EUR	-100,00%	0,001
-30,0%	-591.236,18 EUR	-100,00%	0,001
-40,0%	-510.696,32 EUR	-100,00%	0,002
-50,0%	-430.156,46 EUR	-100,00%	0,002

Tabela 20: Analiza občutljivosti s spreminjanjem števila koristnikov (uporabnikov-kolesarjev) pilotnih investicij kolesarskega omrežja pri Varianti II ob diskontni stopnji 7,0% – ekonomska analiza (CBA).

Sprememba števila koristnikov (uporabnikov) pilotnih investicij kolesarskega omrežja	NSV	Relativna NSV	ISD	MISD	Doba vračanja	Koeficient K/S
50,0%	869.973,27 EUR	4,09 EUR	51,97%	18,70%	0,7	5,935
40,0%	801.385,41 EUR	3,77 EUR	49,37%	18,30%	0,8	5,662
30,0%	732.797,55 EUR	3,45 EUR	46,67%	17,86%	0,9	5,378
20,0%	664.209,69 EUR	3,12 EUR	43,86%	17,38%	1,0	5,083
10,0%	595.621,83 EUR	2,80 EUR	40,94%	16,86%	1,1	4,776
0,0%	527.033,97 EUR	2,48 EUR	37,90%	16,28%	1,3	4,456
-10,0%	458.446,12 EUR	2,16 EUR	34,71%	15,62%	1,5	4,123
-20,0%	389.858,26 EUR	1,83 EUR	31,37%	14,89%	1,7	3,776
-30,0%	321.270,40 EUR	1,51 EUR	27,85%	14,04%	2,0	3,414
-40,0%	252.682,54 EUR	1,19 EUR	24,11%	13,06%	2,4	3,035
-50,0%	184.094,68 EUR	0,87 EUR	20,10%	11,89%	3,0	2,639

3.1.4 Občutljivost neto sedanje vrednosti in koeficienta K/S na spremembo ključnih spremenljivk

Slika 1: Občutljivost neto sedanje vrednosti na spremembo ključnih spremenljivk pri Varianti I.

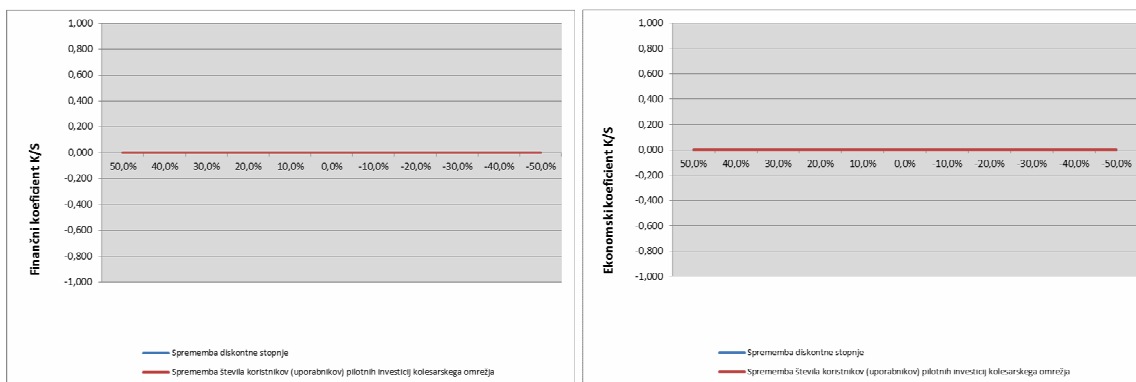

Iz slike 1 je razvidno, da je pri Varianti I dinamičen kazalnik upravičenosti investicijskega projekta finančna neto sedanja vrednost (NSV) odvisen le od spremembe diskontne stopnje. Finančna neto sedanja vrednost ni odvisna od spremembe števila koristnikov (uporabnikov-kolesarjev) pilotnih investicij kolesarskega omrežja. Diskontna stopnja je v pozitivni odvisnosti s finančno neto sedanjo vrednostjo. To pomeni, da bo npr. ob višji diskontni stopnji finančna neto sedanja vrednost narasla, ob predpostavki, da ostanejo vse ostale spremenljivke nespremenjene. Iz slike 1 je tudi razvidno, da je pri Varianti I dinamičen kazalnik upravičenosti investicijskega projekta ekonomska neto sedanja vrednost (NSV) najbolj odvisen od spremembe števila koristnikov (uporabnikov-kolesarjev) pilotnih investicij kolesarskega omrežja ter šele nato od spremembe diskontne stopnje. Diskontna stopnja je v pozitivni odvisnosti z ekonomsko neto sedanjo vrednostjo, medtem ko je spremenljivka število koristnikov (uporabnikov-kolesarjev) pilotnih investicij kolesarskega omrežja v negativni odvisnosti z ekonomsko neto sedanjo vrednostjo.

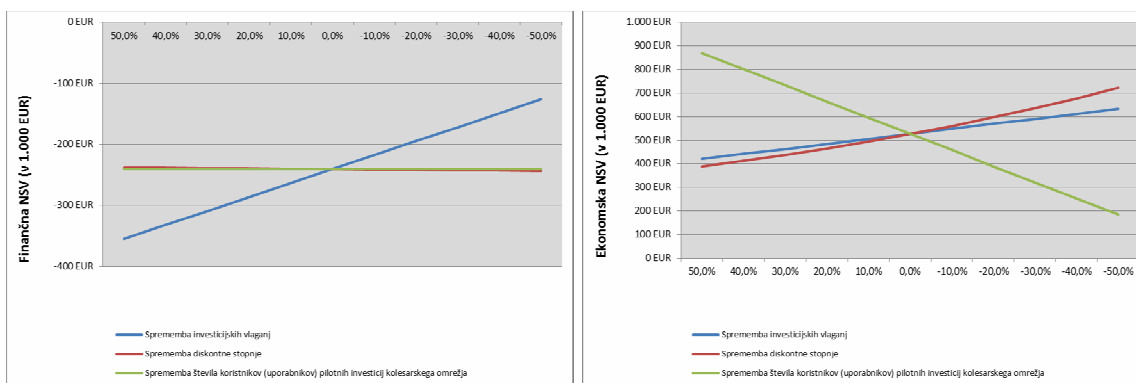
Iz slike 2 je razvidno, da pri Varianti I tako finančni kot tudi ekonomski dinamičen kazalnik upravičenosti investicijskega projekta koeficient K/S ni odvisen od nobene opazovane spremenljivke, in sicer ni odvisen ne od spremembe diskontne stopnje in ne od spremembe števila koristnikov (uporabnikov-kolesarjev) pilotnih investicij kolesarskega omrežja. Omeniti pa moramo, da na spremembo ekonomskega koeficienta K/S sicer vpliva sprememba števila koristnikov (uporabnikov-kolesarjev) pilotnih investicij kolesarskega omrežja, toda leta je tako minimalna, komaj opazna in zaznavna, da lahko zaključimo, da med spremenljivko število koristnikov

(uporabnikov-kolesarjev) pilotnih investicij kolesarskega omrežja in ekonomskim koeficientom K/S ni odvisnosti.

Slika 2: Občutljivost koeficienta K/S na spremembo ključnih spremenljivk pri Varianti I.

Slika 3: Občutljivost neto sedanje vrednosti na spremembo ključnih spremenljivk pri Varianti II.

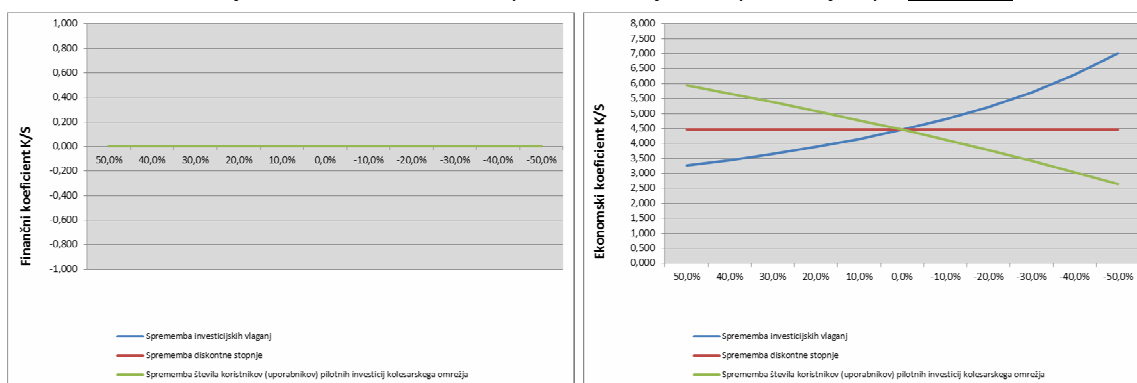

Iz slike 3 je razvidno, da je pri Varianti II dinamičen kazalnik upravičenosti investicijskega projekta finančna neto sedanja vrednost (NSV) najbolj odvisen od spremembe obsega investicijskih vlaganj ter šele nato od spremembe diskontne stopnje. Finančna neto sedanja vrednost pa ni odvisna od spremembe števila koristnikov (uporabnikov-kolesarjev) pilotnih investicij kolesarskega omrežja. Spremenljivka vrednost vloženih investicijskih sredstev je v negativni odvisnosti s finančno neto sedanjo vrednostjo, medtem ko je spremenljivka diskontna stopnja v pozitivni odvisnosti s finančno neto sedanjo vrednostjo. To pomeni, da npr. ob višji vrednosti investicijskih sredstev, bo finančna neto sedanja vrednost investicijskega projekta padla, ob predpostavki, da ostanejo vse ostale spremenljivke nespremenjene. Iz slike 3 je tudi razvidno, da je pri Varianti II dinamičen kazalnik upravičenosti investicijskega projekta ekonomska neto sedanja vrednost (NSV) najbolj odvisen od spremembe števila koristnikov (uporabnikov-kolesarjev) pilotnih investicij kolesarskega omrežja, nato od spremembe diskontne stopnje ter šele nato od spremembe obsega investicijskih vlaganj. Tako spremenljivka diskontna stopnja kot tudi spremenljivka višina vloženih investicijskih sredstev sta v negativni odvisnosti z ekonomsko neto sedanjo vrednostjo investicijskega projekta, medtem ko je spremenljivka število koristnikov (uporabnikov-kolesarjev) pilotnih investicij kolesarskega omrežja v pozitivni odvisnosti z ekonomsko neto sedanjo vrednostjo investicijskega projekta.

Iz slike 4 je razvidno, da pri Varianti II dinamičen kazalnik upravičenosti investicijskega projekta finančni koeficient K/S ni odvisen od nobene izmed opazovanih spremenljivk, in sicer ni odvisen ne od spremembe obsega investicijskih vlaganj, ne od spremembe diskontne stopnje in ne od spremembe števila koristnikov (uporabnikov-kolesarjev) pilotnih investicij kolesarskega omrežja (med njimi ni odvisnosti). Iz slike 4 pa je tudi razvidno, da je pri Varianti II dinamičen kazalnik upravičenosti investicijskega projekta ekonomski koeficient K/S

najbolj odvisen od spremembe števila koristnikov (uporabnikov-kolesarjev) pilotnih investicij kolesarskega omrežja ter šele nato od spremembe obsega investicijskih vlaganj. Ekonomski koeficient K/S ravno tako kot finančni koeficient K/S ni odvisen od spremembe diskontne stopnje (med njima ni odvisnosti). Spremenljivka število koristnikov (uporabnikov-kolesarjev) pilotnih investicij kolesarskega omrežja je v pozitivni odvisnosti z ekonomskim koeficientom K/S, medtem ko je spremenljivka vrednost vloženih investicijskih sredstev v negativni odvisnosti z ekonomskim koeficientom K/S.

Slika 4: Občutljivost koeficienta K/S na spremembo ključnih spremenljivk pri Varianti II.

Z izvedeno analizo občutljivosti smo testirali vse dinamične kazalnike upravičenosti investicijskega projekta, izračunane na podlagi finančne in ekonomske analize (CBA-Analize stroškov in koristi). Pri tem smo večjo pozornost namenili finančni in ekonomski neto sedanji vrednosti investicijskega projekta ter finančnemu in ekonomskemu koeficientu K/S (razmerje koristi/stroški).

Tabela 21: Analiza občutljivosti finančne neto sedanje vrednosti.

Ključne spremenljivke	Varianta I - Varianta BREZ investicije					Varianta II - Varianta Z investicijo				
	Osnovni scenarij	+10%	% spremembe	-10%	% spremembe	Osnovni scenarij	+10%	% spremembe	-10%	% spremembe
Investicijska vlaganja	-4.453,95	/	/	/	/	-240.470,05	-263.371,64	-9,5%	-217.568,45	9,5%
Diskontna stopnja	-4.453,95	-4.282,37	3,9%	-4.637,59	-4,1%	-240.470,05	-239.993,44	0,2%	-240.980,16	-0,2%
Število koristnikov (uporabnikov) pilotnih investicij kolesarskega omrežja	-4.453,95	-4.453,95	0,0%	-4.453,95	0,0%	-240.470,05	-240.470,05	0,0%	-240.470,05	0,0%

Tabela 22: Analiza občutljivosti ekonomske neto sedanje vrednosti.

Ključne spremenljivke	Varianta I - Varianta BREZ investicije					Varianta II - Varianta Z investicijo				
	Osnovni scenarij	+10%	% spremembe	-10%	% spremembe	Osnovni scenarij	+10%	% spremembe	-10%	% spremembe
Investicijska vlaganja	-832.855,75	/	/	/	/	527.033,97	505.776,13	-4,0%	548.291,82	4,0%
Diskontna stopnja	-832.855,75	-800.771,77	3,9%	-867.195,06	-4,1%	527.033,97	495.415,37	-6,0%	560.875,20	6,4%
Število koristnikov (uporabnikov) pilotnih investicij kolesarskega omrežja	-832.855,75	-913.395,61	-9,7%	-752.315,89	9,7%	527.033,97	595.621,83	13,0%	458.446,12	-13,0%

Iz zgornjih tabel 21 in 22 je razvidno, da je tako finančna kot tudi ekonomska neto sedanja vrednost tako pri Varianti I kot tudi pri Varianti II znotraj mej občutljivosti, saj se pri obeh variantah pri povečanju oz. zmanjšanju ključnih spremenljivk za 10% le-ta spreminja za manj kot 50%. Nobena ključna spremenljivka ni kritična.

Tabela 23: Analiza občutljivosti finančnega koeficienta K/S (razmerje koristi/stroški).

Ključne spremenljivke	Varianta I - Varianta BREZ investicije					Varianta II - Varianta Z investicijo				
	Osnovni scenarij	+10%	% spremembe	-10%	% spremembe	Osnovni scenarij	+10%	% spremembe	-10%	% spremembe
Investicijska vlaganja	0,000	/	/	/	/	0,000	0,000	0,0%	0,000	0,0%
Diskontna stopnja	0,000	0,000	0,0%	0,000	0,0%	0,000	0,000	0,0%	0,000	0,0%
Število koristnikov (uporabnikov) pilotnih investicij kolesarskega omrežja	0,000	0,000	0,0%	0,000	0,0%	0,000	0,000	0,0%	0,000	0,0%

Tabela 24: Analiza občutljivosti ekonomskega koeficienta K/S (razmerje koristi/stroški).

Ključne spremenljivke	Varianta I - Varianta BREZ investicije					Varianta II - Varianta Z investicijo				
	Osnovni scenarij	+10%	% spremembe	-10%	% spremembe	Osnovni scenarij	+10%	% spremembe	-10%	% spremembe
Investicijska vlaganja	0,001	/	/	/	/	4,456	4,153	-6,8%	4,808	7,9%
Diskontna stopnja	0,001	0,001	0,0%	0,001	0,0%	4,456	4,456	0,0%	4,456	0,0%
Število koristnikov (uporabnikov) pilotnih investicij kolesarskega omrežja	0,001	0,00088	-8,8%	0,00107	10,7%	4,456	4,776	7,2%	4,123	-7,5%

Iz tabel 23 in 24 je razvidno, da je tako finančni kot tudi ekonomski koeficient K/S tako pri Varianti I kot tudi pri Varianti II znotraj mej občutljivosti, saj se pri obeh variantah pri povečanju oz. zmanjšanju ključnih spremenljivk za 10% le-ta spreminja za manj kot 50%. Nobena ključna spremenljivka ni kritična.

Sklep analize odvisnosti

Rezultati izvedene analize občutljivosti kažejo, da tudi velika sprememba posamične ključne spremenljivke projekta ni kritična, zato ne vpliva na odločitev o izvedbi investicijskega projekta.

Tako pri finančni kot tudi pri ekonomski analizi nobena izmed ključnih spremenljivk nima kritičnega vpliva na spremembo finančnih in ekonomskih kazalnikov upravičenosti izvedbe projekta, kar pomeni, da je izvedba investicijskega projekta tudi na podlagi analize občutljivosti ekonomsko upravičena. Zaključimo lahko, da obravnavani investicijski projekt ni bistveno občutljiv na spremembe ključnih spremenljivk. Nobena izmed ključnih spremenljivk projekta ni kritična.

3.2 Analiza tveganj

Glede na analizo občutljivosti, ki je bila narejena v predhodnih poglavjih 3 poglavja, smo ugotovili, katera sprememba ključnih spremenljivk najbolj vpliva na posamezno varianto. Pri vrednotenju Variante I in Variante II so bila za vsako varianto definirana in upoštevana tudi določna tveganja.

Varianta I – Varianta brez investicije:

- porast stroškov (predvsem dodatnih stroškov) vzdrževanja obstoječih, nevarnih, neurejenih, neoznačenih kolesarskih poti na območju regije bi pripeljalo do poslabšanja že tako slabega finančnega kot tudi ekonomskega koeficienta K/S ⇒ VELIKA verjetnost;
- zastoj družbenega razvoja (neurejeno kolesarsko omrežje ne pripomore k razvoju različnih družbenih pa tudi gospodarskih dejavnosti in ustvarjanju pogojev za oblikovanje in odpiranje novih delovnih mest na celotnem območju regije, predvsem na območju pilotnih investicij), kar pa posledično lahko pripelje tudi do zastoja razvoja gospodarstva (predvsem turistične in gostinske dejavnosti) ⇒ onemogočen bi bil hitrejši, predvsem družbeni razvoj občin oz. celotne regije, kar bi vplivalo tudi na sam gospodarski razvoj celotne regije ⇒ SREDNJA verjetnost;

- neizpolnjeni plan regije, projektnih partnerjev ter nezadovoljstvo lokalnih prebivalcev, ki bi pripeljalo tudi v nezaupanje občinam in razvojnim agencijam v okviru pogodbene povezave MRRA, saj od njih pričakujejo, da bodo uredile kolesarsko omrežje, kar bi omogočalo sam razvoj Severno Primorske regije (Goriške statistične regije), predvsem turistični razvoj, razvoj kolesarskih omrežij, razvoj boljših povezav, dostopnosti regije ipd. tako z demografskega kot tudi z ekonomskega vidika (razvoj novih družbenih, gospodarskih in drugih dejavnosti) ⇒ VELIKA verjetnost;
- nadaljnje zaostajanje razvoja kolesarskih omrežij, s tem dostopnosti, povezanosti območij v regiji in s sosednjimi območji (tudi čezmejno) ⇒ VELIKA verjetnost;
- rast prebivalstva bi stagnirala ali celo padala in prišlo bi tudi bo odseljevanja prebivalcev ⇒ MANJŠA do SREDNJA verjetnost.

Varianta II – Varianta z investicijo:

- porast vloženih investicijskih sredstev (ob neustrezni, neracionalni izbiri izvajalcev investicijskega projekta in porasta cen opreme) bi negativno vplival na že tako negativno finančno neto sedanjo vrednost investicijskega projekta in finančni koeficient K/S ter tudi na ekonomsko neto sedanjo vrednost investicijskega projekta in ekonomski koeficient K/S ⇒ VELIKA verjetnost;
- na slabšo ekonomsko neto sedanjo vrednost investicijskega projekta in ekonomski koeficient K/S bi ravno tako vplivalo manjše število koristnikov (uporabnikov-kolesarjev) pilotnih investicij kolesarskega omrežja od planiranih v našem modelu, kar bi znižalo planirane ekonomske (družbene koristi) prihodke (prilive) ⇒ SREDNJA verjetnost;
- neuspešno izvedena prijava operacije na Javni poziv za predložitev vlog za sofinanciranje operacij iz naslova prednostne usmeritve »Regionalni razvojni programi« razvojne prioritete »Razvoj regij« operativnega programa krepitve regionalnih razvojnih potencialov 2007-2013 za obdobje 2012-2014, bi projektnim partnerjem povzročila dodatne finančne odhodke ter povečane finančne odlive, kar bi znižalo finančno notranjo (interno) stopnjo donosnosti lastnega kapitala ter finančno neto sedanjo vrednost lastnega kapitala, ker bi se morali projektni partnerji dodatno zadolžiti ⇒ SREDNJA verjetnost;
- nepravčasna izvedba investicijskega projekta bi znižala planirane ekonomske prilive (CBA), kar bi poslabšalo vse ekonomske dinamične kazalnike upravičenosti investicijskega projekta (CBA); poleg tega pa bi lahko prišlo tudi do ne-koriščenja vseh planiranih nepovratnih sredstev ESRR, kar bi pomenilo dodaten strošek v samem proračunu projektnih partnerjev ⇒ MANJŠA do SREDNJA verjetnost.

Pri analizi tveganja in občutljivosti pa primerjamo variante tudi z vidika izvedljivosti glede na postavljene roke in vplive faktorjev, ki bi izvedbo investicijskega projekta lahko upočasnili ali celo zavrli. Faktorji tveganja:

1. Prostor-lokacija: namembnost zemljišča po planu, lastništvo zemljišč, služnosti, naravne in ekološke omejitve, sprejemljivost izvedbe investicijskega projekta s strani okoliških prebivalcev, hitrost pridobivanja dovoljenj in soglasij, usklajenost s strategijami razvoja in z zakonodajo, stanje obstoječe komunalne in infrastrukturne opremljenosti ipd.
2. Izvedba: rok izvedbe, organizacija izvajanja in upravljanja investicijskega projekta, kvaliteta del vezanih na čas ipd.
3. Finance: možnost in realnost virov sredstev v povezavi z vrednostjo (stroški) investicijskega projekta in boniteto.

Pri faktorjih ocenjujemo stopnjo občutljivosti (tveganja) z oznako: visoka (-), srednja (0), nizka (+).

Tabela 25: Ocena variant na podlagi analize tveganja in občutljivosti z vidika izvedljivosti.

Kazalec/ Stopnja občutljivosti (tveganja)	Varianta I Varianta BREZ investicije	Varianta II Varianta Z investicijo
Prostor		
Usklajenost s strategijami razvoja in z zakonodajo	visoka -	nizka +
Lastništvo	nizka +	nizka +
Dostopnost	srednja 0	srednja 0
Sprejemljivost z vidika varstva okolja (naravne in ekološke omejitve), varnosti uporabnikov	visoka -	nizka +
Dovoljenja-soglasja	nizka +	nizka +
Komunalna in infrastrukturna opremljenost	visoka -	nizka +
Izvedba		
Rok izvedbe	nizka +	srednja 0
Organizacija izvajanja	nizka +	nizka +
Finance		
Viri financiranja	nizka +	srednja 0
Možnost vpliva na višino stroškov inv. projekta	nizka +	nizka +
Skupaj	6 + / 1 (0) / 3 -	7 + / 3 (0) / 0 -
Rezultat	3	7

Analiza tveganj in občutljivosti z vidika izvedljivosti investicijskega projekta nam kaže, da je Varianta I bolj občutljiva in tvegana (da ostane takšno stanje kot je) kot Varianta II. Kot vidimo, so pri Varianti I največja tveganja in občutljivosti predvsem pri usklajenosti s strategijami razvoja kot tudi pri sprejemljivosti obstoječega stanja z vidika varnosti uporabnikov, dostopnosti, varovanja in ohranjanja naravnega okolja, z vidika družbenega razvoja, kakor tudi ekološke sprejemljivosti (skrbi za varstvo okolja ipd.), komunalne in infrastrukturne opremljenosti ter trajnostne dostopnosti, kar pomeni, da bi Varianta I težko zasledovala cilje investicijskega projekta »Regionalno omrežje kolesarskih povezav Severne Primorske – Goriške razvojne regije«. Pri Varianti II pa so največja tveganja in občutljivost predvsem z vidika rokov izvedbe in virov financiranja ter tudi same dostopnosti do območij. Zato je z vidika analize tveganja in občutljivosti z vidika izvedljivosti optimalna, najprimernejša Varianta II: »Oblikovanje zasnove regionalnega omrežja kolesarskih povezav Severne Primorske in izvedba pilotnih investicij« v Severno Primorski regiji, saj zasleduje cilje investicijskega projekta. Izvedba operacije pod Varianto II bo tako pripomogla k uresničitvi tako splošnih ciljev (dvig konkurenčnosti revije v turizmu in razvoj kolesarstva kot pomembnega turističnega produkta ter izboljšana notranja prometne povezanost regije in dostopnost regije) kot tudi specifičnih ciljev obravnavanega investicijskega projekta.

4 PREDSTAVITEV IN RAZLAGA REZULTATOV ANALIZE STROŠKOV IN KORISTI - CBA

Glede na ugotovitve iz predhodnih poglavij vidimo, da je investicijski projekt »Regionalno omrežje kolesarskih povezav Severne Primorske – Goriške razvojne regije« upravičen za izvedbo, saj s svojimi cilji omogoča doseganje ciljev tako na občinski, regionalni kot tudi na državni in mednarodni ravni.

Tabela 26: Dinamični kazalniki investicijskega projekta.

	FINANČNA ANALIZA	EKONOMSKA ANALIZA
		CBA - Analiza stroškov in koristi
Notranja (interna) stopnja donosnosti - ISD	Negativna	37,90%
Modificirana notranja (interna) stopnja donosnosti - MISD (disk.fakt. 7%)	-100,00%	16,28%
Neto sedanja vrednost investicijskega projekta - NSV (disk.fakt. 7%)	-240.470,05 EUR	527.033,97 EUR
Sedanja vrednost investicijskega projekta (disk.fakt. 7%)	229.015,96 EUR	212.578,42 EUR
Relativna Neto sedanja vrednost investicijskega projekta - RNSV	-1,05 EUR	2,48 EUR
Koeficient K/S (Razmerje koristi / stroški)	0,000	4,456
Doba vračanja (v letih)	194,5	1,3

Tabela 27: Statični kazalniki investicijskega projekta.

	FINANČNA ANALIZA	EKONOMSKA ANALIZA
		CBA - Analiza stroškov in koristi
Vrednost operacije na pilotno investicijo	57.253,99 EUR	53.144,61 EUR
Vrednost operacije na partnerja v projektu	13.471,53 EUR	12.504,61 EUR
Letni bruto dobiček/izguba na pilotno investicijo	-1.706,00 EUR	19.237,15 EUR
Letni bruto dobiček/izguba na partnerja v projektu	-401,41 EUR	4.526,39 EUR

V elaboratu Analiza stroškov in koristi (CBA) »Regionalno omrežje kolesarskih povezav Severne Primorske – Goriške razvojne regije«, ki je priloga istoimenskemu Dokumentu identifikacije investicijskega projekta - DIIP, je bila narejena finančna in ekonomska analiza (CBA-Analiza stroškov in koristi). Izračunali smo kazalnike upravičenosti investicijskega projekta ter izvedli analizo občutljivosti in tveganj investicijskega projekta za oblikovanje zasnove regionalnega omrežja kolesarskih povezav Severne Primorske in izvedbo pilotnih investicij. **Iz opravljene finančne in ekonomske analize (CBA–Analize stroškov in koristi) smo prišli do sklepa, da je investicijski projekt, kljub finančni neupravičenosti, ekonomsko upravičen, saj bo s prihranki in dodatnimi prihodki, ki jih bo prinesla izvedba obravnavanega investicijskega projekta (operacije) lokalnemu prebivalstvu regije, predvsem iz območja pilotnih investicij, projektnim partnerjem (občinam Goriške statistične regije in razvojnim agencijam v okviru pogodbene povezave MRRA) ter Severno Primorski regiji (Goriški statistični regiji), pozitivno vplival na družbeni, pa tudi na gospodarski razvoj (predvsem razvoj turistične, gostinske, trgovske ipd. dejavnosti ter predvsem na ustvarjanje pogojev za oblikovanje novih delovnih mest).** Prispeval bo tudi k doseganju občinskih, regionalnih, državnih in mednarodnih ciljev. **Analiza občutljivosti je tako pri finančni kot tudi pri ekonomski analizi pokazala, da nobena izmed ključnih spremenljivk nima kritičnega vpliva na spremembo finančnih kot tudi ekonomskih kazalnikov upravičenosti izvedbe investicijskega projekta, kar pomeni, da je izvedba investicijskega projekta tudi na podlagi analize občutljivosti ekonomsko upravičena.** Zaključimo lahko, da obravnavani investicijski projekt ni bistveno občutljiv na spremembe ključnih spremenljivk. Nobena izmed ključnih spremenljivk projekta ni kritična. **Analiza tveganj pa je pokazala, da izvedba investicijskega projekta ne predstavlja visokega tveganja ter da je njegova izvedba tudi na podlagi analize tveganj ekonomsko upravičena.** Vsi rezultati in njihova predstavitev so podani

v 2-em poglavju elaborata CBA, v katerem smo izvajali izračune. Analiza občutljivosti in tveganj pa v 3-em poglavju elaborata CBA.

PRILOGA CBA

Tabela 1:	Predpostavke za izračun finančnih stroškov in prihodkov – Varianta II: Varianta Z investicijo
Tabela 2:	Finančna analiza – denarni tok - Varianta II: Varianta Z investicijo
Tabela 1a:	Predpostavke za izračun finančnih stroškov in prihodkov – Varianta I: Varianta BREZ investicije
Tabela 2a:	Finančna analiza – denarni tok – Varianta I: Varianta BREZ investicije
Tabela 3:	Finančni tokovi - Varianta II: Varianta Z investicijo
Tabela 4:	Finančna interna stopnja donosnosti lastnega kapitala - Varianta II: Varianta Z investicijo
Tabela 5:	Konverzijski faktorji za ekonomsko analizo (CBA - Analizo stroškov in koristi).
Tabela 6:	Predpostavke (dodatne) za izračun ekonomskih stroškov in prihodkov (CBA-Analiza stroškov in koristi) - Varianta II: Varianta Z investicijo
Tabela 7:	Ekonomska analiza (CBA) – denarni tok - Varianta II: Varianta Z investicijo
Tabela 6a:	Predpostavke (dodatne) za izračun ekonomskih stroškov in prihodkov (CBA-Analiza stroškov in koristi) - Varianta I: Varianta BREZ investicije
Tabela 7a:	Ekonomska analiza (CBA) – denarni tok - Varianta I: Varianta BREZ investicije
Tabela 8:	Finančna bilanca uspeha - Varianta II: Varianta Z investicijo
Tabela 9:	Ekonomska bilanca uspeha (Bilanca uspeha CBA) - Varianta II: Varianta Z investicijo
Tabela 8a:	Finančna bilanca uspeha - Varianta I: Varianta BREZ investicije
Tabela 9a:	Ekonomska bilanca uspeha (Bilanca uspeha CBA) - Varianta I: Varianta BREZ investicije
Tabela 10:	Izračun finančne vrzeli – Določitev zneska nepovratnih sredstev EU - Prvo leto se ne diskontira
